

Arki 150 / 21.4.1995

M
D

TAMMISAARI, TENHOLA

Muinaisjäännösinventointi

J. Lauren 1994

Sisällys

JOHDANTO	2
Lähtökohdat ja kustannukset	2
TUTKIMUSALUE	2
Luonto	2
Valmistelut	2
Aikaisemmat tutkimukset	3
TULOKSET	3
Vuoden 1994 inventointi	3
Kohteitten numerointi	4
Kivikauden löydöt	4
Pronssikausi	5
Rautakausi	5
Ajoittamattomat ja historiallisen ajan kiinteät muinaisjäännökset	6
Epämääräiset kohteet	6
Lopuksi	7
Luettelo kertomukseen liittyvistä kartoista	8
Luettelo kertomukseen liittyvistä valokuvista	8
Lähteet	9
Kiinteitten muinaisjäännösten kohdehakemisto	10
Kohteitten kuvaukset:	
Kiinteät muinaisjäännökset	12 - 95
Löytöpaikat	96 - 97
Epämääräiset muinaisjäännökset	98 - 112
Irtolöydöt	113 - 116
Muut tarkastetut kohteet	117 - 118
LIITTEET	

Kohteitten peruskarttaliitteet (1 - 24)

Kuvaliitteet (1 - 3)

Peruskarttapienennös, johon on merkitty kaikki kohteet

JOHDANTO

Lähtökohdat ja kustannukset

Tammisaaressa entisen Tenholan kunnan alueella suoritettiin muinaisjäännösinventointi syksyllä 1994. Kenttätyöt tehtiin 1.9. - 21.10 1994 välisenä aikana. Hankkeesta vastasi Tammisaaren maakuntamuseo, joka oli saanut opetusministeriöltä 60 000 mk:n valtionavustuksen Länsi-Uudenmaan muinaisjäännösinventointia varten.

TUTKIMUSALUE

Nykyään Tammisaareen kuuluva Tenhola sijaitsee läntisen Uudenmaan rannikolla Pohjan kunnan itäpuolella. Alueen maapinta-ala on n.442,9 km², Tutkimus kattoi koko Tenholan, lukuunottamatta rantakaava-aluetta, jonka Markus Hiekkänen inventoi 1976. (Kertomus Ark. os. top. arkistossa).

Luonto

Tenholan alue on yleisilmeeltään merellinen, sillä pitkälle sisämaahan työntyvät merenlahdet, Lindövikén, Hölklötfjärden, Gretarbyviken ja Botviken tuovat meren lähes koko Tenholan alueelle. Tutkimusalueella on merenrantaa kaikkiaan n. 250 km. Tyypillisiä sisämaan mäki- ja järvisoituja on vain alueen pohjoisosassa.

Maasto on korkeussuhteiltaan melko vaihtelevaa, sillä Tenholaa halkovat Ensimmäinen - ja Toinen Salpausselkä koillis-lounais -suunnassa. Korkeudet jäävät kuitenkin yleensä alle 50 m. Korkein kohta on Gumböleberget, jossa maan pinta kohoaa yli 80 m meren pinnan yläpuolelle.

Tyypillistä alueelle ovat myös savikot, jotka keskittyvät merenlahdien ja jokien varsille. Kyseiset alueet ovat myös keskeisiä maan-

viljelyn ja asutuksen keskuksia.

Alueen kasvillisuus on rehevää ja seudulla esiintyy lehtoja, joissa kasvaa tammea sekä muita jaloja lehtipuita. Laajoilla metsäalueilla etenkin Trollshofdan tienovilla elelee vankkoja hirviä, jotka eivät suuremmin ihmistä hätkähdä.

Valmistelut

Ennen maastoon menoa tehty arkistokatselmus osoitti, että tutkittavan alueen muinaisjäännöksistä kertova aineisto on suurelta osin vanhentunutta. Kuitenkin kartoituksen yhteydessä suuri osa alueella sijaitsevista kiviröykkiöistä oli merkitty peruskartoille.

Aikaisemmat tutkimukset

Alueen muinaistutkimukset aloitti J. E. Wefvar jo vuonna 1879 (Wefvar 1879). Inventointia jatkoi C. O. Nordman, joka vuonna 1936 luettelelee kertomuksessaan "Inventering av fasta fornlemningar i Tenala Socken" 38 kiinteää muinaisjäännöstä ja 15 irtolöytöä. (Kert museov. ark. os top. arkistossa).

Tenholan rantakaava-alueetta inventoi Markus Hiekkänen 1976. Kertomuksessa "Oy Predium Ab:n rantakaava-alueen inventointi" on tiedot 22:sta muinaisjäännöksestä. (Kert museov. ark. os top. arkistossa).

Lisäksi kunnan alueella on suoritettu muinaisjäännösten tarkistuksia ja kaivauksia. Kaikkia aluetta koskevia tutkimusraportteja ei kuitenkaan ole jätetty.

TULOKSET

Vuoden 1994 inventointi

Nyt suoritettuun inventointiin varattu aika oli tutkimusalueen koon nähden niukka. Pääosa ajasta kului tunnettujen kohteiden tarkastuksiin, jolloin niitä koskevat tiedot saatettiin ajan tasalle.

Tästä johtuen uusille muinaisjäännöksille jäi vähän aikaa. Uusia kohteita saatiin kuitenkin suhteellisen paljon, johtuen paikallisen väestön aktiivisesta osallistumisesta kartoitukseen antamalla vihteitä mahdollisista ennalta tuntemattomista muinaisjäännöksistä.

Kohteitten numerointi

Kertomuksessa käytetty numerointi on jatkoa C. O. Nordmanin ja M. Hiekkasen aloittamalle numeroinnille. Vuoden 1994 inventointikertomukseen on uusia kohteita lisätty poistettujen vanhojen kohteitten tilalla. Näistä muutoksista on kerrottu kunkin muutetun kohteen kohdalla luettelossa. Löytöpaikat ja epämääräiset muinaisjäännökset on numerotta ja niiden kuvaukset löytyy kiinteitten muinaisjäännösten jäljessä. Loppuun on lisätty vielä tarkastetut kohteet, jotka eivät olleet muinaisjäännöksiä.

IRTOLÖYDÖT JA KIINTEÄT MUINAISJÄÄNNÖKSET

Tenholan alueelta tunnetaan 76 kiinteää muinaisjäännöstä. Irtolöytöluettelossa on 9 metalliesinettä, 33 kiviesinettä ja jonkin verran keramiikkaa.

Kivikauden löydöt

Kivikautisia asuinpaikkoja tunnetaan vain yksi Svedjekullan Svartkärrissä. Se ajoittuu kampakeraamiselle kaudelle (3300 -2800 ekr.). Vuonna 1948 Tove Riska tutki kyseistä paikkaa, josta jo ennen kaivausta oli museovirastoon saatu useita esinelöytöjä. Paikka osoitautui suurelta osin tuhoutuneeksi pellonraivauksen yhteydessä. Löytöinä saatiin hiukan keramiikkaa ja kvartsi-iskoksia.

Mesoliittiselle kivikaudelle (7500 - 4200 ekr.) ajoittuvia löytöjä ei alueelta tunneta. Irtolöydöistä nuorimmat ovat venekirveitä, jotka ajoittuvat kivikauden loppupuolelle (2500 - 2000 ekr.)

Asuinpaikkojen ja irtolöytöjen vähälukuisuus antaa kuvan harvasta kivikautisesta asutuksesta Tenholan alueella. Tämä tuskin on oikea

kuva, sillä alue on kivikaudella ollut saaristoa, mikä on silloisissa olosuhteissa ollut pyyntiväestölle sopivaa asuinalueita. Irtolöydöt ^{on} kuitenkin osoitus siitä että alueelta tullaan löytämään lisää asuinpaikkoja. Nykyisten irtolöytöjen avulla asutuksen merkkien paikallistaminen ei kuitenkaan luonnistu johtuen löytötietojen puutteellisuudesta.

Pronssikausi

Pronssikautisia asuinpaikkoja ei Tenholasta tunneta. Sen sijaan pronssikauden hautaröykkiöt eli hiidenkiukaat ovat sekä määrällisesti että laadullisesti kunnan merkittävin muinaisjäännöstyyppi. Niitä tunnetaan tutkimusalueelta 62 kpl. Ne sijaitsevat 12,5 - 75 m merenpinnan yläpuolella. Selvästi yleisimmät korkeudet ovat 15 m:n ja 25 m:n käyrien välissä (34 röykkiötä). Toinen pienempi keskittymä on 45 m:n ja 60 m:n välissä (8 röykkiötä). Röykkiöiden halkaisija vaihtelee 4 - 15 m ja korkeus 0,3 - 2,2 m.

Röykkiöiden sijaintiin näyttää selkeästi täälläkin vaikuttaneen rakennusaineen saatavuus, eli hautamonumentti on kohotettu kallioiselle mäelle, jonne mannerjää on valmiiksi tuonut sopivaa rakennusmateriaalia. Rakentamiseen on käytetty etupäässä pyöreitä kiviä. Röykkiöt on lähes aina osittain tuhouttuja ja niissä on usein näkyvissä isoista kivistä rakennettu kehä ja/tai suuria laakakiviä, jotka jälkimmäiset lienevät röykkiöissä olleitten arkkujen raaka-ainetta. Joissain tapauksissa on särmikkäitä kalliosta lohkeilleita (lohkotuja ?) laakakiviä käytetty röykkiön rakennusaineena pyöreitten kivien tapaan.

Tenholan alueella on tutkittu muutama hiidenkiuas (TENHOLA 69, 71, 72). Löytöinä niistä on saatu vain hiiltä ja palanutta luuta.

Rautakausi

Rautakaudelle ajoittuvia kiinteitä muinaisjäännöksiä on Tenholassa n. 12 kpl, metalliesinelöytöjen perusteella löydöt ajoittuvat 600 - luvulta 900 - luvulle eli merovingiajalta viikinkiajalle. Niitä vanhempi rautakauden kiinteä muinaisjäännös on kuitenkin keramiikkalöy-

töjen perusteella todennäköisesti varhaiselle rautakaudelle ajoittuva Gamsskogin röykkiökalmisto.

Tutkittuja rautakaudelle ajoittuvia kohteita on viisi (TENHOLA 28, 29, 31, 32, 33) jotka kaikki ovat kalmistoja. Mielenkiintoisimpia niistä ovat TENHOLA 28, 31, joissa on lisäksi merkkejä asuinpaikasta.

Tutkimukset ovat paria poikkeusta lukuunottamatta kohdistuneet kohteisiin, jotka ovat jo ennen kaivausta pahoin tuhoutuneita. Eheitä tutkittuja röykkiöitä ovat TENHOLA 17 ja TENHOLA 33.

Rautakauden muinaisjäännökset keskittyvät Tenholan kirkonkylän koillispuolelle. Merkittävä ja alueen laajin (51 rökkiötä) muinaisjäännös on TENHOLA 33 Gamsskogin röykkiökalmisto, mikä ajoittuu mahdollisesti varhaiselle rautakaudelle. Alueella on tutkittu vain yksi röykkiö, jonka keramiikkalöytöihin ajoitus pääosin perustuu. Tätä ajoitusta tukee kuitenkin kalmiston röykkiöiden rakenne joka epämääräisyydessään ja vaihtelevuudessaan on yhteneväinen muualata tunnettujen varhaisrautakautisten kalmistojen kanssa.

Ajoittamattomat ja historiallisen ajan kiinteät muinaisjäännökset

Tässä luokassa suurimman ryhmän muodostavat tervahaudat, miilut sekä niihin liittyvät muut kuopat ja kaivannot. Mielenkiintoisimmat yksittäiset kohteet tässä ryhmässä ovat kivipöytä (TENHOLA 45) ja piilopaikka (TENHOLA 50).

Epämääräiset kohteet

Tähän ryhmään kuuluvat kohteet, joiden ajoitus ja/tai funktio on epäselvä. Lisäksi tähän ryhmään kuuluu kohteita, jotka nimensä tai kertomusten mukaan saattavat olla muinaisjäännöksiä. Näillä kohteilla ei ole numeroa. Kyseisten kohteitten kuvaukset ovat kiinteitten muinaisjäännösten jäljessä.

Lopuksi

Inventoinnin tulosta voidaan kokonaisuudessaan pitää kohtuullisena kun otetaan huomioon käytettävissä ollut aika. Tulosta parantavasti vaikutti erityisesti paikallisen väestön aktiivinen osallistuminen tietoja antamalla ja oppaana toimimalla.

Kivikautisten asuinpaikkojen vähälukuisuus, pronssikautisten asuinpaikkojen puuttuminen ja selkeästi rautakautisiksi ajoittuvien yksittäisten röykkiöiden ja röykkiökalmistojen vähäisyys antaa haasteita tulevalle tutkimukselle, joka tulisi suunnata näiden "vähemmistöryhmien" selvittämiseen sekä alueellisesti erityisesti nykyisen saariston alueelle, josta jo nyt, huolimatta vähäisestä tutkimuksesta, on mielenkiintoisia löytöjä. Saatujen kokemusten perusteella on selvää että kunnan alueelta löytyy vielä runsaasti uusia muinaisjäännöksiä.

Helsingissä 18. 1. 1995

Juha Lauren

Luettelo kertomukseen liittyvistä kartoista

Peruskarttaotteet 1:20 000 Kiinteät muinaisjäännökset
 Peruskarttaotteet 1:20 000 Epämääräiset muinaisjäännökset
 ja muut tarkastetut kohteet
 Peruskarttapienennös johon merkitty kaikki kohteet

Luettelo kertomukseen liittyvistä valokuvista

DIAT

NUMERO

Tammisaaren

KM

mus.

32346	2467 B:1	32346	TENHOLA 17, røykiö lännestä.
32347	2467 B:4	32347	TENHOLA 50, piilopaikka lounaasta.
32348	2467 B:5	32348	TENHOLA 11, røykkiö kaakosta.
32349	2467 B:6	32349	TENHOLA 26, røykkiö kaakosta.
32350	2467 B:7	32350	TENHOLA 69, røykkiö b koillisesta.

NEGATIIVI

2467 B:8	TENHOLA 14, røykkiö a koillisesta
2467 B:9	TENHOLA 14, røykkiö b koillisesta.
2467 B:10	TENHOLA 11, røykkiö kaakosta.
2467 B:11	TENHOLA 26, røykkiö etelästä.
2467 B:12	TENHOLA 50, Piilopaikan "muuri", pöytä ja tuolit.
2467 B:13	TENHOLA 50, kallioon hakattu teksti.
2467 B:14	TENHOLA 50, kallioon hakattu hirvenkuva.
2467 B:15	TENHOLA 50, pöytälevy, jossa hakattu pullon - ja pika-rien kuvat.
2467 B:16-19	TENHOLA 17, røykkiöryhmä, lännestä.
2467 B:20	TENHOLA 69, røykiö b, koillisesta.
2467 B:21	Tenhola, Näsberget, kivilouhos, kaakosta.

LÄHTEET

- Förteckningar över fornhistoriska skyddobjekt. Uppgjord av Arkeologiska kommissionen 1969. Västra Nylands regoinplaneförbund - Läntisen Uudenmaan seutukaavaliitto.
- Hiekkanen, M. Oy Predium Ab:n rantakaava-alueen inventointi 1976.
- Nordman C. O. Inventering av fasta fornlämningar i Tenala socken. 1936.
- Wefvar, J. E. Fornlemningar i Raseborgs vestra härad. Finska Forminnesföreningens Tidskrift IV. 1879.

KIINTEITTEN MUINAISJÄÄNNÖSTEN KOHDEHAKEMISTO

TENHOLA 1	s. 12
TENHOLA 2	s. 13
TENHOLA 3	s. 14
TENHOLA 4	s. 15
TENHOLA 5	s. 16
TENHOLA 6	s. 17
TENHOLA 7	s. 18
TENHOLA 8	s. 19
TENHOLA 9	s. 21
TENHOLA 10	s. 22
TENHOLA 11	s. 23
TENHOLA 12	s. 24
TENHOLA 13	s. 25
TENHOLA 14	s. 26
TENHOLA 15	s. 27
TENHOLA 16	s. 28
TENHOLA 17	s. 29
TENHOLA 18	s. 32
TENHOLA 19	s. 33
TENHOLA 20	s. 34
TENHOLA 21	s. 35
TENHOLA 22	s. 36
TENHOLA 23	s. 38
TENHOLA 24	s. 39
TENHOLA 25	s. 40
TENHOLA 26	s. 42
TENHOLA 27	s. 43
TENHOLA 28	s. 44
TENHOLA 29	s. 45
TENHOLA 30	s. 46
TENHOLA 31	s. 47
TENHOLA 32	s. 48
TENHOLA 33	s. 49
TENHOLA 34	s. 50
TENHOLA 35	s. 51
TENHOLA 36	s. 52
TENHOLA 37	s. 53

TENHOLA 38	s. 54
TENHOLA 39	s. 55
TENHOLA 40	s. 57
TENHOLA 41	s. 58
TENHOLA 42	s. 59
TENHOLA 43	s. 60
TENHOLA 44	s. 61
TENHOLA 45	s. 62
TENHOLA 46	s. 63
TENHOLA 47	s. 64
TENHOLA 48	s. 65
TENHOLA 49	s. 66
TENHOLA 50	s. 67
TENHOLA 51	s. 69
TENHOLA 52	s. 70
TENHOLA 53	s. 71
TENHOLA 54	s. 72
TENHOLA 55	s. 73
TENHOLA 56	s. 74
TENHOLA 57	s. 75
TENHOLA 58	s. 76
TENHOLA 59	s. 77
TENHOLA 60	s. 78
TENHOLA 61	s. 79
TENHOLA 62	s. 81
TENHOLA 63	s. 82
TENHOLA 64	s. 82
TENHOLA 65	s. 83
TENHOLA 66	s. 84
TENHOLA 67	s. 85
TENHOLA 68	s. 86
TENHOLA 69	s. 87
TENHOLA 70	s. 88
TENHOLA 71	s. 89
TENHOLA 72	s. 90
TENHOLA 73	s. 91
TENHOLA 74	s. 92
TENHOLA 75	s. 94
TENHOLA 76	s. 95

TENHOLA 1

Kiviröykkiö, luokka II

PERUSKARTTA: 2012 08 (karttaliite 1) SÄRKISALO

x = 6660 92, y = 2447 20, z = 15-20 m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Trollshofda

Tila: (1:33) 1:62 Bovik

Maanomistaja: Ferraria oy ab, 10470 Fiskars - eivät omista

Tutkimukset: J. E. Wefvar, inventointi 1879 tätä tilaa

C. O. Nordman, inventointi 1936

J. Lauren, inventointi 1994

Kohde sijaitsee Trollshofdan kylässä Degernäsuddenin länsireunalla, n. 50 m rannasta, Skanvikin tilan päärakennuksesta n. 300 m länsilounaaseen.

Röykkiö on kalliopohjainen. Se on rakennettu terävasärmäisistä (kalliosta lohkeilleista, laakeista) kivistä. Pahoin tuhoutunut, kiviä n. 10 x 4 m alueella. Röykkiöstä on otettu kiviä vieressä sijaitsevaan rajamerkkiin. Paikalla kasvaa mäntymetsää.

TENHOLA 2

Kiviröykkiö, luokka II

PERUSKARTTA: 2012 08 (karttaliite 1)

SÄRMISALO

x = 6661 07, y = 2447 47, z = 15-20 m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Degergård

Tila: 1:27 Skaravik

Maanomistaja: Holiström Monica Margareta, Rosundv. 13, 17152 Sverige

Holiström Martin Gestar Bosvängen 3x 4
10600 Ekenäs

Holiström Malin Margareta

Tutkimukset: J. E. Wefvar, inventointi 1879

C. O. Nordman, inventointi 1936

J. Lauren inventointi 1994

Kohde sijaitsee Degernäsuddenin koillisosassa, Skanvikin tilan pää-
rakennuksesta n. 70 m kaakkoon, TENHOLA 1:stä n. 320 m koilliseen.

Röykkiö on maapohjaineⁿ keskellä iso kraatteri (halk. 3 - 4 m). Hal-
kaisija N - S 11 m, E - W 9 m, kork. 1,5 m, kivien halk. n. 0,3-1
m. Paikka on luontaisesti hyvin kivinen ja röykkiön vieressä on ki-
viaita, johon Nordmanin mukaan on otettu kiviä röykkiöstä.

TENHOLA 3

Kiviröykkiö, luokka II

PERUSKARTTA: 2012 08 (karttaliite 1) SÄRKVISALD

x = 6660 74, y = 2448 44, z = 25 m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Trollshofda

Tila: (1:20) 1:44 Trollshofda

Maanomistaja: ei lainhuudatusta

Tutkimukset: J. E. Wefvar, inventointi 1879

C. O. Nordman, inventointi 1936

J. Lauren, inventointi 1994

Kohde sijaitsee Trollshofdan kylässä, Sandvikenin koillisrannalla, Sandvikin tilan päärakennuksesta n. 160 m kaakkoon, kaalioisen mäen laella.

Röykkiö on kalliopohjainen, keskellä on kraatteri (halk. n. 3m). N - S 10,5 m, E - W 8 m, korkeus 1,4 m. Kivien halk. n. 0,2 - 0,8 m. Kiviä heitetty röykkiön ympärille. Paikalla kasvaa mäntymetsää.

Nordman kertoo että " torparen Ekholm, i sin ungdom varit med om att riva upp kumlet. Man hade funnit horn och kanske ben."

TENHOLA 4

Kiviröykkiö, luokka II

PERUSKARTTA: 2012 08 (karttaliite 1) SÄRKIVISALD

x = 6660 26, y = 2448 18, z = 25 m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Trollshofda

Tila: 1:20 Trollshofda

Maanomistaja: ei lainhuudatusta

Tutkimukset: J. E. Wefvar, inventointi 1879

C. O. Nordman, inventointi 1936

J. Lauren, inventointi 1994

Kohde sijaitsee Trollshofdan kylässä, Sandvikenin etelärannalla, Edesholmenista n. 300 m kaakkoon n. 70 m rannasta kallioisen mäen laella.

Röykkiö on kalliopohjainen, pyöreä halk. n. 15m, kork. n. 3,5 m. Ko-
mea, kekomainen. Keskellä syvä kraatteri , jonka halkaisija on n. 5
m ja syvyys n. 2,5 m. Osittain sammalen peittämä. Paikalla kasvaa
havumetsää.

TENHOLA 5

Kiviröykkiö, luokka II

PERUSKARTTA: 2112 08 (karttaliite 1) SÄRKISALO

x = 6660 03, y = 2447 64, z = 55 m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Trollshofda

Tila: (2:19) 2:40

Maanomistaja: Suomen valtio, Uudenmaan lääninhallitus

Tutkimukset: C. O. Nordman, inventointi 1936

J. Lauren, inventointi 1994

Kohde sijaitsee Trollshofdan kylässä, Stornäsetin länsiosassa, Edesholmenin lounaiskärjestä n. 400 m lounaaseen Stornäsetin korkeimmalla kohdalla.

Röykkiö on pyöreä, keskellä kraatteri (halk. 1,5 - 2 m), halkaisija n. 8 m, korkeus n. 1,5 m. Rakennettu särmikkäistä kivistä (halk. 0,3 - 1m) Reunassa on näkyvissä kylmämuurattua kehää. Röykkiön länsipuolella on röykkiön kivistä myöhemmin rakennettu matala U - muotoinen valli, jonka tekijöiksi Nordman otaksuu paimenpojat.

TENHOLA 6

Kiviröykkiö, luokka II

PERUSKARTTA: 2012 11 (karttaliite 2) SVENSKBY

x = 6662 32, y = 2453 72, z = 25 m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Hölklöt

Alue: Kvarnviken

Tila: (2:13) 2:15 Östergård

Maanomistaja: Ekholm Rolf Selim ja Ekholm Berit Aurora,
Hölklöt, 10520 Tenala

Tutkimukset: J. E. Wefvar, inventointi 1879

C. O. Nordman, inventointi 1936

J. Lauren, inventointi 1994

Kohde sijaitsee Hölklötin kylässä, Östergårdin tilan päärakennuksesta n. 420 m koilliseen, Hölklötfjärdenin pohjoisrannalla, Kvarnvikenin koillispuolella, rannasta n. 80 m pohjoiseen kallioisen mäen korkeimmalla kohdalla.

Röykkiö on kalliopohjainen, keskellä kraatteri. Se on rakennettu särmikkäistä kivistä. Röykkiön halkaisija N - S 6,5 m, E - W 5,5 m, korkeus 1 m. Röykkiöstä 30 - 40 pohjoiseen on kesämökki.

TENHOLA 7

Röykkiö, luokka II

PERUSKARTTA: 2012 11 (karttaliite 2) SVENSKBY

x = 6662 26, y = 2454 42, z = 15 - 20 m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Hölklöt

Tila: (2:13) 2:15 Östergård och

Maanomistaja: Ekholm Rolf Selim ja Ekholm Berit Aurora,
Hölklöt, 10520 Tenala

Tutkimukset: J. E. Wefvar, inventointi 1879

C. O. Nordman, inventointi 1936

J. Lauren, inventointi 1994

Kohde sijaitsee Hölklötin kylässä, Rödhällin tilan päärakennuksesta n. 220 m itään. Hölklötfjärdenin pohjoisrannalla, rannasta n. 40 m pohjoiseen kallioisen kukkulan korkeimmalla kohdalla.

Röykkiö on kalliopohjainen, halkaisija N - S 9 m, W - E 8 m, korkeus 1,6 m, kivien halkaisija 0,3 - 0,6 m. Se on suurelta osin hajotettu ja reunakehää on näkyvissä pohjoissivulla. Röykkiössä olleita kiviä on pohjoiseen viettävällä rinteellä. Röykkiö on osittain kuusenok-sien peittämä ja sen ympärillä kasvaa katajia.

TENHOLA 8

Kiviröykkiöitä 2 kpl, luokka II

PERUSKARTTA: 2012 11 (karttaliite 2)

SVENSKY

a. x = 6661 44, y = 2454 04, z = 60 m

b. x = 6661 52, y = 2454 40, z = 60 m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Bergby

Alue: Jättekasten

Tila: (1:14) 1:21 Holm & Berg

Maanomistaja: Holmberg John Hjalmar Olof, Bergby 10520 Tenhola

Tenhola

Tutkimukset: J. E. Wefvar, inventointi 1879

C. O. Nordman, inventointi 1936

J. Lauren, inventointi 1994

Röykkiöt sijaitsevat Bergbyssä Bastholmin tilan päärakennuksesta n. 800 m länteen Hölklötfjärdenin etelärannalla rannasta n. 240 m etelään Jättekasten nimisen kallioisen mäen länsireunalla, mäen korkeimmilla kohdilla.

Röykkiö a

Sijaitsee Jättekastenin pohjoisreunalla, rannasta n. 160 m pohjoiseen, röykkiö b:sta n. 360 m länsi-lounaaseen

Röykkiö on kalliopohjainen, keskellä kraatteri (halk. n. 3 m), jossa on näkyvissä isoja laakakiviä. Röykkiön luoteiskulmaan on rakennettu röykkiön kivistä rajamerkki. Röykkiön keskelle on asetettu männyn runko. Röykkiön halkaisija N - S 9 m, E - W 10 ja kork. n. 1,5 m, kivien halk. n. 0,3 - 1 m. .

/kck

Röykkiö b

Sijaitsee Jättekastenin koilliskulmassa n. 20 m kolmiomittauspisteestä itään ja röykkiö a:sta n. 360 m itä-koilliseen. Kalliopohjainen, keuhkamainen. Pyöreä, halk. n. 14 m, kork n. 1,8 m. Keskellä on syvä kraatteri (halk. n. 3 m). Paikalla kasvaa mäntyjä. Röykkiö on rakennettu laakakivistä ja pyöreistä kivistä. Röykkiöstä n. 50 m etelään on pieni pirunpelto .

H 20

TENHOLA 9

Röykkiöitä 2 kpl, luokka II

PERUSKARTTA: 2012 11 (karttaliite 3) SIENSK-BY

x = 6661 62, y = 2457 75, z = 20 m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Olsböle

Alue: Stocksudden

Tila: (1:32) 1:43 Stocksund

Maanomistaja: Degerth Karl Henrik, Stocksund 10520 Tenhola

Tutkimukset: C. O. Nordman, inventointi 1936

J. Lauren, inventointi 1994

2 Mes
2 Mes
Kohde sijaitsee Olsbölen kylässä Stockuddenin tilan päärakennuksesta n. 260 m itä-kaakkoon, Stockuddenin kallioisen laen lounaiskulmassa. Röykkiöt on rakennettu paikalla sijaitsevaan pohjois-etelä-suuntaiseen pirunpeltoon, sen eteläpuoliskoon.

Röykkiö a

Pohjoisempi, kalliopohjainen. Röykkiössä on kaksi matalaa kraatteria. Halkaisija N - S n. 12 m, E - W 11 m, korkeus n. 0,7 m, kivien halk. 0,1 - 0,8 m.

Röykkiö b

Röykkiö a:n pohjoispuolella, kalliopohjainen, keskellä matala krateeri. Halkaisija n. 12 m, kork. 0,7 m, kivien halk. 0,3 - 0,7 m.

TENHOLA 10

Kiviröykkiö ja röykkiön jäännökset, luokka II

PERUSKARTTA: 2014 02 (karttaliite 5) ~~TENHOLA~~

a. x = 6662 79, y = 2464 88, z = 30 m

b. x = 6662 70, y = 2464 97, z = 30 m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Kulla

Tila: (1:80) 1:103 Kulla

Maanomistaja: Lindholm Harding Emil, Kullagård 10520 Tenhola

Tutkimukset: C. O. Nordman, inventointi 1936

J. Lauren, inventointi 1994

Löydöt: keramiikkaa, hiiltä (?)

Röykkiö a sijaitsee Kullan kylässä Bonäsbåsetin pohjoisrannalla Bonäholmenin muinaislinnasta n. 220 m itään jyrkkäreunaisen kallioisen mäen laella. Röykkiö b, a:sta n. 140 luoteeseen jyrkkäreunaisen kallioisen mäen laella.

Röykkiö a

Kalliopohjainen, pahoin tuhottu. Halkaisija N - S 8 m, E - W 8 m, korkeus 1,2 m. Eteläreunassa on näkyvissä kylmämuurattua kehää. Röykkiö on rakennettu pyöreistä ja laakeista kivistä. Röykkiön ympärillä kasvaa mäntyjä.

Röykkiö b

Röykkiöstä on jäljellä vain jäännökset, sillä kiviä on vieritetty alas kaalliolta. Paikalla on kiviä n. 9 x 7 m laajuisella alueella ja kivien keskellä eteläpäässä kasvaa mänty. Kivet ovat pääosin terävasärmäisiä, osin pyöreitä. Ympärillä on nuorta mäntymetsää.

Nordmanin mukaan "Folkskolelärarinnan fröken Nyström har grävt i detta kummel och då funnit obetydliga keramikbitar och kolstycken under en sten. Detta enligt hennes egen uppgift."

TENHOLA 11

Röykkiö, luokka II

PERUSKARTTA: 2014 02 (karttaliite 5) TENALA

x = 6662 90, y = 2465 78, z = 15 - 20 m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Svedjekulla

Tila: (1:32) 1:46 Hjälming ?

Gunn-Maj Råberg

Tenala

Maanomistaja: Råberg Margit-Linnea, Svedjekulla 10520 Tenhola

Tutkimukset: J. E. Wefvar, inventointi 1879

C. O. Nordman, inventointi 1936

J. Lauren, inventointi 1994

Valokuvat: kuvaliite 1, dia (2467 B:5) 32348

Kohde sijaitsee Svedjekullan kylässä Bonäsbåsetin itäpäässä sen pohjoisrannalla, Hjälmingin päärakennuksesta n. 240 m länsi-lounaaseen kallioiden kukkulan kaakkoisrinteellä.

Röykkiö on kalliopohjainen, osittain tuhottu, keskellä kraatteri (halk. 1,5 m). Pohjoispuoliskossa maakivi "silmäkivenä". Halkaisija N - S 10, E - W 12 m, korkeus n. 0,8 m, kivien halk. 0,3 - 1 m. Röykkiön ympärillä kasvaa katajia.

TENHOLA 12

Röykkiö, luokka II

PERUSKARTTA: 2014 02 (karttaliite 5) TENALA

x = 6662 94, y = 2466 08, z = 20 m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Svedjekulla

Tila: 1:31 Mossabranten

Maanomistaja: Hagman Gretel Alise, 10300 -Karjaa *Kari's*

Tutkimukset: J. E. Wefvar, inventointi 1879

C. O. Nordman, inventointi 1936

J. Lauren, inventointi 1994

Kohde sijaitsee Svedjekullan kylässä, Hjälmingin tilan päärakennuksesta n. 70 m kaakkoon maantien itäpuolella.

Röykkiö on kalliopohjainen, sammalen peittämä, keskellä kraatteri (halk. n. 3 m), pyöreä, halk n. 15 m, kork. n. 1,8 m. Tiheän kuusimetsän ympäröimä.

TENHOLA 13

Kiviröykkiö, luokka II

PERUSKARTTA: 2014 02 (karttaliite 5) TENALA

x = 6662 75, y = 2466 04, z = 35 m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Rörsby

Tila: 1:1 Norrudd

Maanomistaja: Nelimarkka Kerttu Tuulikki, Rörsby 10520 Tenhola.

Tutkimukset: J. E. Wefvar, inventointi 1879

C. O. Nordman, inventointi 1936

J. Lauren, inventointi 1994

Kohde sijaitsee Rörshbyn kylässä Bonäsbåsetin itäpäästä n. 180 m itään ja Hjälmingin tilan päärakennuksesta n. 240 m etelään, kallioisen mäen luoteisosan korkeimmalla kohdalla. Röykkiöstä n. 7 m itään on rajapyykki.

Röykkiö on maapohjainen, N - S 10 m, E - W 11,5 m, keskellä kraatteri (halk. n. 3 m), kork. n. 1 m, kivien halkaisija 0,3 - 0,7 m. Paikalla kasvaa havumetsää.

TENHOLA 14

Kiviröykkiöitä 2 kpl, luokka II

PERUSKARTTA: 2014 02 (karttaliite 5) TENALA

a. $x = 6660\ 84$, $y = 2464\ 87$, $z = 72,5 - 75\ m$ b. $x = 6660\ 80$, $y = 2464\ 91$, $z = 70 - 75\ m$

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Rådsby

Tila: (1:11) 1:48 Rådsby

Maanomistaja: Nordström Curt August, Rådsby gård 10520 Tenhola

Tutkimukset: C. O. Nordman, inventointi 1936

J. Lauren, inventointi 1994

Valokuvat: kuvaliite 1

Kohde sijaitsee Tenholan kirkosta n. 3,9 km itä-kaakkoon, Rådsbyn kylässä, Rådsbyn tilan päärakennuksesta n. 760 m kaakkoon, kallioisen Kasbergetin (Råbyberget) korkeimmalla kohdalla, jossa kasvaa mäntymetsää.

Röykkiö a

Kalliopohjainen röykkiö on pahoin tuhottu, keskellä kraatteri (halk. n. 3 m), jossa on "uloskäynti" itään. Halkaisija N - S 8 m ja E - W 8,5 m. kork. n. 0,9 m, kivien halkaisija 0,3 - 0,8 m.

Röykkiö b

Röykkiö a:sta n. 50 m kaakkoon ja kolmiomittauspisteestä n. 60 m luoteeseen. Kalliopohjainen, keskellä kraatteri (halk. n. 4 m). Halkaisija N - S 7,5 m, E - W 6,5 m, korkeus n. 1,4 m. Kivien halk. n. 0,4 - 0,9 m.

TENHOLA 15

Kiviröykkiö ja röykkiön jäännökset (?), luokka II

PERUSKARTTA: 2014 01 (karttaliite 8) EKENÄS

x = 6650 28, y = 2460 08, z = 20 m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Björknäs

Tila: (1:24) 1:38 Björknäs

Maanomistaja: Ferraria oy ab, 10470 Fiskars

Tutkimukset: C. O. Nordman, inventointi 1936

J. Lauren, inventointi 1994

Kohde sijaitsee Björknäsin kylässä, Björnäsfjärdenin länsirannalla, Vårholmenista n. 220 m itä-koilliseen ja Norråkerträsketistä n. 120 m pohjois-luoteeseen, kallioisen mäen lounaiskulmassa, ka~~l~~lliojyrkänteen eteläpäässä.

Röykkiö on kalliopohjainen ja se on pahoin tuhottu. Pituus N - S 10 m, leveys 4 m, korkeus n. 1 m. Pohjoisosassa iso kratteri ja muissa osissa pienempiä kuoppia. Paikalla kasvaa mäntyjä kuusia ja katajia, jotka peittävät osan röykkiöstä.

Röykkiöstä n. 25 m kaakkoon on epämääräinen, osittain sammalen peittämä kivirykelmä, jonka halkaisija on n. 3 m ja korkeus n. 0,5 m, kivien halkaisija n. 0,4 - 0,7 m. Kyseessä on mahdollisesti paikalla sijainneen röykkiön jäännökset.

TENHOLA 16

*Harpar Storträsket**835-01-0016*

Kiviröykkiö, luokka II

PERUSKARTTA: 2013 03 (karttaliite 17) GULLÖ

x = 6648 94, y = 2461 90, z = 20 m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Spjutsböle

Tila: (1:3) 1:28 Spjutsböle

Maanomistaja: Ferraria oy ab, 10470 Fiskars

Tutkimukset: J. E. Wefvar, inventointi 1879

C. O. Nordman, inventointi 1936

J. Lauren, inventointi 1994

Kohde sijaitsee Spjutsbölen kylässä, Harpar Storträsketin luoteispuolella, Östergårdin tilan päärakennuksesta n. 720 m kaakkoon, peltoalueen itäpuolella sijaitsevan kallioisen mäen lounaiskulman korkeimmalla kohdalla.

Röykkiö on kalliopohjainen, keskellä kraatteri (halkaisija n. 3 m), röykkiön halkaisija n. 15 m, korkeus n. 1 m, kivien halkaisija n. 0,3 - 0,8 m. Paikalla kasvaa mäntymetsää.

TENHOLA 17 *Ekstockundden*
 Röykkiöitä 7 (?) kpl, luokka II

875-01-0017

PERUSKARTTA: 2013 03 (karttaliite 17) *GULLÖ*

x = 6648 72, y = 2461 96, z = 20 m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, *Sj*utsböle

Tila: 1:24 Ingelhuset

Frihetsgränd 15 10300 Karis
Tenola

Maanomistaja: Wikman Ghita Irene, ~~Spjutsböle, 10520 Tenhola~~

Tutkimukset: J. E. Wefvar, inventointi 1879

C. O. Nordman, inventointi 1936

E. Kivikoski, kaivaus 1940

J. Lauren, inventointi 1994

*GW 7.12.95 ilmoittanut,
 että kohde sijaitsee
 hänen omistamillaan
 Ingelhusetin tilalla.*

Löydöt: KM 11229, palanutta luuta

Valokuvat: *s. kuvaliite 3, dia (2467 B:1) 32346*

Kohde sijaitsee ^{P/}Sjutsbölen kylässä, Harpar Storträsketin luoteispuolella, Östergårdin tilan päärakennuksesta n. 900 m kaakkoon, maantien luoteispuolella, kallioisen mäen koilliskärjessä. Röykkiöistä on maininta J. E. Wefvarin kertomuksessa sivulla 70 - 71.

Paikka on nykyään paljaaksi hakattu ja sillä kasvaa heinää. Heinäkossa on näkyvissä 7 enemmän ja vähemmän selkeää kivikasaa. Nordmanin ja Kivikosken mukaan paikalla on neljä röykkiötä, joista E. Kivikoski tutki röykkiöt b, c ja d vuonna 1940, jonka seurauksena röykkiöt b ja d eivät ole enää alkuperäisillä paikoillaan.

Röykkiöiden a, b, c ja d lisäksi havaitsin paikalla kolme muuta mahdollista röykkiötä, jotka saavat kirjaimet e, f, ja g.

Röykkiö b

Röykkiö b oli pitkänomainen (13 x 3 m), korkeus n. 1,5 m. Röykkiö oli rakennettu notkopaikkaan. Kivet olivat varsin suuria ja niitä oli monessa kerroksessa. Röykkiö oli rakenteeton ja löydötön. Röykkiö kasattiin uudelleen pari metriä aiempaa idemmäksi.

Röykkiö c

Röykkiö c oli kalliopohjainen, pyöreä (6 x 6 m), korkeus n. 0,8 m. Sitä oli todennäköisesti pengottu. Tämä reunakehällinen röykkiö oli rakennettu pienistä kivistä, joiden alla oli ohut maatonut turvekerros.

Röykkiö d

Röykkiö d oli rakenteeton, pyöreähkö (8 x 8 m), korkeus n. 0,9 m. Keskellä oli laaja kraatteri ja lisäksi muualla pienempiä kuoppia. Röykkiö oli rakennettu suurista, "vain kangella liikuteltavista", kivistä. Kivien alla oli ohut hiekkakerros, jonka alla kallio. Röykkiön S -kulmassa oli kalliossa syvennys, josta nousi pieni vesisuoni. Ainoat löydöt oli pieni määrä palaneita luita (KM 11229), jotka olivat pienessä rykelmässä kivien alla hiekassa. Kaivauksen jälkeen röykkiö kasattiin pari metriä alkuperäisestä paikasta pohjoiseen.

Röykkiöiden nykyinen kunto:

Röykkiö a

Koillisin röykkiöistä. Kuoppa pohjoisosassa ja toinen keskellä. Halkaisija N - S 10,5 m, korkeus 1,4 m. Kivien halk n. 0,2 - 0,7 m.

Röykkiö b

7 m länsi-lounaaseen röykkiöstä a (nykyään kaksi metriä alkuperäistä sijaintiaan idempänä). Hajotettu, halkaisija N - S 4,5 m, W -E 10 m, korkeus 1,2 m. Kivien halkaisija n. 0,3-0,6 m.

Röykkiö c

7m länsi-lounaaseen röykkiöstä b. Pitkänomainen 8 x 4 m, korkeus 0,5 m. Kivien halkaisija n. 0,3 - 0,6 m.

Röykkiö d

15 m kaakkoon a:sta (sijaitsee nykyään pari metriä alkuperäistä poh-

joisempana). Röykkiössä on iso kuoppa. Röykkiön halkaisija on n. 7 m, korkeus n. 1,2 m.

Röykkiö e

Röykkiö d:stä n. 4 m etelään, kaakko-luode -suuntainen, 6 x 2 m, korkeus n. 0,8 m, kivien halkaisija n. 0,3 - 0,6 m.

Röykkiö f

Röykkiö c:stä n. 7 m lounaaseen. Pitkänomainen 7 x 4 m, korkeus n. 0,7 m. Kivien halkaisija n. 0,3 - 0,6 m.

Röykkiö g

Röykkiö f:stä n. 7 m luoteeseen. Pitkänomainen 6 x 3,5 m, korkeus 0,7 m. Kivien halkaisija 0,2 - 0,6 m.

TENHOLA 18 *Levistrasket*
 Kiviröykkiöitä 2 kpl, luokka II

875-01-0018

PERUSKARTTA: 2012 10 (karttaliite 11) *PRÄSTRISKA*

x = 6652 72, y = 2459 18, z = 15 m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Smedsede

Tila: (1:6) 1:10 Smedsede

Maanomistaja: Lundberg Nils Henrik *och* Britta Ingeborg, Smedsede
 10600 Tammisaari *Ekenäs*

Tutkimukset: C. O. Nordman, inventointi 1936

J. Lauren, inventointi 1994

Kohde sijaitsee Smedseden kylässä Levistrasketin eteläpuolella ko-
 hoavalla kallioisella mäellä, mäen yli kulkevan korkeajännitelinjan
 itäpuolella Smedseden tilan päärakennuksesta n. 540 m luoteeseen.

Röykkiö a

Kalliopohjainen, keskellä kraatteri (halk. n. 2 m). Röykkiön hal-
 kaisija N - S 8,5 m, E - W 7 m, kork n. 1,2 m, kivet 0,3 - 0,6 m.

Röykkiö b

Röykkiö on kalliopohjainen ja se on kiinni röykkiö a:ssa sen etelä-
 kaakkoispuolella. Kalliopohjainen, keskellä kraatteri (halk. n. 2
 m), jossa kasvaa iso koivu. Röykkiön halkaisija on 7,5 m, korkeus n.
 1 m. Kivien halkaisija 0,3 - 0,5 m. Röykkiön yli on vedetty, nyt jo
 suurelta osin kaatunut, piikkilanka-aita.

TENHOLA 19

Kiviröykkiö, luokka II

PERUSKARTTA: 2012 10 (karttaliite 11) PRÄSTKULLA

x = 6652 84, y = 2459 47, z = 20 m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Krokby

Tila: 1:2 Palokärr ja (1:22) 1:33 Krokby

Maanomistaja: Rinne Aarre Yrjö ja Lilly Elviira *Osasto?*
 Fagerström Tor Holger ja Cate Carita, Klevbacka as 1,
 02570 Siuntio

Tutkimukset: C. O. Nordman, inventointi 1936

J. Lauren, inventointi 1994

Kohde sijaitsee Smedseden kylässä, Levisträsketin kaakkoispuolella, Nybackan tilan päärakennuksesta n. 50 m luoteeseen kallioisen mäen laella.

Röykkiö on kalliopohjainen, hajotettu, nykyään pitkänomainen, pituus n. 8 m, leveys 4,5 m, korkeus n. 0,7 m. Kivien halkaisija n. 0,8 - 0,8 m.

TENHOLA 20

Kiviröykkiöitä 2 kpl, luokka II

PERUSKARTTA: 2012 10 (karttaliite 11) PRÄSTKULLA

a. x = 6653 15, y = 2459 59, z = 17,5 m

b. x = 6653 12, y = 2459 61, z = 17, 5 m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Krokby

Tila: 1:2 Palokärr

Maanomistaja: Rinne Aarre Yrjö ja Lilly Elviira

Osoite ?

Tutkimukset: C. O. Nordman, inventointi 1936

J. Lauren, inventointi 1994

Kohde sijaitsee n. 360 m Levisträsketistä itä-koilliseen, peltojen väliin jäävän "Dansanberget -nimisen" kallioiden kannaksen korkeimmalla kohdalla, Nybackan tilan päärakennuksesta n. 320 m pohjois-koilliseen.

Röykkiö a

Pohjoisempi röykkiö on kalliopohjainen, osittain hajotettu, kivä on heitetty alas kalliolta. Röykkiö on pitkänomainen, pituus n. 8 m, leveys 5,5 m, korkeus n. 1 m.

Röykkiö b

Röykkiö a:sta n. 25 m luoteeseen, kalliopohjainen, keskellä kraatteriri (halk. n. 3 m). Röykkiön halkaisija on n. 8 m, kork. 1,2 m. Kivien halkaisija 0,1 - 1 m.

TENHOLA 21

Kiviröykkiö, luokka II

PERUSKARTTA: 2012 10 (karttaliite 12) PEÄSTKULLA

x = 6654 50, y = 2455 02, z = 10-15 m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Mälsarby

Tila: (1:3) 1:4 Storgård

Kaj Lindholm Mälsarby 10520 Tenala

Maanomistaja: ~~Lindholm Monica Margareta, Enäs Mälsarby~~

10520 Tenhola Tenala

Tutkimukset: J. E. Wefvar, inventointi 1879

C. O. Nordman, inventointi 1936

J. Lauren, inventointi 1994

Kohde sijaitsee Mälsarbyssä Heimlaxin länsirannalla rannasta n. 280 m länteen ja Hasselbon tilan päärakennuksesta n. 440 m koilliseen, Mälsarbyunkeln-nimisen kallioisen mäen havumetsää kasvavalla länsirinteellä, pirunpellossa.

Röykkiö on rakennettu pirunpeltoon ja sen rajaaminen on hankalaa. Arvion mukaan röykkiön halkaisija on n. 15 m ja korkeus n. 1,8 m. Siinä on kaksi suurempaa kuoppaa, joista pohjoisempi on halkaisijaltaan n 5 m ja eteläisempi 2,5 m.

TENHOLA 22

Kiviröykkiöitä 3 kpl, luokka II

PERUSKARTTA: 2012 10 (karttaliite 12)

PRÄSTKULLA

a. x = 6654 56, y = 2455 18, z = 10 - 15 m

b. x = 6654 58, y = 2455 19, z = 10 - 15 m

c. x = 6654 58, y = 2455 21, z = 10 - 15 m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Mälsarby

Alue: Mälsarbyunkeln

Tila: (1:3) 1:4 Storgård

Kaj Lindholm Mälsarby 10520 Tenala

Maanomistaja: ~~Lindholm Monica Margareta, Enäs-Mälsarby~~

10520 Tenhola Tenala

Tutkimukset: J. E. Wefvar, inventointi 1879

C. O. Nordman, inventointi 1936

J. Lauren, inventointi 1994

Valokuvat:

Kohde sijaitsee Mälsarbyssä Heimlaxin länsirannalla rannasta n. 120 m länteen ja Hasselbon tilan päärakennuksesta n. 600 m koilliseen, Mälsarbyunkeln-nimisen kallioisen mäen havumetsää kasvavalla kaakkoisrinteellä.

Röykkiö a

Läntisin röykkiöistä. Kalliopohjainen, keskellä kraatteri (halk. 1,5 m). Röykkiön halkaisija N - S 6,5 m, E - W 6 m, kork n. 0,8 m, kivien halk. n. 0,25 - 0,5 m.

Röykkiö b

Röykkiö a:sta n. 2 m koilliseen. Kalliopohjainen, kekomainen, keskellä kraatteri (halk. n. 2 m). Röykkiön halkaisija N - S 10 m, E - W 10 m, kork. n. 1,5 m, kivien halk. 0,3 - 0,6 m.

Röykkiö c

Röykkiö b:stä n. 9 m itään. Kalliopohjainen, jäljellä vain sammalen peittämä pohja, röykkiön kiviä vieritetty alas pohjoisrinnettä. N - S 6 m, E - W 7 m, kork. n. 0,5 m.

TENHOLA 23

Kiviröykkiö, luokka II

PERUSKARTTA: 2012 10 (karttaliite 12) PRÄSTKULLA

x = 6655 04, y = 2455 01, z = 15 m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Mälsarby

Tila: (1:3) 1:4 Storgård *Mona*

Maanomistaja: Lindholm ~~Monica~~ Margareta, -Enäs Mälsarby

10520 Tenhola *Tenala*

Tutkimukset: J. E. Wefvar, inventointi 1879

C. O. Nordman, inventointi 1936

J. Lauren, inventointu 1994

Kohde sijaitsee Mälsarbyn kylässä, Heimlaxin länsipuolella rannasta n. 340 m länteen ja Stårgårdin tilan päärakennuksesta n. 560 m lounaaseen, peltojen ympäröimän kallioisen sekametsää kasvavan mäen kaakkoisrinteellä.

Röykkiö on kalliopohjainen, osittain sammalen peittämä. Sen keskellä kraatteri, josta kiviä on heitetty runsaammin kallion kaakkoisrinteelle. Röykkiön halk. N - S 7 m, E - W 11 m, kork. n. 0,6 m. Kivien halk. 0,3 - 0,7 m.

J.E. Wefvar mainitsee että röykkiön lähetyvillä on pienempiä kivi- kasoja, jotka ovat ilmeisesti peltokivikasoja (Wefvar 1879: 65-66), kuten myös Nordman inventointikertomuksessaan toteaa.

TENHOLA 24

Kiviröykkiö, luokka II

PERUSKARTTA: 2012 10 (karttaliite 12) PRÄSTKULLA

n. x = 6654 96, y = 2454 76, z = 15 - 20 m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Mälsarby

Tila: ?

Maanomistaja: ?

Tutkimukset: J. E. Wefvar, inventointi 1879

C. O. Nordman, inventointi 1936

J. Lauren, inventointi 1994

Kohde sijaitsee Mälsarbyssä, Gamsböle-Storgård-tien länsipuolella, Nordmanin mukaan " Inemot 100 m NO om det sk. Nyrödjeberget, en bergsklack mitt i den odlade marken."

Röykkiö on rakennettu ^{5/}kekisuurista ja pienistä kivistä ja sitä reunustaa suuremmista kivistä (halk. n. $\frac{1}{2}$ m) rakennettu kehä. Halk. N - S 7 m, W - E 6,5 m.

Vuoden 1994 inventoinnissa ei muinaisjäännöstä pystytty paikantaan laajoista etsinnöistä huolimatta. Mahdollisesti Norman on merkinnyt röykkiön väärin kartalle, jolloin kyseessä voisi olla TENHOLA?

TENHOLA 25

Muinaislinna, luokka II

PERUSKARTTA: 2014 02 (karttliite 5) TENALA /ta

x = 6662 80, y = 2464 66, z = 5 - 25 m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Bonäs

Alue: Bonäsholmen

Tila: 1:5 Västergård 1

Maanomistaja: Björkqvist Holger Rickhard, Näsbyntie 12

10420 Pohjankuru

Björkqvist Carl Gunnar

Tutkimukset: A. Hackman , tarkastus 1929

C. O. Nordman, inventointi 1936

J.-P. Taavitsainen, tarkastus 1993

J. Lauren, inventointi 1994

Kohde sijaitsee Bonäsbåsetin (Bånästräsk) luoteisosassa sijaitseval-
la Bonäsholmenilla, jyrkkäreunaisella kallioisella, pääasiassa havu-
puuta kasvavalla mäellä. Bonäsholmen on ollut järven ainoa saari,
mutta nykyään sinne on maayhteys kapean kannaksen kautta koillises-
ta.

Hackmanin ja Nordmanin mukaan linnavuoren kaakkoissivulla on 27 m
pitkä ja 2,5 m leveä valli, jossa on kapea aukko. Valli on rakennet-
tu mukulakivistä kahden kallionnyppylän väliin jäävään painantee-
seen. Vallin jäännöksiä on myös mäen länsisivulla, jossa mäen hui-
pulle vievä kapea loivasti viettävä sola on suljettu mukulakivistä
rakennetulla vallilla.

Vuoden 1994 inventoinnissa ei valli(t) näyttänyt yhtä selkeältä kuin
mitä aiemmissa kuvauksissa on annettu ymmärtää. Saman havainnon teki
myös Taavitsainen, joka arvelee, ettei kyseessä olisikaan muurinpoh-
ja, vaan että muuri olisi syntynyt kaskialaa raivattaessa. Taavit-
sainen ehdottaa että muinaislinna poistettaisiin muinaisjäännösluet-
telosta koska "muuri" on epämääräinen, eikä paikan nimikään anna ai-
hetta olettaa että kyseessä olisi muinaislinna.

Onko kyseessä muurinpohja vai kaskeamisesta johtuva muodostuma ei

selviä pintahavainnoilla, vaan kivivallin alkuperää olisi tutkittava kaivauksin. Tätä lisäselvitystä odottaessa on paikka syytä edelleen pitää kiinteänä muinaisjäänöksenä.

TENHOLA 26

Kiviröykkiö, luokka II

PERUSKARTTA:2014 02 (karttaliite 5) TENOLA

x = 6662 32, y = 2464 90, z = 20 - 25 m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Rörsby

Tila: 1:8 Blomsterkulla

Maanomistaja: Tor-Erik Holmberg, Bergmansgt. 5 A 17,

00140 Helsingfors.

Drumsvägen 18 A 00200 HK

Tutkimukset: J.-P. Taavitsainen, tarkastus 1989

J. Lauren, inventointi 1994

Valokuvat: s. kvaalite 1, dia (2467 B:G) 32349

Kohde sijaitsee Rörssbyn kylässä, Bonäsbåsetin etelärannalla, Blomsterkullan tilan päärakennuksesta n. 200 m koilliseen, Brännbergetin luoteiskulmassa, länteen viettävällä rinteellä.

Röykkiö on kalliopohjainen, keskellä kraatteri (halk. n. 3 m). Röykkiön halkaisija N - S 9 m, E - W 11 m, korkeus n. 1,5 m. Kivien halkaisija 0,3 - 0,6 m.

TENHOLA 27

Tuhottuja maansekaisia rökkiötä 2 kpl, luokka III

PERUSKARTTA 2014 02 (karttaliite 4) TENALA

n. x = 6662³ 25 - 40, y = 2464² 60 - 70, z = 10-25 m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Fastarby

Tila: ?

Maanomistaja: -

Tutkimukset: A. Hackman, 1928

C. O. Nordman, inventointi 1936

J. Lauren, inventointi 1994

Löydöt: KM 2421:1-21, 2444:1-8, 2812, 3667:1-3.

Kohde sijaitsee (sijaitsi) Fastarbyn kylässä, Ovanmalmträsketin eteläkärjessä, rannasta n. 95 - 200 m etelään (löytöpaikan sijainnista on kahdenlaisia tietoja). Nykyisin alueella ei ole jälkiä mahdollisista rökkiöistä tai niitten jäännöksistä.

1880-luvulla paikalta tehtiin runsaasti merovingiajalle ajoittuvia löytöjä yhdestä, mahdollisesti kahdesta maansekaisesta rökkiöstä. Paikkaa ei ole tutkittu tieteellisesti.

Palaneitten luitten lisäksi löydettiin viisi miekkaa, kymmenen keihäänkärkeä, kuusi kilvenkupuraa, kilven kahvan - ja helojen osia, pari veistä ja rautarengas.

TENHOLA 28

Polttokalmisto ja asuinpaikka, luokka II/III

PERUSKARTTA:2014 02 (karttaliite 4) *TENALA*

n. x = 6662 84 - 90, y = 2462 00 - 10, z = 20 m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Fastarby,

Tila: (6:9) ^b1:16 Fastarby Gård 5:12

Maanomistaja: Örnmark Lars Gustav Anders,
Fastarby as 1 10520 Tenhola

Tutkimukset: A. Hackman, kaivaus 1928, 1929
C. O. Nordman, inventointi 1936
J. Lauren 1994

Löydöt: KM 8896:25-27, 8896:28-68, 9041:1-101, mm. miekka, keihäänkärkiä, keramiikkaa, savitiivistettä, savikiekon kappaleita ym.

Nordmanin inventoinnissa numero 28:aan (Fastarby, Västergård, polttokalmisto ja asuinpaikka) on yhdistetty seutukaavaliiton luettelossa Fastarby, Fastarbyn kartano, joka Hiekkasen inventointikertomuksessa on numero 43, vaikka kyseessä on selkeästi kaksi erillistä muinaisjäännöstä.

Tässä kertomuksessa kohteet ovat erillään: Västergård numerolla 28 ja Fastarby numerolla 43.

Kohde sijaitsee Fastarbyn kylässä Västergårdin tilan päärakennuksesta n. 100 m lounaaseen (?) Västergårdin tilan riihen paikalla. Västergårdin riihen sijainti ei ole tarkkaan selvillä.

A. Hackman on tehnyt alueella kaivauksia vuosina 1928 ja 1929. Ennen tutkimuksia paikalta löytyi kyntöjen ja muiden maatöiden yhteydessä miekka ja ja pari keihäänkärkeä. Hackmanin tutkimuksissa paikalta löytyi tulisija, joka on ilmeisesti kuulunut rautakautiseen asumukseen, jonka seinärakenteista on säilynyt savitiivistettä. Asuinpaikkaan viittaavien löytöjen lisäksi paikalla havaittiin merkkejä polttokalmistosta. Paikalta löytyi runsaasti saviastianpaloja, pronssispiraaleja, -sormuksia, sirpin teräkatkelma, savikiekon katkelmia, lasihelmiä jne. Paikka on mahdollisesti täysin tuhoutunut kyntöjen ja kaivausten yhteydessä.

TENHOLA 29

Rautakautinen kalmisto ja keskiaikainen kiukaanpohja, luokka II/III

1/2 PERUSKARTTA: 2014 04 (karttaliite 5) TENALA

n. x = 6662 60, y = 2463 68, z = 10 - 15 m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Bonäs

Alue: Lillmalmsbacken

Tila: 2:9

Maanomistaja: ?

Tutkimukset: A. Hackman, kaivaus 1899

C. O. Nordman, inventointi 1936

E. Kivikoski, kaivaus 1941

P. Sarvas, kaivaus 1968, 1969 (ei kertomuksia)

J. Lauren, inventointi 1994

Löydöt: KM 2785:1-6, 3721:1-25, 4369, 5718?, 10567(?), 11230, 11284:1-133, 17704:1-116 rautakautisia kalmistolöytöjä

Seutukaavaliiton luettelossa Nordmanin TENHOLA 29 ja 30 on yhdistetty yhdeksi kohteeksi kuten myös tässä kertomuksessa.

Kohde sijaitsi Bonäsin kylässä, Tenhola-Pohja -tien eteläpuolella Lillmalmsbackenilla, entisen Bonäsin kansakoulun ympäristössä. Kivilatamus tuhottiin Bonäsin kansakoulun rakennustöiden yhteydessä.

Hackmanin tutkimasta, mäen laella sijainneesta, nelisivuisesta kivilatomuksesta (5,8 x 4 m) löydettiin palanutta luuta, muutama koru-neula ja pronssihelejä, pari rautaveistä, luukamman paloja ym.

Paikalla on ollut tarkemmin määrittelemätön miehenhauta, josta on löytynyt miekka, keihäänkärki ja veitsiä ym. Lisäksi Lillmalmsbackenilta on löytynyt viikinkiaikainen keihäänkärki ja toinen "Riäkern"-nimiseltä pellolta Lillmalmsbackenin läheltä.

Viimeisimmät kaivaukset paikalla on suorittanut P. Sarvas vuosina 1968 ja 1969. Kaivausraportteja ei ole jätetty, mutta Hiekkasen inv. kert. mukaan vuoden -68 kaivauksissa olisi tutkittu rautakautista kalmistoa ja -69 keskiaikaista kiukaanpohjaa.

Onko paikalla enää jäljellä muinaisjäännöstä, on epävarmaa.

TENHOLA 30

Kiviröykkiö, luokka II

PERUSKARTTA:2012 10 (karttaliite 18) PRÄSTKULLA

x = 6654 62, y = 2451 24, z = 35 m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Pargas

Tila: 2:9 Björkviken

Maanomistaja: Berger Knut Volmar ja ^{och} Natalie Elvira,
Pargas Björkviken, 10520 Tenhola- Tenala

Tutkimukset: - *C.O. Norbman, inventointi 1936*

Kyseisellä röykkiöllä ei käyty vuoden 1994 inventoinnissa, koska sen sijaintitiedot olivat virheelliset seutukaavaliiton luettelossa. Röykkiö on merkitty peruskartalle jolta se löytyi vasta raporttia laadittaessa, joten sijaintia ja muinaisjäännöksen laatua koskeva kuvaus perustuu kartta- ja luettelotietoihin.

Kohde sijaitsee Pargasin kylässä Björkvikenin tilan päärakennuksesta n. 250 m länsi-lounaaseen, Norrnäsetin koillisosassa kallionyppylälä, Lindövikenin etelärannalla, rannasta n. 100 m.

Röykkiön halkaisija on 4 m.

TENHOLA 31

Rautakautinen kalmisto ja asuinpaikka, luokka II/III

PERUSKARTTA:2014 02 (karttaliite 6) *TENALA*

x = 6662 30, y = 2463 47, z = 12,5 - 15 m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Grind

Alue: Lunkankulla

Tila: (1:4) 1:6 Grind

Maanomistaja: *sk* Nyström Cristian Vilhelm ja *d* Linroth-Nyström

Nancy Helena, Grind 10520 Tenhola *Tenala*

Tutkimukset: C. O. Nordman, tarkastus 1923 ja 1925, inventointi 1936

A. Hackman, kaivaus 1928

J. Lauren, inventointi 1994

Löydöt: KM 8209:1-3, 8586:1-6, 8896:1-24. keihäänkärkiä, veitsiä, kilvenkupura, kilven koristeita, savikiekon katkelmia, saviastian paloja, palanutta luuta.

Kohde sijaitsee *Grindin* Grindin kylässä, *Grindin* tilan päärakennuksesta n. 250 m koilliseen, peltojen ympäröimällä viljelemättömällä Lunkankulla -nimisellä sorakummulla.

Paikalla on luultavasti sijainnut kaksi polttohautaa, joissa on ollut kiveystä sekä kolme asumuksen pohjaa.

Ensimmäisen haudan, kumpareen eteläpäästä, löysi silloinen maanomistaja R. Nyström. Siinä oli 1,75 x 0,75 - 1 m laajuisella alueella palaneita luita, joiden päällä oli kaksi keihäänkärkeä ja veitsi. Luiden päällä oli laakakivi ja maan pinnalla paikan ympärillä neljäneliön muotoon asetettua kiveä ja viides niiden keskellä. Toinen hauta sisälsi kilvenkupan, keihäänkärjen ja kaksi veistä.

Hackmanin kaivauksissa paikalta löytyi kolme kivilatomusta, jotka on tulkittu asumuksen pohjiksi. Löydöt ovat keramiikkaa, tuluskivi ja hiukan palaneita luita.

TENHOLA 32

Nelisivuinen kivilatamus, luokka II/III

minäkö lainsäädäntö?

PERUSKARTTA: 2014 02 (karttaliite 4) TENALA

x = 6660 58, y = 2462 13, z = 27,5 m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Germundby

Tila: (1:19) 1:39 Backa

Maanomistaja: Dunderfält Bengt Selim Mauritz ja Dunderfelt Anngnete
Gun Ingeborg, Dotterböle 10520 Tenhola

Tutkimukset: C. O. Nordman, tarkastus 1928, inventointi 1936

A. Hackman, tarkastus 1929

C.F. Meinander, kaivaus 1951 (ei kertomusta)

J. Lauren, inventointi 1994

Löydöt: KM 9041:102, 9060:1-2, 12873:1-54 keihäänkärkiä, sormuksen
paloja.

Kohde sijaitsee Germundbyssä, Backan tilan päärakennuksen pohjois-
puolella talosta n. 15 m.

Ensimmäiset löydöt tehtiin paikalla 1911 vesijohtoa kaivettaessa.
Lisää löytöjä tehtiin 1925. Paikalla suorittivat tutkimuksia A.
Hackman vuonna 1928, C. A. Nordman vuonna 1928 ja C.F. Meinander
1951. Latomuksen alapuolelta rinteestä on löytynyt kolme keihäänkär-
keä, jotka ajoittuvat 800 - luvulle. Lisäksi paikalta on löydetty
muita rauta- ja pronssiesineitä, jotka kuitenkin ovat kadonneet.

Meinander löysi paikalta keihäänkärjen katkelman ja sormuksen paloja.
Tutkimusraporttia ei ole jätetty.

Vuoden 1994 inventoinnissa paikalla näkyi epämääräinen rykelmä kiviä
(n. 3 x 1,5 m), joiden päällä on maata. Päällimmäisenä lojui henki-
lövaaka ja kenkiä ym. käytöstä poistettua tavaraa.

TENHOLA 33

Röykkiökalmisto, luokka I

PERUSKARTTA: 2012 10 (karttaliite 12) PRÄSTKULLA

x = 6654 01-26, y = 2454 15 - 48, z = 15 - 20 m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Blåbacka

Alue: Gamsskog

Tila: Blåbacka 1:11

Maanomistaja: Ann-Marie Pihl, Gundby, 10600 Ekenäs

Tutkimukset: J. E. Wefvar, inventointi 1879

C. O. Nordman, inventointi ja kaivaus 1936

J. Moisanen, kartoitus ja hoito 1992 lähtien

J. Lauren, inventointi 1994

Löydöt: KM 10380:1-2 naarmupintaista keramiikkaa

Kohde sijaitsee Blåbackan kylässä, peltoalueitten ympäröimällä kallioisella ja kivikkoisella metsäalueella n. 2,4 km Prästkullan kartanon päärakennuksesta länteen.

Röykkiöalue kuulluu Uudenmaanläänin hoitokohteisiin. Hoitotöiden yhteydessä kalmisto on myös kartoitettu ja nykyään alueelta tunnetaan 51 erisuuruista röykkiötä. Jotkut röykkiöistä ovat selkeitä ja suurikokoisia (halk. yli 10 m). Joukossa on myös matalia rakennelmia, joiden halkaisija on vain pari kolme metriä.

C. O. Nordman suoritti alueella kaivauksen 1936. Tällöin tutkittiin röykkiö No:2, joka oli pyöreä, halkaisija n. 5 m. Se oli rakennettu pienistä kivistä, joita ympäröi suuremmista kivistä rakennettu reu-nakehä, mikä oli paikoin kaksinkertainen. Keskellä röykkiötä oli muutama maakivi. Koskemattoman hiekkamaan päällä olleiden alimpien kivien alla oli saviastianpala KM 10380:1. Röykkiöstä löytyi myös toinen saviastianpala KM 10380:2. Palassa KM 10380:1 on yksinkertainen painettu koristelu ja kyseessä olisi "epineoliittinen keramiikka". Nordmanin mukaan röykkiön luonne ei selvinnyt varmuudella ja näin ollen kyseessä voi olla myös peltoraunio.

Löydöt KM 10380:1 - 2 ovat naarmupintaista keramiikkaa. Löytöjen ja röykkiöiden rakenteen perusteella kalmisto on ajoitettu varhaisrautakaudelle (esiroom. rk.).

TENHOLA 34

Kiviröykkiö, luokka II

Svinberget 895 01 0084

PERUSKARTTA: 2012 08 (karttaliite 13)

SÄRKISALO

x = 6662 78, y = 2445 66, z = 27,5 m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Kvigos

Alue: Svinberget

Tila: 1:110 Bonviken

Maanomistaja: Oy Bonviken ab

Tutkimukset: C. O. Nordman, inventointi 1936

J. Lauren, inventointi 1994

osaite?

Kohde sijaitsee Rådalssjön länsipuolella, Svinbergetin korkeimmalla huipulla. Röykkiö on rakennettu ympäristöä n. 1 m korkeammalle "kaliokorokkeelle", jonka itä-, länsi- ja pohjoissivut ovat pystysuorat. Tämän "katafalkin" eteläsivu on loivasti viettävä.

Röykkiö

Pahoin tuhottu, keskellä syvä kraatteri, jossa on iso laakakivi. Kiviä on heitetty alas "korokkeelta". Koko, N - S 6 m, E - W 5 m, Okork. 0,7 m. Röykkiön raaka-aineena on käyteety pyöreitä sekä särkikkäitä kiviä, joiden halkaisija on 0,3 - 0,9 m.

TENHOLA 35

Röykkiöitä 2 kpl ja röykkiön pohja (?), luokka II

PERUSKARTTA: 2012 11 (karttaliite 3) SVENSKBY

x = 6662 44, y = 2456 27, z = 57, 5 m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Olsböle

Alue: Näset

Tila: (1:38) 1:46 Olsböle

Maanomistaja: Rappe Carl Gustav Magnus, Olsböle 10520 Tenhola

Tutkimukset: C. O. Nordman, inventointi 1936

J. Lauren, inventointi 1994

Kohde sijaitsee Olsbölen kylässä, Timmerflotten -nimisen lahden pohjoispuolella n. 200 m rannasta pohjoiseen, kallioisen Näsetin laen pohjoisreunalla.

Röykkiö a

Eteläisempi röykkiöistä on kalliopohjainen, kekomainen ja siinä on yksi isompi ja pari piemenpää kraatteria. Röykkiön halkaisija N - S 13 m, E - W 14 m, korkeus n. 2,2 m, kivien halkaisija n. 0,3 - 0,8 m, joukossa jonkin verran särmikkäitä lohkokiviä.

Röykkiö b

Röykkiön a vieressä, sen pohjois-luoteis -puolella. Kalliopohjainen, halkaisija N - S 8,5 m, E - W 9 m, korkeus n. 2 m. Kivien halkaisija n. 0,3 - 0,8 m, joukossa särmikkäitä lohkokiviä.

Röykkiöistä n. 12 m pohjois-koilliseen on yksikerroksinen kivirykelmä, jonka halkaisija on n. 3 m. Kyseessä saattaa olla röykkiön pohja, kuten Nordman olettaa.

TENHOLA 36

Röykkiö, luokka II

PERUSKARTTA: 2012 11 (karttaliite 3) *SVENSKBY*

n. x = 6661 68, y = 2456 92, z = 10 - 12,5 m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Olsböle

Alue: Stockholmen

Tila: (1:38) 1:46 Olsböle

Maanomistaja: Rappe Carl Gustav Magnus, Olsböle 10520 *Tenhola* Tenhola

Tutkimukset: C. O. Nordman, inventointi 1936

Kohde sijaitsee Västervikissä, ^{saari} Stockholmenin etelärannalla n. 50 m rannasta ja n. 350 m saaren itäkärjestä.

Röykkiö on pahoin tuhoutunut, sen halkaisija on N - S 6 m, E -W 5 m, korkeus 0,5 m. Röykkiössä on kuoppia.

Vuoden 1994 inventoinnin aikana ei saarella päästy käymään.

TENHOLA 37

Rånäsudden 895 11 0077

Röykkiö (?), luokka II

PERUSKARTTA: 2012 08 (karttaliite 13) *SÄRKISALO*

x = 6665 30, y = 2444 72, z = 40 - 45 m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Kvigos

Alue: Rånäsudden *1:149*

Tila: (1:73) Norr-Kvigos

Stor kyrkas vägen

Maanomistaja: Grönvik Lorenz Conrad Alfred, Suurkirkontie 20

10210 Inkoo *Ingå**Lilluddsvägen**Ingå*

Grönvik Henrik Lorenz, Lilluddentie 2-4 G 10210 Inkoo

Tutkimukset: C. O. Nordman, inventointi 1936

J. Lauren, inventointi 1994

Kohde sijaitsee Kvigosin kylässä Rånäsuddenⁱⁿ läntisen kärjen korkeimmalla kohdalla sen lounaisrinteellä, Sältingsvikenin pohjoisrannalla, rannasta n. 80 m pohjoiseen.

Vuoden 1994 inventoinnissa ei, intensiivisestä etsinnästä huolimatta, paikalla voitu havaita kuin epämääräinen rykelmä sammalen peittämiä kiviä n. 3 x 10 m:n alueella. Kyseessä saattaa olla Nordmanin kuvaaman "poikkeuksellisen kauniin röykkiön" jäännökset.

Nordmanin mukaan paikalla on röykkiö, jonka halkaisija on 4 m, korkeus 0,7 m. Röykkiössä on suuremmista kivistä rakennettu reunakehä.

TENHOLA 38

Kiviröykkiö, luokka II

PERUSKARTTA: 2014 02 (karttaliite 5) TENHOLA

x = 6663 32, y = 2463 80, z = 62,5 m

Kunta: Tammisaari 78

Kylä: Tenhola, Fastarby ja Bonäs

Tila: 2:3 Degerbacka ja (1:4) 1:11 Solbacka

Maanomistaja: Örnmark Lars Gustav Anders,

Fastarby as 1, 10520 Tenhola

Björkqvist Stefan Runar Gustaf, Bonäs 10520 Tenhola Tenhola

Tutkimukset: C. O. Nordman, inventointi 1936

J. Lauren, inventointi 1994

Kohde sijaitsee Fastarbyssä, Fastarbyn ja Bonäsin rajalla, niin että suurin osa röykkiöstä on Fastarbyn puolella, Degerbackan tilan pää-rakennuksesta n. 320 m pohjois-koilliseen, kallioisen mäen laella, kolmionmittauspisteestä n. 100 m etelä-lounaaseen.

Röykkiö on kalliopohjainen, keskellä kraatteri (halk. n. 2,5 m), Röykkiön halkaisija N - S 7 m, E - W 7,5 m, korkeus n. 1 m. Se on rakennettu särmikkäistä lohkokivistä, kivien halkaisija n 0,3 - 0,9 m. Paikalla kasvaa harvaa mäntymetsää.

TENHOLA 39

Kivikautinen asuinpaikka, luokka II/III

PERUSKARTTA: 2014 02 (karttaliite 7) *TENHOLA*

x = 6664 12 , y = 2465 73, z = 35,5 m (peruskartan mukaan)

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Svedjekulla

Alue: Svartkärr

Tila: 1:29 Gökbacka

Maanomistaja: Holmström Carl-Johan Öjvind (kuollut 1982)

Kulla 10520 Tenhola *Tenala*

Tutkimukset: C. F. Meinander, tarkastus 1948

T. Riska, kaivaus 1948

J. Lauren, inventointi 1994

Paikalta saadut löydöt: KM 11808, 11854:1-5, 12063:1-6 asuinpaikka-löytöjä mm. kiviesineen katkelmia, savias-tianpaloja (Ka[2:1]), palanutta savea, kvartsi-, kivilaji-iskoksia, hioinlaa'an katkelmia.

Kohde sijaitsee Svedjekullan kylässä Kvarnträsketin länsipuolella, Östergårdin tilan päärakennuksesta n. 460 m etelä-kaakkoon, Svartkärret nimisen suon luoteispuolella olevan mäen etelärinteellä.

Nykyään paikalla kasvaa havumetsää, josta osa on erittäin tiheää istutettua kuusikkoa. Riskan kaivausalueita ei pystytty paikantamaan.

Asuinpaikka löytyi 1947 pellonraivauksen yhteydessä. Vuonna 1948 T. Riska suoritti paikalla kaivauksen. Paikalla havaittiin "laihaa" kulttuurimaata. Löytöinä saatiin, aivan pellon reunasta, hiukan keramiikkaa ja maaperässä näkyi nokimaata. Kulttuurimaa ulottui paikoin 80 cm:n syvyyteen, kun se ylempänä rinteessä oli vain 10 - 20 cm. Ympäröivällä pellolla näkyi yksittäisiä kvartsi-iskoksia.

Asuinpaikan ylärajaksi arvioitiin 37 m ja alarajaksi 35 m. Mittauksissa on kuitenkin tapahtunut virhe ja asuinpaikan korkeus on 6-7 m liian korkea, jolloin alarajaksi tulisi 28-29 m ja ylärajaksi 30-31 m (Jan Fast puh. 90-755 4175, suullinen tiedonanto). Muinaisjäännös

on ilmeisesti suurelta osin tuhoutunut.

TENHOLA 40

Kiviröykkiöitä 2 kpl, luokka II

PERUSKARTTA: 2012 10 (karttaliite 16) *PRÄSTKULLA*

a. x = 6653 46, y = 2453 39, z = 45 - 50 m

b. x = 6653 45, y = 2453 40, z = 45 - 50 m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Brutuböle

Alue: Storberget

Tila: 1:17 Norrgård

Maanomistaja: Gottberg Ulla Margareta *ouh* ja Birger Torsten

~~Enäs~~ Brutuböle 10520 Tenhola *Tenala*

Tutkimukset: J. Lauren, inventointi 1994

C.O. Nordman inventointi 1976

Kohde sijaitsee Brutubölen kylässä, Gundbyträsketin länsipuolella sijaitsevan Storbergetin korkeimmalla kohdalla. Paikalla kasvaa harvakseltaan mäntyjä.

Röykkiö a

Röykkiöistä pohjoisempi n. 8 m kolmiopisteestä koilliseen. Se on kalliopohjainen, hajoitettu, ja siinä näkyy iso laakakivi. Röykkiön halkaisija N - S 4 m, E - W 6 m, korkeus n. 0,8 m. Kivien halkaisija n. 0,3 - 0,7 m.

Röykkiö b

Röykkiöstä a n. 12 m kaakkoon, kalliopohjainen, keskellä kraatteri (halk. 2 m). Röykkiön halkaisija 6 m, korkeus n. 0,8 m. Kivien halkaisija 0,3 - 1 m. Röykkiön ulkopuolella on iso laakakivi.

Röykkiöiden a ja b välissä on matala kivikasa (1 kivikerros) jonka laajuus on n. 3 x 1,5 m.

TENHOLA 41

PERUSKARTTA: 2013 03 (karttaliite 17) GULLÖ a la w.

Uhrikivi ?, luokka III

n. x = 6648 30, y = 2462 58, z = 5 - 10 m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Harparskog

Alue: Harpar Storträsket

Tila: 1:64 K14 T7

Maanomistaja: Ferraria oy ab, 10470 Fiskars

Tutkimukset: J. Lauren, inventointi 1994

Kohde sijaitsee Harparskogin kylässä Harpar Storträsketin itäreunal-
la. Kiven on löytänyt Krister Salo (os. Leksvall, Tammisaari) v.
1970.

Koordinaatit, jotka kivellä on M. Hiekkasen inventointikertomuksessa
eivät välttämättä ole tarkat, vaan kivi sijaitsee aivan suon reunas-
sa, jolloin se jäisi nykyisen Harpar Storträsketin luonnonsuojelua-
luelle. Paikalla ei kuitenkaan ollut mitään selkeää maamerkkiä,
josta sijainnin olisi voinut tarkemmin mitata.

Vuoden 1994 inventoinnissa kävin paikalla ja löysin aivan suon lai-
dalta suurehkon maakiven, jossa näkyi viisi matalaa kuoppaa (Salon
mukaan kivessä on 7 kuoppaa ja pitkä "miekan muotoinen ura"). Kuopat
näyttivät kuitenkin luontaisesti syntyneiltä.

TENHOLA 42

Röykkiöitä 2 kpl, luokka II

PERUSKARTTA: 2014 01 (karttaliite 8) ~~EKENÄS~~

a. $x = 6650\ 04$, $y = 2460\ 20$, $z = 10 - 15\ m$

b. $x = 6650\ 04$, $y = 2460\ 25$, $z = 10 - 15\ m$

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Björknäs

Tila: (1:24) 1:38 Björknäs

Maanomistaja: Ferraria oy ab, 10470 Fiskars

Tutkimukset: J. Lauren, inventointi 1994

Kohde sijaitsee Sjuptsbölen kylässä, Kvarnträsketin ja Norråkersträsketin välissä, Norråkerträsketistä n. 60 m kaakkoon. Röykkiö b:stä n. 60 m länteen kulkee metsäautotie.

Röykkiö a

Läntisempi, kalliopohjainen, melko hyväkuntoinen, halkaisija n. 4 m, korkeus n. 1 m. Kivien halkaisija 0,4 - 0,8 m.

Röykkiö b

Röykkiö a:sta n. 30 m itään. Röykkiö on hajotettu, halkaisija n. 4 m, korkeus 0,5 m. Kivien halkaisija n. 0,3 - 0,5 m.

TENHOLA 43

Rautakautinen kalmisto, luokka II

PERUSKARTTA: 2014 02 (karttaliite 4) TENALÄ

x = 6662 76, y = 2462 40, z = 10 -15 m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Fastarby

Tila: (6:9) 6:16 Fastarby gård

Maanomistaja: Örnmark Lars Gustav Anders, Fastarby as 1,
10520 Tenhola

Tutkimukset: C. O. Nordman, tarkastus 1940

E. Kivikoski, koekaivaus 1940

J. Lauren, inventointi 1994

Löydöt: KM 11214:1-6, 11215:1-9

Kohde sijaitsee Fastarbyn kylässä, Fastarbyn tilan päärakennuksesta n. 240 m kaakkoon, nykyisen suuren maatalousrakennuksen kohdalla.

Ensimmäiset löydöt, rakennustöiden yhteydessä, teki paikalta työmies Artur Katajavuori, joka toimitti löydöt Kansallismuseoon.

E. Kivikoski suoritti paikalla koekaivauksen vuonna 1940. Paikalta löytyi tummaa maata jossa oli keramiikkaa, rautaniitti ja sulanutta pronssia, joiden alta paljastui kaksi hiekkakiviliuskaa. Liuskojen alla oli hiiltä ja palanutta luuta. Kyseisen löydön Kivikoski tulkitsee "palopilkkuhaudan" jäännöksiksi. Paikalta löytyi myös toinen tumma kohta jossa oli runsaasti palaneita luita, soljen puolikas ja keramiikkaa.

Alue todettiin kuitenkin suurelta osin tuhoutuneen riihen rakentamisen yhteydessä.

TENHOLA 44 *Björknäs*
Kiviröykkiöitä 2 kpl, luokka II

835-01-0044

PERUSKARTTA: 2014 01 (karttaliite 8) *EKENÄS*

a. $x = 6650\ 48$, $y = 2460\ 09$, $z = 15 - 20\ m$

b. $x = 6650\ 48$, $y = 2460\ 04$, $z = 15 - 17,5\ m$

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Björknäs

Tila: (1:24) 1:38 Björknäs

Maanomistaja: Ferraria oy ab, 10470 Fiskars

Tutkimukset: J. Lauren, inventointi 1994

Kohde sijaitsee Björknäsin kylässä, Björknäsfjärdenin itärannalla Norråkerträsketistä n. 300 m pohjois-luoteeseen, jyrkkäreunaisen kallion pohjoispäässä, rannasta n. 20 - 50 m. Paikalla kasvaa pääasiassa mäntyjä.

Röykkiö a

Röykkiö on kalliopohjainen, keskellä on iso silmäkivi. Halkaisija 11 m, korkeus n. 1,7 m, kivien halkaisija n. 0,3-2 m. Ympärillä kasvaa mäntyjä ja kuusia.

Röykkiö b

Röykkiö a:sta n. 50 m lounaaseen on kalliopohjainen röykkiö, jonka halkaisija on n. 5,6 m ja korkeus n. 0,6 m. Se on hajotettu ja keskellä kasvaa mänty. Kivien halkaisija on n. 0,3 - 0,8 m. Osa röykkiön kivistä on heitetty alas rinnettä, osa mahdollisesti viety röykkiö a:n rakennusaineeksi.

TENHOLA 45

"Kivipöytä", luokka II

PERUSKARTTA: 2012 11 (karttaliite 2) *SUENSKBY*

n. x = 6661 14, y = 2454 40, z = 45 - 55 m

Kylä : Tenhola, Bergby

Alue: Jättekasten

Tila : 1:14 Holm & Berg

Maanomistaja: Holmberg John Hjalmar Olof

Bergby 10520 Tenhola

Tutkimukset: J. Lauren, inventointi 1994

Kivipöytä sijaitsee Bergbyssä, Jättekasten nimisellä kallioisella mäellä TENHOLA 8 b:stä n. 400 m etelään.

Laakakivi on nelisivuinen 2,2 x 2 x 0,9 x 1,2 m, paksuus 10-20 cm. Laaka on tuettu kivillä eteläpuolelta siten että se on saatu vaakasuoraan asentoon etelään viettävällä rinteellä.

Pöydän ympäriltä kalliosta on lohkottu laakoja, jotka on koottu kaasaan pöydän pohjoispuolelle.

Kivipöytä 40-luvulta hevosten ajopaikka.

TENHOLA 46

Röykkiön jäännökset, luokka II

PERUSKARTTA: 2013 03 (karttaliite 17) GULLÖ

x = 6648 86, y = 2461 52, z = 15 m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Spjutsböle

Tila: (1:24) 1:38 Björknäs

Maa-
omistaja: Ferraria oy ab, 10470 Fiskars

Tutkimukset: J. Lauren inventointi 1994

Kohde sijaitsee Spjutsbölen kylässä Böleträsketistä n. 200 m kaakkoon Östergårdin tilan päärakennuksesta n. 450 kaakkoon maantiestä n. 80 m itään kallionyppylällä.

Röykkiö on hajotettu, reunakehän (?) jäännöksistä päätellen se on ollut alun perin pyöreä, halkaisija n. 5 -6 m. Kivet on nykyään röykkiön itäsektorissa n. 5 x 4 m:n alueella. Korkeus 0,8m ja kivien halkaisija 0,2 - 0,8 m.

Paikalla käytiin Åke Söderlundin (911 - 2413079) ilmoituksen perusteella.

TENHOLA 47 *Skepparviken*
Kiviröykkiön jäännökset, luokka II

835-01-0047

PERUSKARTTA: 2014 01 (karttaliite 8) EKENÄS

x = 6651 26, y = 2460 73, z = 15 - 17,5 m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Dal

Tila: (1:3) 1:7 Dal

Maanomistaja: Lindberg Lars Axel, Dahl [↑] 20520 Tenhola ^{Tenhola}

Tutkimukset: J. Lauren, inventointi 1994

Omistaja: Öglan 6 02700 Grankulla
Ingmar Lindberg

Kohde sijaitsee Dalin kylässä, Rödjetäsketistä n. 320 m luoteeseen ja Dalin tilan päärakennuksesta n. 1 km lounaaseen, Skepparvikenistä n. 300 m koilliseen, länsisivulta jyrkkäreunaisen kallioisen mäen länsireunalla, kallion länsireunalla olevasta rajamerkistä (tilojen 1:3 ja 1:10 raja) n. 40 m pohjoiseen.

Röykkiö on pahoin tuhottu ja siitä on jäljellä vain yksi kivikerros, minkä halkaisija on n. 6 m ja korkeus n. 0,3 m. Kivien halkaisija 0,2 - 0,4 m. Röykkiön länsipuolella kasvaa mänty.

Paikalla käytiin Åke Söderlundin (911-2413079) ilmoituksen perusteella.

TENHOLA 48 *Bonäsåset*
 Röykkiön jäännökset, luokka II

975-01-0048

PERUSKARTTA: 2014 02 (karttaliite 5) *TENALA*
 x = 6662 79, y = 2465 53, z = 20 m
 Kunta: Tammisaari
 Kylä: Tenhola, Svedjekulla ja Kulla
 Tila: (1:19) 1:39 Svedjekulla ja (1:80) 1:103 Kulla
 Maanomistaja: Lindström Helvi Irene ja Håkan Valdemar, *Perspöle*
 Svedjekulla 10520 Tenhola
 Lindholm Harding Emil, Kulla gård 10520 *Tenholan* Tenhola
 Tutkimukset: J. Lauren inventointi 1994

Kohde sijaitsee Svedjekullan kylässä, Bonäsåsetin pohjoisrannalla, Björkåsin tilan päärakennuksesta n. 340 m lounaaseen, Svedjekullan ja Kullan kylien rajalla. Röykkiö on kallion laen reunalla, joka viettää jyrkästi etelään Bonäsåsetiin.

Osaa röykkiön kivstä on käytetty rajamerkin rakentamiseen ja se on pahoin tuhottu. Se on kalliopohjainen, koko n. 6 x 5 m ja korkeus n. 0,5 m. Alkuperäistä röykkiötä on jäljellä enää rajan itäpuolella.

Paikalla käytiin Erik Seleniuksen (911-201402) ilmoituksen perusteella.

TENHOLA 49

Silta-arkkuja, luokka II

si Lh.

PERUSKARTTA: 2011 12 (karttaliite 9) LAPPVIK

x = 6645 87, y = 2455 65

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Öby, Näset

Tila: ?

Maanomistaja: ?

Tutkimukset: O. af Hällström, tarkastus 1957

Kohde sijaitsee Gennarbyvikenin padon kohdalla. Padon yli kulkee Näset-Öby-maantie. Padon rakentamisen yhteydessä sukeltaja löysivät padon kohdalta kivillä täytettyjä hirsiarkkuja. Ne olivat n. 5 x 3 m ja ulottuivat 10 - 15 m:n välein salmen poikki. O. af Hällström olettaa tarkastuskertomuksessaan arkkujen olevan venäläisten 1714 rakentamia. Sillan rakentaminen kuitenkin keskeytettiin poliittisen tilanteen muuttuessa.

Hällström mainitsee myös että kyläläisten mukaan Stagsundetin padosta n. ½ km koilliseen olisi venäläisiä linnoituslaitteita.

= STAGSUNDETTIN PATTERI
 KS. LÄNTISÄN LÄPPIÄÄN
 RAK. JA MAALASEURAN
 KUTTUURAHISI. UU. 1993
 n. 141

TENHOLA 50

Piilopaikka, luokka I

PERUSKARTTA: 2012 08 (karttaliite 10) *SÄRKISÄLD*

n. x = 6664 60, y = 2447 50, z = 50 -55 m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Kvigos

Tila: (1:73) 1:149 Norr - Kvigos

Maanomistaja: Grönvik Lorenz Conrad Alfred, *Storkyrkusvägen* Suurkirkontie 20

10210 Inkoo *Ingå*

Grönvik Henrik Lorenz, *Lilluddvägen* Lilludentie 2-4 G 10201 Inkoo *Ingå*

Tutkimukset: J. Lauren, inventointi 1994

Valokuvat: *g.* kuvallite 2, dia (2467 B:4) 32347

Kohde sijaitsee Kvigosin kylässä, Kvigos Stormossenin koillissivulla, Turun ja Porinläänin ja Uudenmaanläänin rajan tuntumassa Uudenmaanläänin puolella, Räkullan -nimisestä rajojen risteymäkohdasta n. 200 m rajaa pitkin luoteeseen, rajasta n. 40 m lounaaseen.

Piilopaikka on suuren kallioisen alueen lounaiskärjessä sijaitsevassa laajahkossa, jyrkkäreunaisessa syvennyksessä. Paikalla sijaitsevat rakennelmat ovat painanteen koillissivulla.

Paikkaa on käyttänyt Södermanin ja Bastmanin perheitten pojat, jotka piilottelivat venäläisten sotaväenottoja. Paikalle on rakennettu 4 m pitkä kiviaita, jonka korkeus on n. 1 m. Aidan kaakkoispuolella on kivien varaa tuettu kahdesta kivilaa'asta rakennettu pöytä, jonka pituus on 2 m ja leveys 1,2 m. Pöydän pintaan, suurempaan laakaan, on kaiverrettu pullo ja kaksi jalallista lasia, yksi kummallekin puolelle pulloa. Pöydän länsipuolella on kivilaa'asta tehty tuoli (100 x 30 cm) ja pöydän eteläpuolella on toinen niinikään laa asta (114 x 50 cm) tehty tuoli.

Pöydän yläpuolelle, pystysuoraan kallioon on kaiverrettu seisova, sivulta päin kuvattu hirvi, jonka ympärille on hakattu kehys, jonka leveys on n. 50 cm ja korkeus n. 44 cm. Hirven alle on kaiverrettu 28 ST ja KB, joista edellinen tarkoittaneen että paikalla on aterioitu 28 kpl (stycken) hirveä. KB viittaa kuvan laatijaan, joka lienee veljesluettelosta löytyvä K. Bastman.

Hirvenkuvasta kaakkoon "kulman takana" luode-kaakkois -suuntaisella pystysuoralla kalliopinnaalla on hakattu luettelo paikalla leiriytyneistä veljeksistä. Alla on myöhemmin hakattu päivämäärä 1.9. 1930. Teksti on n. 115 x 90 cm:n alalla ja on seuraavanlainen:

1906-15

A. R. SÖDERMAN	A. BASTMAN
K. --"	K. --"
M. --"	A. --"
	B. --"
	A. --"
	P. --"
	W. --"

19 1/9 30

Paikalla käytiin Osvald Pihlströmin (911-2411868) ilmoituksen perusteella.

*Muinaisjäännös ei ole heidän tilallansa
kts. rauhoitusilmoituksen palautuskirjeitä
Paikka on Turun läänin puolella K.L.*

TENHOLA 51

Kiviröykkiöitä 2 kpl, luokka II

PERUSKARTTA: 2014 02 (karttaliite 5) TENHOLA

a. x = 6663 11, y = 2465 95, z = 20 m

b. x = 6663 12, y = 2465 99, z = 20 -25 m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Svedjekulla

Tila: 1:44 Hjälming, ?

Maanomistaja: Margit Råberg, Svedjekulla, 10520 Tenhola. Tel.

911-2456044

Tutkimukset: J. Lauren, inventointi 1994

Kohde sijaitsee Svedjekullan kylässä, Hjälmingin tilan päärakennuksesta n. 100 m luoteeseen sijaitsevalla kallioisella peltojen ympäröimällä saarekkeella.

Röykkiö a

Itäisempi röykkiö on isoista kivistä (halk. 0,4 - 0,8 m) rakennettu. Sen halkaisija on N - S 4 m ja E - W 7 m, korkeus n. 0,8 m. Keskellä on kraatteri (halk. n. 2,5 m). Röykkiön kiviä on heitetty sen pohjoispuolelle.

Röykkiö b

Röykkiöstä a n. 35 m itä- koilliseen. Se on nelisivuinen 3,4 x 3,9 m, kork. 0,4 m. Siinä on isommista kivistä rakennettu reunakehä. Röykkiön keskellä on yksi isompi kivi, jonka halkaisija on n. 1 m. Muuten kivien halkaisija on 0,15 - 0,7 m. Röykkiö on sammalen peittämä.

TENHOLA 52

Kiviröykkiö, luokka II

PERUSKARTTA: 2012 10 (karttaliite 16) *PRÄSTKULLA*

x = 6654 73, y = 2452 83, z = 15 m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Pargas

Tila: (1:19) 1:52 Domars

Maanomistaja: Weckström Mangnus Kristian, -Enäs Pargas gård, 10520

Tenhola. Tenahk

Tutkimukset: J. Lauren, inventointi 1994

C.O. Nordman, inventointi 1936

Kohde sijaitsee Pargasin kylässä. Röykkiö on n. 200 m Laxtorpin tilan päärakennuksesta pohjois-luoteeseen ja TENHOLA 69:stä n. 240 m kaakkoon Strömshagenin tilalle haarautuvan maantien eteläpuolella.

Röykkiö on maapohjainen, sammalen peittämä, osittain hajotettu. Halkaisija 6 m, kork n. 0,6 m. Pohjoissivulla isoja maakiviä joiden halkaisija on n. 1 - 1,4 m.

TENHOLA 53

Kiviröykkiö, luokka II

PERUSKARTTA: 2013 03 (karttaliite 14) GULLÖ

x = 6644 30, y = 2462 20, z = 10 m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Harparskog

Alue: Järnö, Bastuholmen

Tila: (1:52) 1:79 Järnö

Maanomistaja: Kiinteistö oy Järnö Fastighets ab

Tutkimukset: M. Hiekkanen, inventointi 1976

~~Salpausseläntie~~
~~5A 96 06710 444~~
 Osoite?
 Ruukintie 9 A
 10330 PINJAINEN
 Vasaratipäntie

Kohde sijaitsee Harparskogin, Järnön, Bastuholmenin koillisosassa kallion korkeimmalla kohdalla. Kallio putoaa jyrkästi veteen luoteessa, pohjoisessa ja koillisessa. Röykkiön etäisyys jyrkänteisiin on n. 30 m.

Röykkiön halkaisija SW - NO 5 m ja leveys 3 - 4 m, korkeus 0,4-0,5 m. Röykkiön keskelle on kaivettu kuoppa ja kivet on heitetty pääosin pohjoispuolelle kasaksi. Muuten röykkiö on ehjä ja jäkälän peittämä.

TENHOLA 54

Kivilatomus, luokka II

PERUSKARTTA: 2013 03 (karttaliite 14) GULLÖ

x = 6644 07, y = 2461 58, z = 20 m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Harparskog, Järnö (saari)

Tila: (1:52) 1:79 Järnö

Maanomistaja: Kiinteistö oy Järnö Fastighets ab

Tutkimukset: M. Hiekkänen, inventointi 1976

Salpausseläntie
~~5 A-30 00716 HKI~~
~~Ruukintie 9 A~~
 10330 PIIJAINEN
 Vasaraupäntie

Kohde sijaitsee Järnön keskiosassa, kallionyppylällä 40 m etelä-
 kaakkoon Järnön tilan ja Predium ab:n välisen rajan kulmasta. Pai-
 kalla kasvaa harvaa mäntymetsää.

Latomus on pyöreäsivuinen, suorakulmion muotoinen. Sen pituus WNW -
 OSO 9 m ja leveys 4,5 m. Toinen pää on kulmikas, samoin eteläkulma.
 Latomuksen pitkät sivut ovat ulospäin kaartuvat. Latomus on hyväkun-
 toinen, sammalen ja jäkälän peittämä.

TENHOLA 55

Kiveys, luokka II

PERUSKARTTA:2013 03 (karttaliite 14) GULLÖ

x = 6644 39, y = 2462 20, z = 5 m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Harparskog, Järnö, Tallholmen)

Tila: (1:52) 1:79 Järnö

Maanomistaja: Kiinteistö oy Järnö Fastighets ab

Tutkimukset: M. Hiekkanen, inventointi 1976

Satpausseläntie
 5-A 30 00710 H
 Ruukinte 9 A
 10330 PINJAIVEN
 Vääräseläntie

Kohde sijaitsee Järnön, koillisimmassa niemessä, Tallholmenilla. Kiveys sijaitsee Tallholmenein lounaisrannalla kalliorinteellä n. 20 rannasta.

Kiveys on kasattu 1x 1,5 m suuruisen maakiven itäpuolelle epäsäännölliseksi, maakiveä kohti kohoavaksi kasaksi, jonka suuruus on n. 2 x 2 m ja korkeus n. 0,5 m.

TENHOLA 56

Röykkiöitä 2 kpl, luokka II

PERUSKARTTA: 2013 03 (karttaliite 14) *GULLÖ*

x = 6644 32, y = 2462 20, z = 6 m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Harparskog, Järnö, Bastuholmen

Tila: (1:52) 1:79 Järnö

Maanomistaja: Kiinteistö oy Järnö Fastighets ab

Tutkimukset: M. Hiekkänen, inventointi 1976

Salpausseläntie
5 A 90 00710.Hk
~~*Raukintie 9 A*~~
10330 PINJAINEN
Vasaratapääntie

Kohde sijaitsee Harparskogin kylässä, Järnön, Bastuholmenin luoteispäässä, n. 40 m Bastuholmenin ja Tallholmenin välissä olevasta lahasta lounaaseen, luode-kaakko -suuntaisella kallionyppylällä.

Röykkiö a

Röykkiö sijaitsee kallionyppylän luoteispäässä. Röykkiö on kokonaan sammalen peittämä. Pituus SE - NW 4 m ja levey 3 m, korkeus 0,3 - 0,4 m.

Röykkiö b

Röykkiö sijaitsee kallionyppylän eteläreunalla 6 m röykkiöstä a lounaaseen. Röykkiö on sammalen peittämä. Se on pyöreä, halkaisija 2,5 m. Röykkiön koillisosassa on iso kivi (halk. 1 m).

TENHOLA 57

Kaksi röykkiötä, luokka II

PERUSKARTTA: 2013 03 (karttaliite 14) GULLÖ

x = 6644 30, y = 2461 96, z = 3 m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Harparskog, (Järnö, Bastuholmen)

Tila: (1:52) 1:79 Järnö

Maanomistaja: Kiinteistö oy Järnö Fastighets ab

Tutkimukset: M. Hiekkanen, inventointi 1976

Salpausseläntie
~~5 A 90 0220 HK~~
~~Roukintie 94~~
 10330 PIMMÄINEN
 Vasara-asematie

Kohde sijaitsee Järnön ja Bastuholmenin välissä olevan lahden rannalla n. 30 m länsi-lounaaseen TENHOLA 56:sta. Rantaan on matkaa n. 10 m.

Röykkiöt ovat sammalen peittämät ja ne sijaitsevat ainoastaan 3 m päässä toisistaan itä-länsi -suunnassa ja niiden välissä on havaittavissa kiveystä. Molemmat ovat pyöreitä, halkaisija 3 m ja korkeus 0,3 - 0,4 m.

TENHOLA 58

Linnustajan suoja, luokka II

PERUSKARTTA: 2013 03 (karttaliite 14) GULLÖ

x = 6644 21, y = 2461 93, z = 2 m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Harparskog, (Järnö, Bastuholmen)

Tila: (1:52) 1:79 Järnö

Maanomistaja: Kiinteistö oy Järnö Fastighets ab

Tutkimukset: M. Hiekkänen, inventointi 1976

Salmusseläntie
~~5-A-90 00700 Hki~~
 Ruukintie JA
 16330 PINJAINEN
 Vasaraseläntie

Kohde sijaitsee Järnön ja Baastuholmenin välissä olevan matalan jär-
 viruokoa kasvavan kannaksen itäpuolella, rantaterassin päällä.

Suoja on rakennettu kalliopohjalle kivistä ja se on pitkänomainen.

Pituus E - W 4,5 m ja leveys 2,5 m, korkeus 0,5 - 0,6 m.

TENHOLA 59

Kiviröykkiöitä 2 kpl, luokka II

PERUSKARTTA: 2013 03 (liite ^{Kahta-} §14) GULLÖ

x = 6644 29, y = 2461 81, z = 5 m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Harpaskog, Järnö

Tila: (1:52) 1:79 Järnö

Maanomistaja: Kiinteistö oy Järnö Fastighets ab

Tutkimukset: M. Hiekkanan inv. 1976

Salpausseläntie
~~5 A 30 00710 tsk~~
 Ruukintie 9 A
 10330 PINJAINEN
 Vuorokatu 10

Kohde sijaitsee Järnön koilliskulmassa olevassa niemessä.

Röykkiö a

Röykkiö on niemen itärannassa veteen työntyvistä kallionkielekkeestä 15 etelään kalliopohjalla. Se on tehty lohkotuista kivistä. Koko 2 x 2 m, korkeus 0,3 - 0,4 m.

Röykkiö b

Röykkiö sijaitsee a:sta n. 18 m lounaaseen. Se on tehty lohkotuista kivistä, koko 1,5 x 1,5 m, korkeus 0,2 - 0,3 m.

TENHOLA 60

Kivilatomus, luokka II

PERUSKARTTA: 2013 03 (karttaliite 14) GULLÖ

x = 6643 97, y = 2461 44, z = 20 m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Harparskog, Järnö

Tila: (1:52) 1:79 Järnö

Maanomistaja: Kiinteistö oy Järnö Fastighets ab

Tila: 1:52

Inv ?

~~Salpausseläntie~~
~~5 A 90 Oskari Kie~~
 Ruukintie 9 A
 10330 PIIJAINEN
 Vuorokatu

Kohde sijaitsee n. 180 m lounaaseen TENHOLA 54:sta, 20 m :n korkeuskäyrän yläpuolella olevan kallion lounaispäässä olevassa notkelmassa. Järnön tilan ja Predium ab:n väliselle rajalle pohjoisessa on matkaa n. 100 m.

Latomus on tehty kivilaaoista. Koko 2 x 1,5 m, korkeus 0,2 - 0,3 m.

TENHOLA 61

Röykkiöitä tai ryssänuuneja 6 kpl, luokka II

PERUSKARTTA: 2013 03 (liite ^{kuhta-} s.M) GULLÖx = ~~6444 38 - 42~~, y = 2462 16 - 22, z = 5-15 m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Harparskog, Järnö, Bastuholmen

Tila: (1:52) 1:79 Järnö

Maanomistaja: Kiinteistö oy Järnö Fastighets ab

Tutkimukset: M. Hiekkanen, inventointi 1976

Salpausselkävägen
~~5 A 96 00710 Hki~~
 Ruukintie 9A
 10330 PINSAINEN
 Vasara-asema

Kohde sijaitsee Bastuholmenin itäpäässä, kärjestä n. 40 m länteen, kaakkoon viettävällä kuusikkorinteellä pitkänomaisena ryhmänä.

Röykkiö a

Sijaitsee Bastuholmenin kaakkoispäässä olevasta kummelista länsilounaaseen n. 45 m ja etelärannalla olevasta veteen työntyvistä kaaliokielekkeestä n. 30 m luoteeseen pienen kallionyppylän länsireunalla.

Röykkiö on kooltaan 2 x 2 m ja sen länsiosassa on iso (0,6 - 0,7 m) kivi ja itäosassa lappelteen asetettu 0,5 x 0,2 m kokoinen kivi. Muut kivet on asetettu harvakseltaan. Röykkiö on osittain heinän ja varpujen peitossa.

Röykkiö b

Sijaitsee röykkiöstä a n. 5 m länteen maapohjalla. Pituus E - W 4 m, leveys 3 m, korkeus n. 0,5 m. Röykkiö eroaa selväpiirteisesti muusta maastosta, erityisesti itäpää on muita isompien kivien peitossa.

Röykkiö c

Sijaitsee b:stä n. 6 m kaakkoon. Se on pitkänomainen ja rajoittuu itäosastaan samaan kallionyppylään kuin röykkiö a. Pituus SW - NE 7,5 m, leveys 4 m, korkeus 0,6 - 0,7 m. Reunat ovat suorat ja niissä on littettä, lappelteen asetettuja kiviä.

Röykkiö d

Sijaitsee röykkiö a:sta 8 m pohjois-luoteeseen. Se on kaakko-luoteis-suuntainen ja pituus on 8 m, leveys on 3 m ja korkeus 0,6 - 0,7 m. Reunat ovat suorat, luoteisosa on tehty muuta osaa suuremmista kivistä.

Röykkiö e

Sijaitsee d:stä n. 6 m luoteeseen. Se on nelisivuinen länsi-lounas - itä-koillis -suuntainen, pituus 6 m, leveys 3 m ja korkeus 0,5 - 0,6 m. Länsi-lounais- osa on kulmikas ja itä-koillis- pää vaikuttaa hajoitetulta.

Röykkiö f

Röykkiöstä e 16 m länsi-luoteeseen ja TENHOLA 53:sta 15 m etelä-kaakkoon. Se on itä-länsi suuntainen, pituus 6 m, leveys 3 m. Reunakiviä on näkyvissä, koska röykkiötä on kaiveltu ja varsinkin länsipää on hajonnut.

TENHOLA 62

Borgberg, rakennuksen perusta ja pengerrys, luokka II

PERUSKARTTA: 2014 02 (karttaliite 4) *TENALA*

x = 6662 86, y = 2463 22, z = 17 m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Bonäs

Alue: "Borgberg"

Tila: 1:3 ja (1:4) 1:11 *Solbacka*

Maanomistaja: Björkqvist Stefan Runar, Bonäs 10520 *Tenhola* Tenhola

Tutkimukset: J.-P. Taavitsainen, tarkastus 1994

J. Lauren, inventointi 1994

Kohde sijaitsee Bonäsin kylässä, Saloon johtavan tien pohjoispuolella, Nykullan talosta n. 300 m luoteeseen sijaitsevalla mäellä.

Mäki on merkitty "Borgberg" -nimisenä 1700-luvun kartalla. Mäen kaakkoisrinteellä on kivillä kantattu tie, jonka itäpuolella on todennäköisesti myöhäisen rakennuksen kiviperusta. Lisäksi rinnettä on pengerretty tällä alueella. Mäellä ei kuitenkaan ole minkäänlaisia jäänteitä muureista, joten Borgberg tuskin on muinaislinna.

Rakennus ja pengerretty rinne on 40-luvulta.

K.L. 15.11.-95

TENHOLA 63 *NOKKIMÖSTEN N*
Tervahautoja(?) 2kpl

LUDWIG ? III

ei luku,

875-01-0063

PERUSKARTTA: 2014 01 (karttaliite⁸) *EKENÄS*

x = 6650 24, y = 2461 04, z = 25 m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Spjutsböle

Tila: (1:3) 1:28 Spjutsböle

Maanomistaja: Ferraria oy ab, 10470 Fiskars

Tutkimukset: J. Lauren inventointi 1994

Kohde sijaitsee Vitsjöstä n. 450 m länteen, Ingelnäsiin johtavan maantien länsipuolella maantiestä n. 60 m, kallioisen mäen etelärinteellä.

Hauta a sijaitsee suurehkosta irtolohkareesta n. 20 m lounaaseen. Sen ulkokehän halkaisija on n. 15 m ja vallin sisään jäävän kuopan halkaisija on n. 7 m.

Hauta a:sta noin 25 m itä kaakkoon on toinen hauta, jonka ulkokehän halkaisija on n. 11 m ja vallin sisälle jäävän kuopan halkaisija on n. 7 m. Vallissa on runsaasti kivä.

Paikalla käytiin Åke Söderlundin (911-2413079) ilmoituksen perusteella.

TENHOLA 64 *VITTSJÖN NE*
 Kallioon louhittuja kuoppia (?) 4 kpl

II
 LUSKKA ? ei Lh.

PERUSKARTTA: 2013 03 (karttaliite 17) *GULLÖ*

835-01-0064

x = 6648 30, y = 2460 30 - 46, z = 30 -40 m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Björknäs

Tila: (1:24) 1:38 Björknäs

Ferraria oy ab, 10470 Fiskars

Tutkimukset: J. Lauren, inventointi 1994

Kohde sijaitsee Spjutsbölessä, Vitsjönistä n. 200 m koilliseen, kallioisen mäen pohjoiseen viettävällä rinteellä.

Paikalla on rinnekallioon louhittuja kuoppia, joista lähtee kaksi "laskuojaa" kohti alarinnettä. Suurimman rakennelman yläosassa oleva kuoppa on 3 x 8 m. Koko rakennelman leveys on 18 m ja pituus 20 m. "laskuojien" reunoilla on särmikkäitä lohkokiviä. Kaikkiaan näitä kuoppia on 4 kpl.

Kuoppien pohjoispuolella linkkitornille haarautuvan tien eteläpuolella on lohkokivistä rakennettu 9 x 3 m laajuinen "kiviperusta".

Paikalla käytiin Åke Söderlundin (911-2413079) ilmoituksen perusteella.

TENHOLA 65 *Milkärret*

Tervahautoja (?) ja kuoppia, luokka III *at Loh.*

875-01-0065

PERUSKARTTA: 2011 12 (karttaliite 15)

LAPPVIK

n. x = 6647 15, y = 2459 90, z = 20 m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Skogby

Tila: (1:4) 5:24 Skogby

Maanomistaja: Ferraria oy ab, 10470 Fiskars

Tutkimukset: J. Lauren, inventointi 1994

Kohde sijaitsee Skogbyssä Lillträsketistä n. 400 m länteen Milkärrettiin vievän tien länsipuolella. Paikalla on ainakin yhdeksän hiekka-maahan kaivettua kuoppaa (miilua?).

Paikalla käytiin ilmoituksen perusteella.

TENHOLA 66

Böle träsket E

Tervahautoja, luokka IIT

*o. o. o.**895-01-0066*

PERUSKARTTA: 2013 03 (karttaliite 17)

GULLÖ

a. x = 6649 02, y = 2461 68, z = 10 m

b. x = 6648 80, y = 2461 78, z = 10 m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Spjutsböle ja Björknäs

Tila: (1:10) 1:15 Spjutsböle, Östergård ja (1:24) 1:38 Björknäs

Maanomistaja: Virkkala Terttu Kyllikki, Spjutsböle 10520 Tenhola

Ferraria oy ab, 10470 Fiskars

Tutkimukset: J. Lauren inventointi 1994

Kohde a sijaitsee Böleträsketistä n. 320 m itään, peltoalueelle työntyvän metsäsaarekkeen eteläosassa. Paikalla on hiekkamaahan kaivettuja tervahautoja 4 kpl.

Kohde a:sta n. 220 m kaakkoon suon reunassa on matala kumpare (halk. n. 20 m), joka on mahdollisesti tervahaudan pohja.

Paikalla käytiin Åke Söderlundin (911-2413079) ilmoituksen perusteella.

TENHOLA 67 *Skvallrom*
 Miiluja (?), luokka II *I*

o. lsh.

PTT-01-0067

PERUSKARTTA: 2013 03 (karttaliite 17) *6000*

n. x = 6647 98, y = 2460 98, z = 10 - 15 m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Björknäs

Tila: (1:24) 1:38 Björknäs

Maanomistaja: Ferraria oy ab, 10470 Fiskars

Tutkimukset: J. Lauren 1994

ψ Inv.

Kohde sijaitsee Björknäsin kylässä Lillträsketistä n. 600 m koilliseen Harabastumalmenille johtavan tien eteläpuolella. Paikalla on ainakin 8 maahan kaivettua kuoppaa, joista osa on pyöreitä osa pitkänomaisia. Suurin on vallit mukaan luetteuna n. 6 x 5 m.

Paikalla käytiin Åke Söderlundin (911-2413079) ilmoituksen perusteella.

TENHOLA 68

Kiviröykkiö, luokka II I

PERUSKARTTA: 2012 10 (karttaliite 12) PRÄSTVULLA

x = 6654 50, y = 2454 88, z = 20 m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Mälsarby

Alue: Lembacka

Tila: 2:10

Maanomistaja: Ann Marie Phil, Gundby, Ekenäs

Tutkimukset: J. Moisanen, tarkastus 1992

Kohde sijaitsee Mälsarbyssä, Mälsarbyunkeln nimisestä kallioisesta mäestä (jolla sijaitsevat TENHOLA 21 ja 22) n. 100 m lounaaseen olevan peltojen ympäröimän kalliosaarekkeen koillissivulla.

Röykkiö on kalliopohjainen, eheä, matala ja sen halkaisija on n. 6 m. Koillisosassa on näkyvissä vähäistä reunakehää.

TENHOLA 69

Röykkiöitä 2 kpl, luokka II

PERUSKARTTA: 2012 10 (karttaliite 16) *PERASTUKULLA*

a. x = 6654 85, y = 2452 61, z = 25 m

b. x = 6654 86, y = 2452 65, z = 30 m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Pargas

Tila: (1:19) 1:52 Domars

Maanomistaja: Weckström Mangnus Kristian, ~~Enäs~~-Pargas gård, 10520
Tenhola *Tenhola*

Tutkimukset: T. Schwindt 1887, kaivaus

J. Lauren, inventointi 1994

Löydöt: KM ?, palanutta luuta *C. Nordman inventointi 1936*

Valokuvat: kuvaliite 3, dia (2467 B:7) 32350

Kohde sijaitsee Pargasin kylässä. Röykkiöt a ja b sijaitsevat Laxtorpin tilan päärakennuksesta n. 400 m luoteeseen, kallioiden mäen länsipäässä, Pargasvikenistä n. 400 m itään.

Röykkiö a

Läntisin, kalliopohjainen, kekomainen, keskellä kraatteri (halk. n. 6 m), Röykkiön halkaisija n. 12 m ja korkeus n. 1,7 m, kivien halkaisija 0,3 - 0,7 m.

Röykkiö b

Röykkiöstä a n. 20 m koilliseen. Kalliopohjainen, keskellä suuri maakivi (3 x 1,5 m). Maakiven länsipuolella kraatteri (halk. n. 6 m). Halkaisija n. 10,5 m, korkeus n. 1,7 m. Kiviä heitetty alas rinnettä. Kivien halkaisija 0,3 - 0,7 m.

Schwindt tutki röykkiön b v. 1887. Tuolloin "roukkio oli noin 8 meetteriä leveä ja lähes 2 korkea". Silmäkivi oli n. puoli metriä yli muun röykkiön. Röykkiön alimmat kivet olivat poikkeuksellisen suuria. Röykkiön alla kallion syvennyksessä oli palanutta luuta, kellertävän ruskean hiekan alla. *1/26*

TENHOLA 70

Kiviröykkiö, luokka II

PERUSKARTTA: 2012 10 (karttaliite 18) PEASTKULLA

x = 6655 77, y = 2450 30, z = 22,5 m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Bromarv, Kägra med Pålav 2

Tila: (1:5) 11:42 Framnäs

Maanomistaja: Kai Otto Donner, 10570 Bromarv, Dragstorp

Tutkimukset: J. Lauren, inventointi 1994

Kohde sijaitsee Björkholmenilla, Mådervikenin eteläpäässä lahteen lounaasta työntyvän kallioiden niemen korkeimmalla kohdalla. Alueella on rehevää lehtometsää, jossa pääpuulajina on tammi.

Röykkiö on kalliopohjainen ja sen keskellä on kraatteri (halk. n. 3 m), jota kaivettaessa kiviä on heitetty ympäriinsä. Röykkiö on pyöreä, halkaisija n. 7 m, korkeus n. 0,7 m. Kivien halkaisija n. 0,2 - 0,6 m.

TENHOLA 71

Kiviröykkiö, luokka II

PERUSKARTTA: 2012 10 (karttaliite 18)

PEASTKULLA

x = 6655 38, y = 2450 28, z = 10 - 12,5 m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Bromarv, Kägra med Pálarv ?

Tila: (1:3) 11:42 Framnäs

Maanomistja: Kai Otto Donner, 10570 Bromarv, Dragstorp

Tutkimukset: Schwindt, kaivaus 1887

J. Lauren, inventointi 1994

C.O. Donnerin, inventointi 1956

YT.

Kohde sijaitsee Mådervikenin ja sen lounaispuolella olevan lammen väliin jäävällä kannaksella, Donnerin huvilasta n. 80 m luoteeseen.

Paikalla on kasvillisuuden peittämä, epämääräinen, pahoin tuhoutunut, maapohjainen röykkiö, jonka halkaisija on n. 10 m ja korkeus n. 1 m. Kivien halkaisija on n. 0,3 - 0,9 m. Keskellä on kraatteri.

Schwindtin mukaan röykkiö on " 12 metteriä leveä ja luultavasti paljon mullistettu roukkio, jonka itäpuolelle eli reunaan on liitetty niinikään mullistettu pieni noin 4 metteriä leveä röykkiö. Keskellä pientä roukkiota kasvoi koivu. Hiiltä ja sängen isojakin purnertavia kivilaakoja löytyi roukkiosta, vaan luuta ei ollenkaan."

TENHOLA 72

Tutkittu kiviröykkiö, luokka II

PERUSKARTTA: 2012 10 (karttaliite 18) PRÄSTKULLA

x = 6655 24, y = 2450 40, z = 15 -20 m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Bromarv, Kägra med Pålav

Tila: (1:4) 11:42 Framnäs

Maanomistaja: Kai Otto Donner, 10570 Bromarv, Dragstorp

Tutkimukset: Schwindt, kaivaus 1887

J. Lauren, inventointi 1994

Löydöt: KM 10536 ?, palanutta luuta

Röykkiö sijaitsee Bromarv - Tenhola -tien eteläpuolella Mådervikenin ja Lindövikenin välissä olevalla kannaksella korkean harjanteen ka-pealakisessa länsipäässä, Donnerin huvilasta n. 100 m kaakkoon.

Röykkiö on maapohjainen, kauttaaltaan sammalen peittämä. Pyöreähkö, halkaisija n. 9 m, korkeus n. 1,3 m.

Swindtin mukaan röykkiö on ennen kaivausta ollut " 6 meetteriä leveä ja $1\frac{1}{2}$ korkea. Röykkiössä oli suuremmista kivistä rakennettu reunakehä ja sen pohjassa oli "osaksi punertavien kivilaakojen alla mustassa mullassa poltettuja luunsiruja".

TENHOLA 73

Hautaraunio ?, luokka II

PERUSKARTTA 2012 07 (karttaliite 19) BROMARV

x = 6650 04, y = 2245 30, z = 15 m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, (Bromarv) x) ?

Tila: 1:25 Kansjärv

Maanomistaja: Gunnel Sandell, os. Kansjärv 10570 Bromarv

Tutkimukset: J.-P. Taavitsainen 1989

J. Lauren, inventointi 1994

f. f. f. f.

Kohde sijaitsee Kansjärven kylässä^{x)}, Kansjärven tilan päärakennuksesta n. 500 m kaakkoon peltoalueen itäpuolella sijaisevan kallion laella. / ts

Kalliopohjainen, kulmakivien varaan rakennettu suorakulmainen (3 x 4 m) kiviraunio.

Vuoden 1994 inventoinnissa havaittiin raunion länsipuolella pellon reunasta n. 10 m muodoltaan samankaltainen ja suunnilleen yhtä iso raunio, joka vaikutti peltorauniolta, jollaisena voitaneen pitää myös ylempänä sijaisevaa. / ts

TENHOLA 74

Tervahautoja ja kuoppia, luokka II *en. 2.4.*

PERUSKARTTA 2012 07 (karttaliite 19)

BROMARV

n. x = 6650 04, y = 2245 32, z = 15 m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, (Bromarv) *x) ?*

Tila: 1:25 Kansjärv

Maanomistaja: Gunnel Sandell, os. Kansjärv 10570 Bromarv

f. j. ark. Tutkimukset: J.-P. Taavitsainen / 1989

J. Lauren, inventointi 1994

Kohde sijaitsee Kansjärven kylässä, Kansjärven tila päärakennuksesta n. 500 m kaakkoon peltoalueen itäpuolella sijaisevan kallion kaakkoispuolella metsikössä, TENHOLA 73:n kaakkoispuolella metsäalueella. Paikalla on suurehkoja kuoppia, joista ainakin osa näyttää olevan tervahautoja.

TENHOLA 75

Hautaraunio, luokka II

PERUSKARTTA: 2011 09 (karttaliite 20) *HORSÖN*

x = 6648 22, y = 2245 54, z = 22,5 m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, (Bromarv), Söderstrand

Alue: Östergård

Tila: 1:46 Södervik

Mikael Aminoff

*Rilax gård
10570 Bromarv*

Maanomistaja: ~~Gustav Stranderskjöld-Nordenstam~~

~~Os. Sandviksgatan 2-C, 00180 Helsingfors.~~

Tutkimukset: J.-P. Taavitsainen, tarkastus 1989

J. Lauren, inventointi 1994

Kohde sijaitsee Söderstrandin kylässä, Kansjärvfjärdenistä itään erkannevan Strandvikenin koillisrannalla rannasta n. 140 m ja Södervikin tilan päärakennuksesta n. 120 m kaakkoon kallioisen mäen laella.

Raunio on suurelta osin tuhoutunut, kalliopohjainen, soikiomainen 5 x 10 m. Sen nykyinen muoto muistuttaa laivalatomusta. Rakennelma on ollut aiemmin korkeampi, mutta osa sen kivistä on käytetty lähellä sijaitsevan kellarin rakentamiseen. Röykkiötä on, Taavitsaisen oppaana olleen B. Kevinin mukaan, hajotettu myöhemminkin.

TENHOLA 76

PERUSKARTTA: 2014 02 (karttaliite 5) TENALA
Kiviröykkiö, luokka I

x = 6662 76, y = 2465 40, z = 20 m

Kunta: Tenhola

Kylä: Tenhola, Kulla

Tila: ?

Maanomistaja: ?

Tutkimukset: J. Lauren inventointi 1994

Kohde sijaitsee Kullan kylässä, Bonäsåsetin pohjoisrannalla Björkåsin tilan päärakennuksesta n. 440 m lounaaseen, rannasta n. 40 m jyrkkäreunaisella kallionyppylällä.

Komea ja hyvin säilynyt röykkiö, jonka keskellä on matala kraatteri, josta heitettyjä kiviä näkyy röykkiön pohjoispuolella. Röykkiön halkaisija N - S 12, E - W 14 m, korkeus n. 2 m. Kivien halkaisija 0,3 - 0,7 m. Paikalla kasvaa havumetsää.

LÖYTÖPAIKAT

Tammisaari Grabbens 1008 00 6042
löytöpaikat

TENHOLA

Kivikautinen löytöpaikka, luokka II

PERUSKARTTA: 2014 02 (karttaliite 7)

n. x = 6665 55, y = 2465 90, z = 35 - 40 m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Kulla

Tila: 1:22 Grabbens

Maanomistaja: -

Tutkimukset: J. Lauren, inv. 1994

Löydöt: KM 10971:1,2 poikkikirves kourutaltoa

Kohde on entinen TENHOLA 48

Kohde sijaitsee Kullan kylässä, Kockböleträsketin, Bastuvikenin länsirannalla, Grabbensin tilan päärakennuksesta n. 180 m pohjois-koilliseen, pellolla.

Maanviljelijä J. S. Nyberg löysi hiekkaperäisestä pellosta, n. 100 m Kockböleträsketin länsirannasta länteen poikkikirveen ja kourutaltan (KM 10971:1,2) kyntötöissä. Esineet löytyivät n. 12 cm syvyydestä 3 - 4 m päästä toisistaan.

Pelto on hyvin hienoa hiekkaa ja se viettää loivasti itään. Vuoden 1995 inventoinnin aikana pelto oli kynnetty, mutta pitkällisistä etsiskelyistä huolimatta löytyi paikalta ainoastaan yksi epämääräinen kvartsin kappale. Paikka sopii maaperän ja topografian puolesta asuinpaikaksi, mutta löytöjen niukkuus ei vahvista tätä olettamusta.

TENHOLA

Ruuhen löytöpaikka

vt Kohde 17

PERUSKARTTA: 2013 03 (karttaliite 17)

Elstochundden

x = 6648 67, y = 2462 08, z = 6 - 10 m

(835 01 0017)

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Sjutsböle

Tila:

Maanomistaja:

Tutkimukset:

Kohde on entinen TENHOLA 45.

Kohde sijaitsee Sjutsbölen kylässä, Harpar Storträsketin luoteiskulmassa TENHOLA 17:stä n. 10-15 m kaakkoon maantien kaakkoispuolella.

Vuonna 1949 tietöissä löydettiin yhdestä puusta valmistettu ruuhi kyseiseltä paikalta. Ruuhi jätettiin paikalleen. C. F. Meinanderin vastauskirjeen 3.2. 1949 mukaan ruuhella ~~ei~~ ei todennäköisesti ole muinaistieteellistä arvoa.

EPÄMÄÄRÄISET MUINAISJÄÄNNÖKSET**TENHOLA**

Epämääräinen kiven ja maansekainen röykkiö

PK 2012 10 (karttaliite 12)

x = 6655 08, y = 2455 10, z = 20 m

Kylä : Tenhola, Mälsarby

Tila: 1:3 Storgård

Tutkimukset: J. Lauren, inventointi 1994

Röykkiö sijaitsee TENHOLA 23:sta n. 80 m koilliseen, peltojen ympäröimän metsäsaarekkeen länsipäässä, kallionyppylän laella. Se on kattajien ja kuusen peittämä, muodoltaan epämääräinen ja sen halkaisija on n. 2 - 3 m, kork. n. 0,4 m. Lapionpistossa näkyi mustaa, no-kista maata. Sen eteläpuolella on peltokivistä rakennettu kiviaita.

TENHOLA

Epämääräinen röykkiö

*Vrt. Kohde 18 Levisträsket
(895 01 0018)*

PERUSKARTTA: 2012 10 (karttaliite 11)

x = 6652 76, y = 2459 28, z = 10 m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Smedsede

Tila: 1:6

Maanomistaja:

Tutkimukset: J. Lauren, inventointi 1994

Kohde sijaitsee Levisträsketin eteläpuolella TENHOLA 18:sta n. 35 m suuntaan 68/360°. Röykkiö on muodoltaan epämääräinen, sen halkaisija on n. 3 m, korkeus n. 0,4 m

TENHOLA

Epämääräinen kuoppa

PERUSKARTTA: 2012 10 (karttaliite 11)

x = 6652 66, y = 2459 20, z = 15 m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Smedsede

Tila: 1:6

Maanomistaja:

Tutkimukset: J. Lauren, inventointi 1994

Kohde sijaitsee TENHOLA 18:sta n. 60 m kaakkoon pellon pohjoispäässä, loivasti etelään viettävällä rinteellä. Kuoppa on halkaisijaltaan n. 2 m ja syvyys on n. 0,9 m.

TENHOLA

epämääräinen kiviraunio

PERUSKARTTA: 2012 07 (liite ^{kartha} 2.22)

x = 6653 92, y = 2448 20, z = 30 -35 m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Kägra med Pålurv

Tila:

Maanomistaja:

Tutkimukset: J.-P. Taavitsainen, tarkastus 1989

J. Lauren inventointi, 1995

Kohde sijaitsee Kägran med Pålurvin kylässä, Tenhola Bromarev tien pohjoispuolella tiestä n. 50 m. B. Kevinin talon, Gröналundin, aidan vieressä sen itäpuolella.

1/20
1/20
Paikalla on "neljän kiven varaan kasattu kiviraunio". Raunio sijaitsee kakkoon viettävällä kivikkoisella harjun rinteellä. Vuoden 1994 inventoinnissa paikalla havaittiin muitakin kiviryhmiä, joskaan ei yhtä selkeitä. Kyseessä on todennäköisesti luonnonmuodostumista. Otaksumaa vahvistaneen rökkiön sijainti, mikä on epätavallinen korkeutensa ja topografiansa osalta kun rakennelma muistuttaa lähinnä rautakautista rökkiötä.

Kohteesta on museovirastolle ilmoittanut Bror Kevin, Gröналund 10570 Bromarv (puh. 911-40005).

TENHOLA

Kivikehä pirunpellossa

PERUSKARTTA: 2012 07 (karttaliite 19)

x = 6651 42, y = 2448 20, z = 35 m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Bromarv

Tila: 1:25

Maanomistaja:

Tutkimukset: J.-P. Taavitsainen, tarkastus 1994

J. Lauren, inventointi 1994

Kohde sijaitsee Bromarvin kylässä Söderstrandiin johtavan tien länsipuolella Amiralsmalmenilla harjun laella olevassa pirunpellossa. Kivikkoon on rakennettu kivikehiä, joiden keskellä on pyöreä kivi. Metsäkoneet ovat tuhonneet osan kivistä.

Kohteesta on museovirastolle ilmoittanut Bror Kevin, Grönalund 10570 Bromarv (puh. 911-40005).

TENHOLA

Suorakulmainen kuoppa pirunpellossa ja kehään asetettuja kiviä

PERUSKARTTA: 2011 09 (karttaliite 21)

x = 6648 55, y = 2441 05, z = 45 m

x = 6648 42, y = 2441 14, z = 35 - 40 m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Bromarv, Östanberg

Tila: 1:20

Maanomistaja:

Tutkimukset: J.-P. Taavitsainen, tarkastus 1994

Kohteet sijaitsee Västervikiin johtavan tien pohjoispuolella sijaitsevan Österröjdbergetillä. Pirunpelto jossa suorakulmainen (6 x 4 m) kuoppa on sijaitsee mäen laella.

Pirunpellostä n. 200 m kaakkoon on kalliolle "keskuskiven ympärille tuomarinympyrän tavoin kehään asetettuja kiviä. Yhden kehäkiven varaan on kivilohkareista koottu arkku (n. 1,5 x 2,5 m)."

Vuoden 1994 inventoinnissa ei kivikehää onnistuttu paikantamaan.

Kohteista on museovirastolle ilmoittanut Bror Kevin, Grönalund 10570 Bromarv (puh. 911-40005).

TENHOLA

Muinaislinna ?,

PERUSKARTTA: 2014 02 (karttaliite 4)

x = 6661 68, y = 2462 42, z = 10 - 45 m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Grop

Tila: (1:4) 1:31 Västergård

Maanomistaja: Nyman Ernst Gunnar, Siggby 10520 Tenhola

Tutkimukset: C. O. Nordman, inventointi 1936

J. Lauren, inventointi 1994

Kohde on Nordmanin inventoinnissa TENHOLA 26 ja se sijaitsee Gropin kylässä, Hallonberget nimisellä kallioisella mäellä, Nygårdin tilan päärakennuksesta. 520 m lounaaseen.

Mäen itärinteellä on yli 50 m pitkä ja 1,2 m leveä "valli", joka muodostuu osittain melko suurista kivistä. Vallia ei kuitenkaan ole mäen lounaaseen viettävällä rinteellä, mikä on loiva ja helppokuinen. Näin ollen kuten jo Nordman toteaa on hyvin epätodennäköistä, että kyseessä olisi muinainslinna, vaan että "valli" olisi syntynyt paikalla luontaisesti. Mäen topografisten heikkouksien lisäksi myöskään paikan nimi ei osoita että kyseessä olisi muinainslinna.

TENHOLA

Kuppikallio ?

PERUSKARTTA: 2011 09 (karttaliite 21)

x = 6646 84, y = 2241 65, z = 40 m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Bromarv, Bredvik

Tila: 1:45

Maanomistaja: Per Nordlund

Tutkimukset: J.-P. Taavitsainen, tarkastus 1994

Kohde sijaitsee Bredvikissä kylään johtavan tien itäpuolella, Övergårdin tilan päärakennuksesta n.150 m pohjoiseen, Bredviksbergetin laella olevan Hangon taistelujen muistokiven itäpuolella. Kalliossa on halkaisijaltaan n. 10 cm:n kuoppa.

Kohteesta on museovirastolle ilmoittanut Bror Kevin, Grönalund 10570 Bromarv (puh. 911-40005).

TENHOLA

Kivilouhos

PERUSKARTTA: 2012 07 (karttaliite 19)

x = 6653 28, y = 03, z = m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Bromarv, Näsébenget

Tila: 1:59

Maanomistaja: Aminoff

Tutkimukset: J. Lauren inventointi 1994

~~kuat~~ Valokuvat; kuvaliite 3

Kohde sijaitsee Bromarvin kylässä, Näsudden pohjoisosassa, kallioisella lounaaseen viettävällä rinteellä olevalla tasanteella, Bromarvin tilan päärakennuksesta n. 600 m luoteeseen.

Seutukaavaliiton luettelon mukaan paikalla pitäisi olla pronssikautinen röykkiö. Vuoden 1994 inventoinnissa ilmeni kuitenkin etei kyseessä ole muinaishauta, vaan kivilouhimon jätekivikasa, josta merkkinä on kivissä näkyvät porausjäljet. Kyseessä on siis selkeästi historialliselle ajalle ajoittuva paikka, josta on louhittu kalliota mahdollisesti Bromarvin tilan tarpeisiin.

Tilanomistajat ihmettelivät myös tietoja röykkiöstä, jollaista ei heidän tietämänsä mukaan ollut alueella, mutta keskustelussa ei myöskään tullut esille tietoja louhoksesta.

TENHOLA

Rysänuuni (?)

PERUSKARTTA: 2011 09

x = , y = , z = m

Kunta: Tammisaari, Bromarv

Kylä: Tenhola, Bromarv, Tvärminne

Tila:

Maanomistaja:

Lähde: Kotiseutu 1910:275 (Reuter, Åbo - Hfors, Stockholm s. 76)

TENHOLA

Historiallisen ajan kivilouhos

PERUSKARTTA: 2012 11 (karttaliite 3)

x = 6661 62, y = 2457 80, z = 20 - 25 m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Olsböle

Alue: Stockudden

Tila: 1:32

Maanomistaja:

Tutkimukset: J. Lauren 1994

Kohde sijaitsee Olsbölen kylässä Stockuddenilla n. 50 m itään TENHOLA 9:stä. Paikalla on halkaisijaltaan muutaman metrin laajunen kulkimikas kuoppa, joka on syntynyt louhinnassa.

TENHOLA

Röykkiöryhmiä ?

PERUSKARTTA: 2012 11

Tilan päärakennus x = 666 59, y = 2458 48

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Finby

Tila: Mellängård

Tämä kohde on M. Hiekkasen inventointikertomuksessa numerolla TENHOLA 40.

Tilanomistaja H. Lindströmin mukaan talon mailla metsässä on useita röykkiöryhmiä, joita hän pitää kalmistoina. Alfred Eklundin tiedonanto 6.6. 1936.

Asiaa ei pystytty selvittämään vuoden 1994 inventoinnissa, eikä innokas kotiseutumies Karl Nybergkään (Bergens, Finby, puh. 2451327) tuntenut asiaa.

TENHOLA

Röykkiö ?

PERUSKARTTA: 2013 03 tai 2014 01

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Spjutsböle

Tila: -

Maanomistaja: -

Tutkimukset: -

Kohde on entinen TENHOLA 46

Valter Söderlundin 15.12. 1940 kirjeen mukaan on Sjutsbölen kylässä, kalliolla peltojen keskellä 2 x 3 m suuruinen röykkiö. Tarkempaa löytökohtaa ei mainita.

TENHOLA

Ryssänuuneja ?

PERUSKARTTA: 2014 02

x = , y = , z = m

Kunta: Tammisaari

Kylä: Tenhola, Fastarby

Tila:

Maanomistaja:

Tutkimukset: T. Riska, tarkastus 1950

Kohde on entinen TENHOLA 47

Kirkkoherra Bertel Gladen kirjeessä 4.8.1950 kertoo että Karl Lindenin omistamalla Lappmalmem nimisellä tilalla on muinaisjäännöksiä. Tove Riskan tarkastuskertomuksen mukaan kyse on ryssänuuneista. Riskan kertomuksessa ryssänuunien tarkka sijainti ei selviä.

TENHOLA
Kiviaita

PK 2012 10 (karttaliite 12)
x = 6654 22, y = 2454 66, z = 15 - 20 m
Kylä: Gundby
Tila: 2:10

Gundbyn kylässä, Hasselbon tilan päärakennuksesta n. 60 m luoteeseen peltoalueen koillispuolella, rajalla matala kiviaita.

IRTOLÖYDÖT

KIVIESINEET

ESINETYYPPI	LÖYTÖPAIKKA
KM 503 kirves	Westankärr rusthåll
PK 2012 11 päarak. x = 6663 06, y = 2456 86	
KM 2346:26 kiviaseen kappale	Tenhola
KM 2794:62 taltta	Gennarby, Gennarby (tila)
PK 2014 01 päarak. x = 6659 52, y = 2463 30	
KM 2794:63 kirves	Kulla, Uppgård
PK 2014 02 päarak. x = 6663 98, y = 2464 98	
KM 2794:66 kirveen katkelma	Kulla, Kvarntorp
PK 2014 02 x = 6665 --, y = 2465 -- ?	
KM 2794:75 kourutaltan katkelma	Kulla, Kullanjoen varresta, Maasungsfalletin läheltä
PK 2014 02 x = 6664 - 6665, y = 2465	
KM 5720 poikkikirves	Lindö, Kalvhagaudden
PK 2012 10 x = 6658 20, y = 2456 54, z = 10 - 15 m	
KM 6642:1 tasataltta	Svedjekulla, Söderkulla, Bak- åkern
PK 2014 02	
KM 8837:12-13 oikokirves, reikäaseen katkelma	Barkarböle
PK 2012 11 D, 2012 12 B, 2014 02 B, 2014 03 A	
KM 8837:14-15 kourutaltta kourutaltan katkelma	Mail
PK 2012 11 D	
KM 10283:1-2 kirveitä 2 kpl	Brännböle (Alaspää ? Perniössä)
PK 2012 11 ?	

KM 10300 oikokirves Brännböle (Alaspää ? Perniössä)
 PK 2012 11 ?

KM 10375 kourutaltta Barkarböle, Lillgård
 PK 2012 11 D, 2012 12 B, 2014 02 B, 2014 03 A

KM 10971:1-2 poikkikirves Kulla, Grabbens
 kourutaltta
 PK 2014 02 x = 6665 55, y = 2465 90, z = 35 - 40 m

KM 11261 reikäkivi Kulla
 PK 2014 02 C

KM 11951 reikäkivi Bromarv, Pargas, Johannesvik
 PK 2012 10 pääarak. x = 6655 53, y = 2452 08

KM 11952 riipushioin Bromarv, Pargas, Kallnäs
 PK 2012 10 A

KM 12484 venekirves Barkarböle
 PK 2012 11 D, 2012 12 B, 2014 02 B, 2014 03 A

KM 14399 reikäkiv Bromarv, Prästö
 PK 2012 07

KM 14914 oikokirves Bromarv, Pargas, Hummeldal
 PK 2012 10 A

PK Tammissaren museo 126 taltta Tenhola ?, Björknäs
 2011 12 D, 2012 10 C, 2013 03 B, 2014 01 A

KM 20594 oikokirves. Tenhola
 Dep. Karjaalle 28.2. 1980

Åbo hist. museum 178 tasataltta Svenskby
 PK 2012 11 D

Turun hist. museo 264 kourutaltta Lindö
 PK 2012 10 D

Turun hist. museo 6429 kourutaltoa Bromarv
 PK 2012 07

(Hiekkasen kertomuksessa TENHOLA 52)

Mv. E. Holmbergilla poikkikirves Bergbyn ja Skogsbölen
 PK 2012 10 B, 2012 11 A rajalta

Sjundbyn kartano vasarakirves Barkarböle
 PK 2012 11 D, 2012 12 B, 2014 02 B, 2014 03 A

H. Lindbergin kokoelma Gerknäs,
 Stortötär kourutaltoa Barkarböle ?
 PK 2012 11 D, 2012 12 B, 2014 02 B, 2014 03 A

H. Lindbergin kokoelma Gerknäs, Stortötär
 kovasin ? Tenhola ?

METALLIKAUDEN IRTOLÖYDÖT

KM 2588:1-2 1 yxa, 1 spade

Gretarby

KM 8837:125 keihäänkärki

Mail

PK 2012 11 D

KM 8837:127 putkikirves

Tenhola ?

KM 10339 miekan yläosa

Svenskby, Nyåker

PK 2012 11 D

KM 11230 kupurasolki,
 soljen katk.,
 kaularenkaan katk.,
 rautaveitsiä,
 saviastianpaloja ym.

Bonäs

PK 2014 02 A

KM 20 226 , bronssvärd

Bromarv, Framnäs

PK 2012 10 x= 6655 38

y= 2450 34

(se artikel i Fennoscandia Archaeologia I)

Muut tarkastetut kohteet

TENHOLA

Pirunpeltoja

PK 2014 01

a. $x = 6651\ 68$, $y = 2462\ 84$ b. $x = 6651\ 22$, $y = 2463\ 70$

Kylä: Dal

Alueet: Hästmossabergen ja Soffbergen

Tila: 1:3

Ar Laxen puh. 911-203260, ilmoitti että Hästmossabergenillä (a.) olisi mahdollisesti kivröykkiöitä. paikalla oli vain pirunpelto kuten Soffbergenilläkin (b).

Mahdollisia löytöpaikkoja

PERUSKARTTA 2012 11

n. $x = 6666\ 88$, $y = 2457\ 62$,

Kylä: Finby

Tila: 1:11

Ilmoituksen mukaan paikalta oli löydetty rautaesineitä, jotka kuitenkin nykyään ovat joutuneet hukkaan. Toinen esineistä olisi mahdollisesti ollut keihäänkärki.

Paikalla ei havaittu mitään merkkejä muinaisjäännöksestä

PERUSKARTTA 2012 11

n. $x = 6666\ 88$, $y = 2457\ 62$,

Kylä: Finby

Tila: 2:9

Ilmoituksen mukaan paikalta oli löydetty kiviesine (kirves taltta ?), jonka olinpaikka on tuntematon. Paikalla ei havaittu mitään

merkkejä muinaisjäännöksestä

PERUSKARTTA 2014 01

n. x = 6659 14, y = 2462 78, z = 5 - 10 m

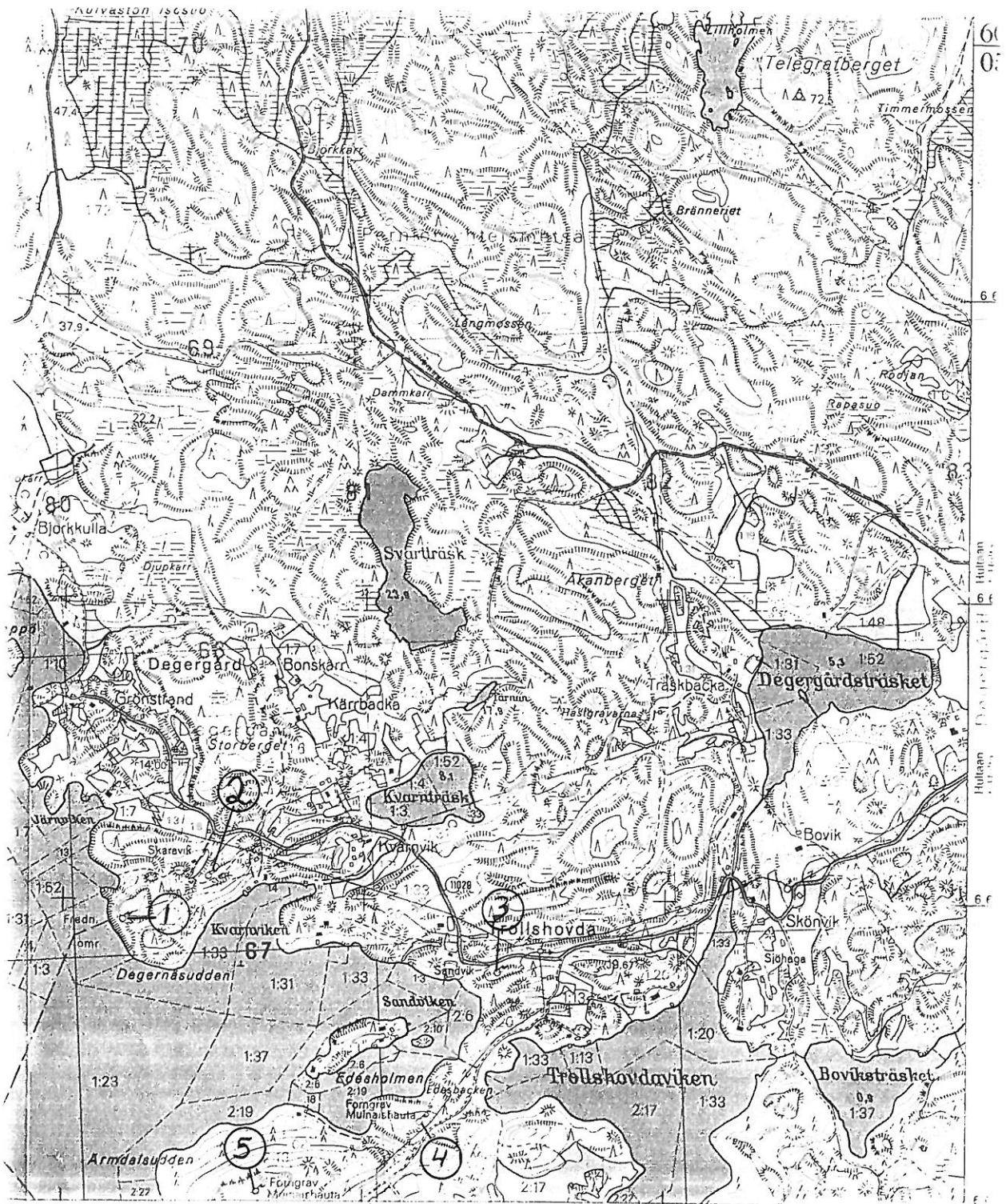
Kylä: Gennarby

Tila: 1:54

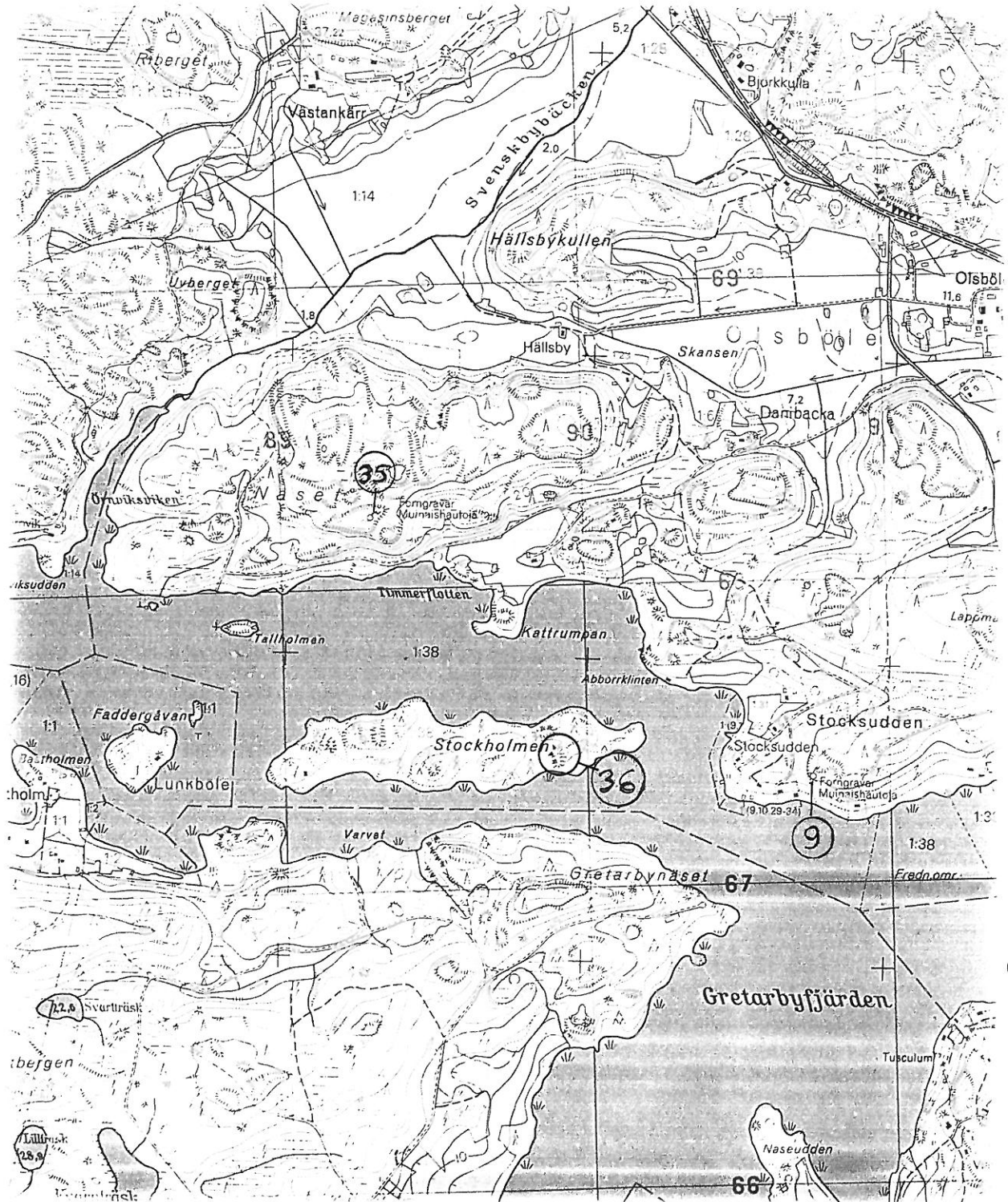
Rolf Gullbergin imoituksen mukaan paikalla oli mahdollisesti kiy-
röykkiö. Kysessä oli kuitenkin luonnonmuodostelma. Gullbergin mökin
pohjoispuolella olevan toisen mökin pihassa oli myös kivikasa, joka
on syntynyt aluetta raivatessa.

fil
Til

KARTTA LIITE 1

KARTTALIITE 3

6661

2457

KAPITALITE 4

ilmasaak
 maastokartta
 luoteesta II

k = + 10"

Tammisaareer.
 23° 20'
 -26° 40' E

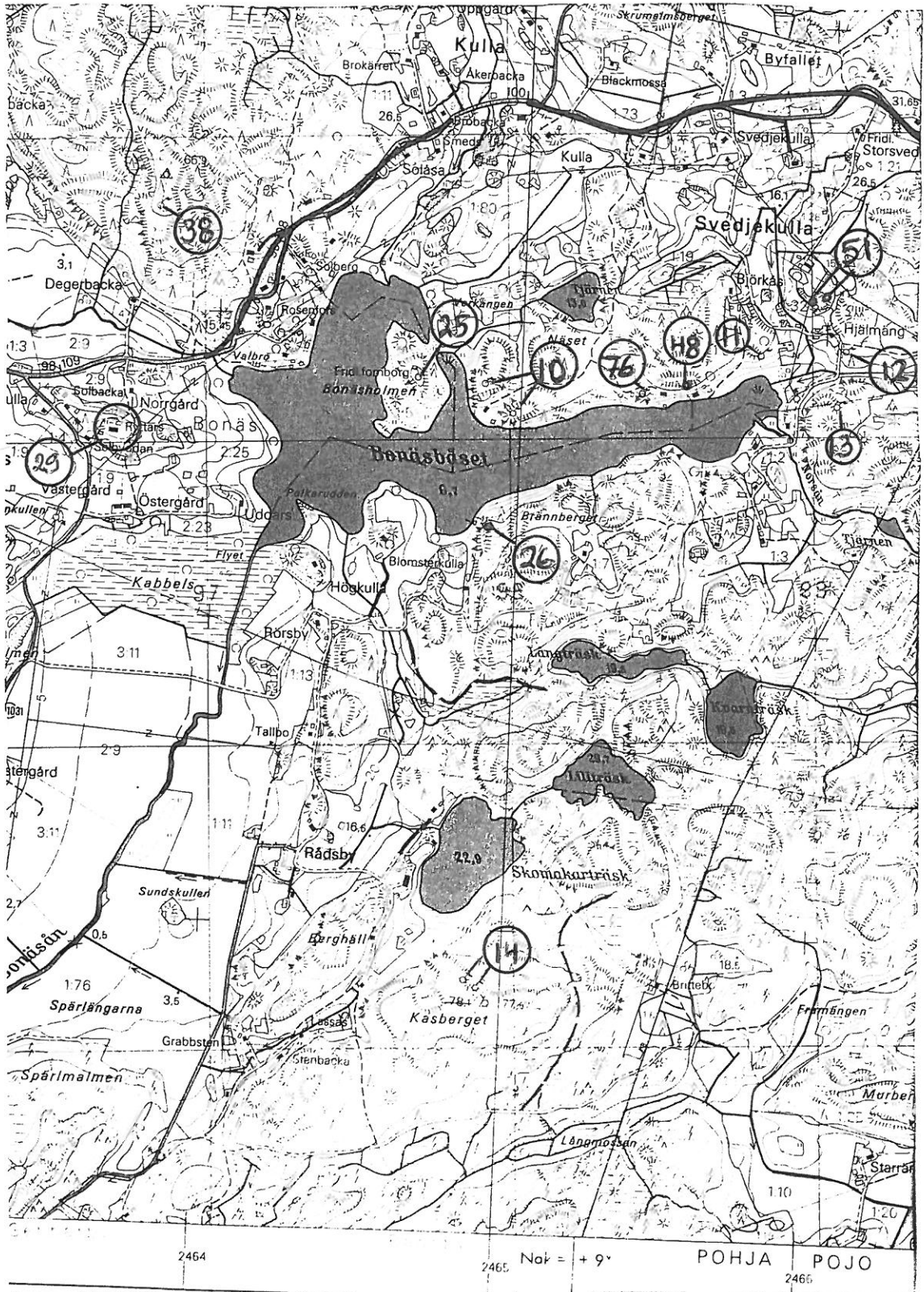
1 Ekenas

2462

2464

2463

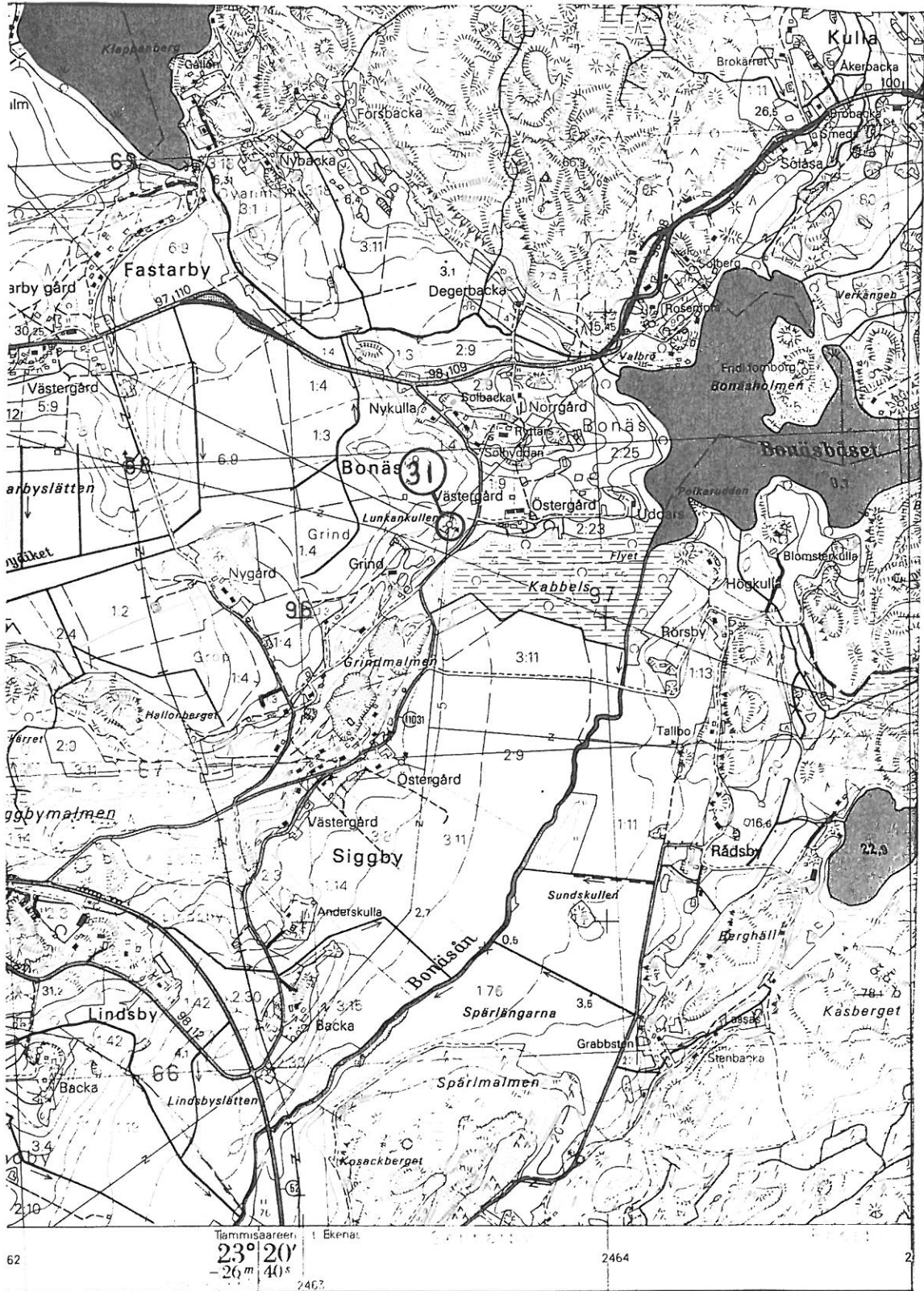
KARTTALITE 5

Tu 2

6662

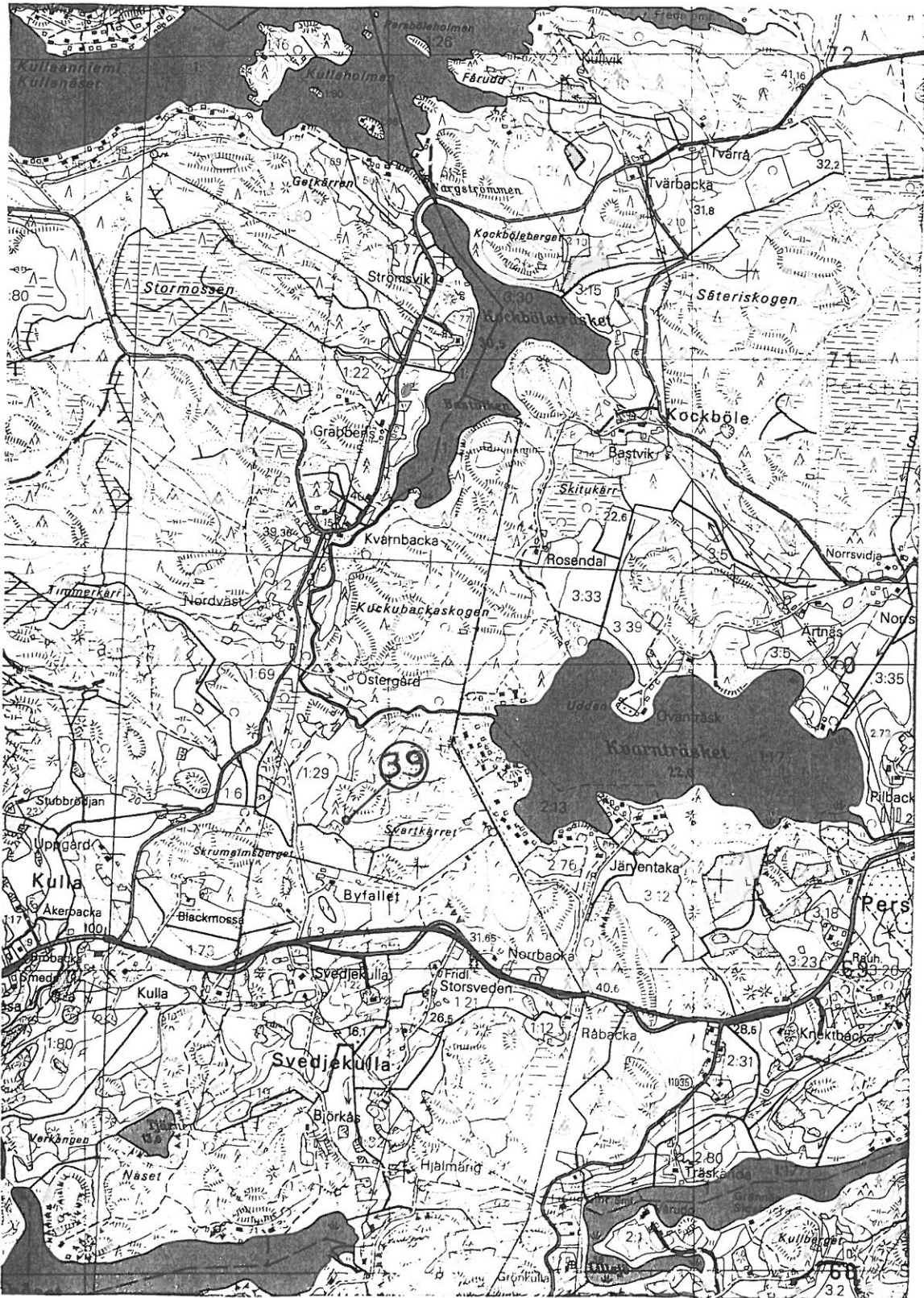
KARTTALITTE 6

6662

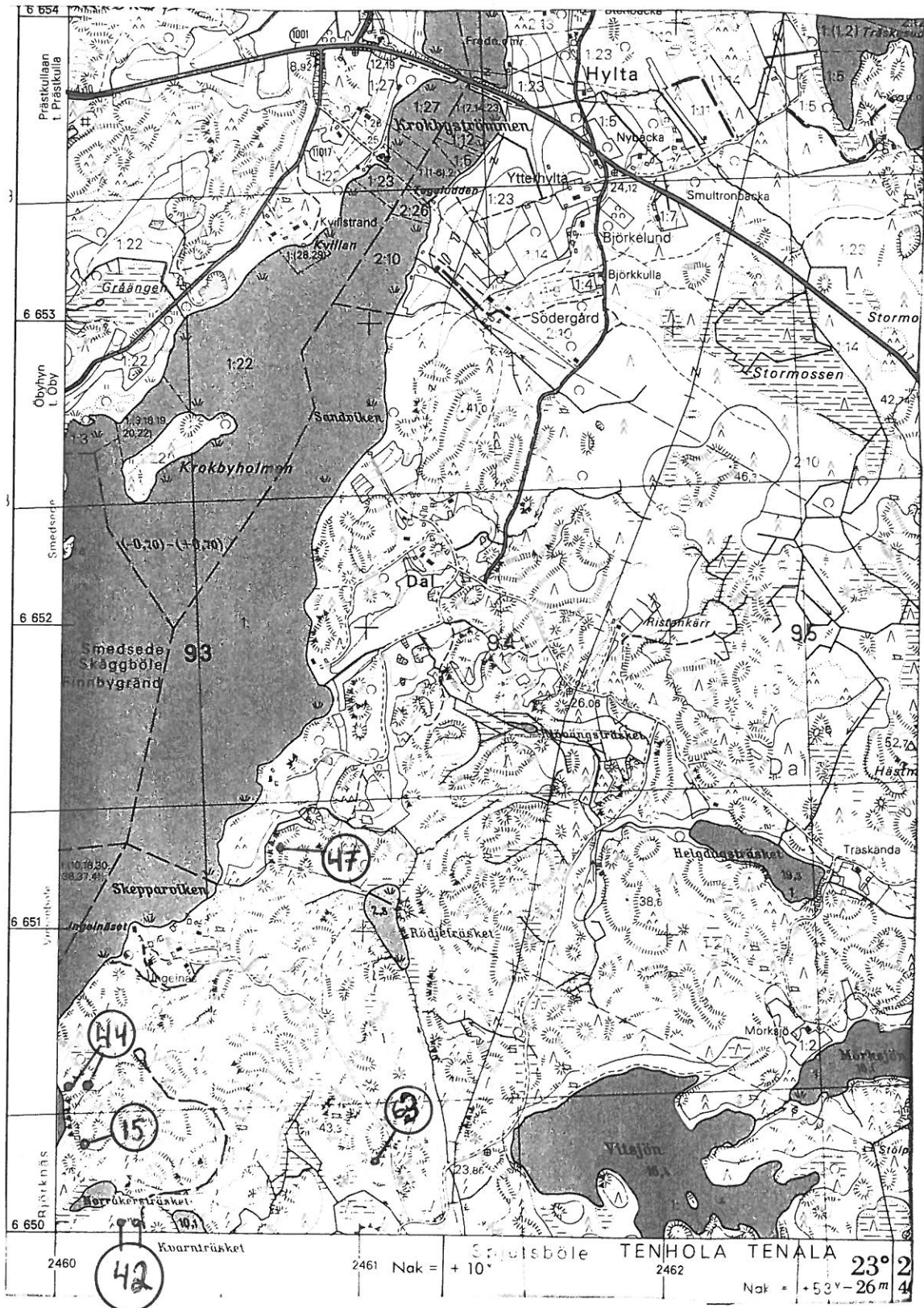
Luokka
II/0?

KARTTALEIPE 7

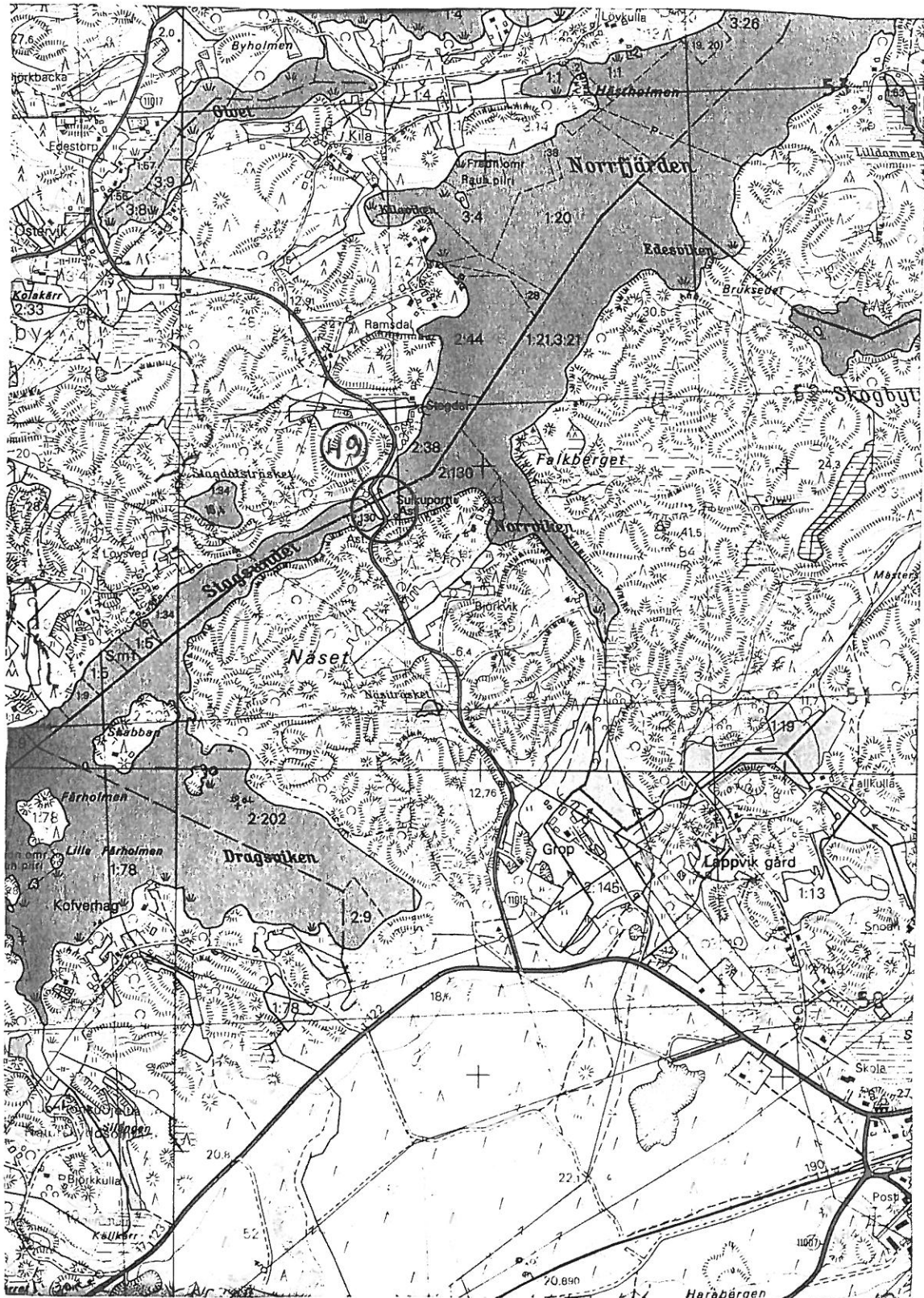

Uusika
1/11

KARTALIIITE 8

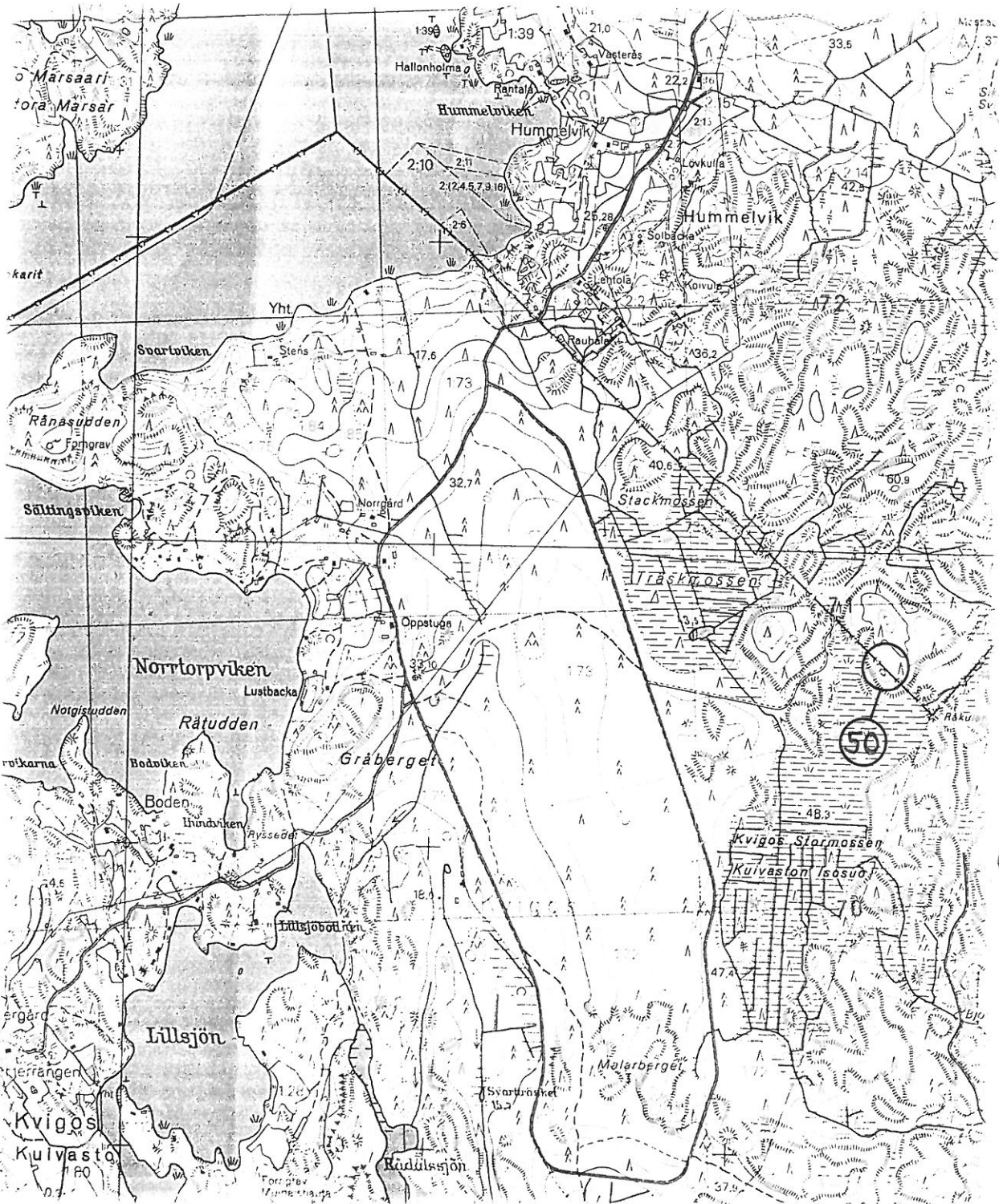

KARTTALIKK 9

PK 2012 08

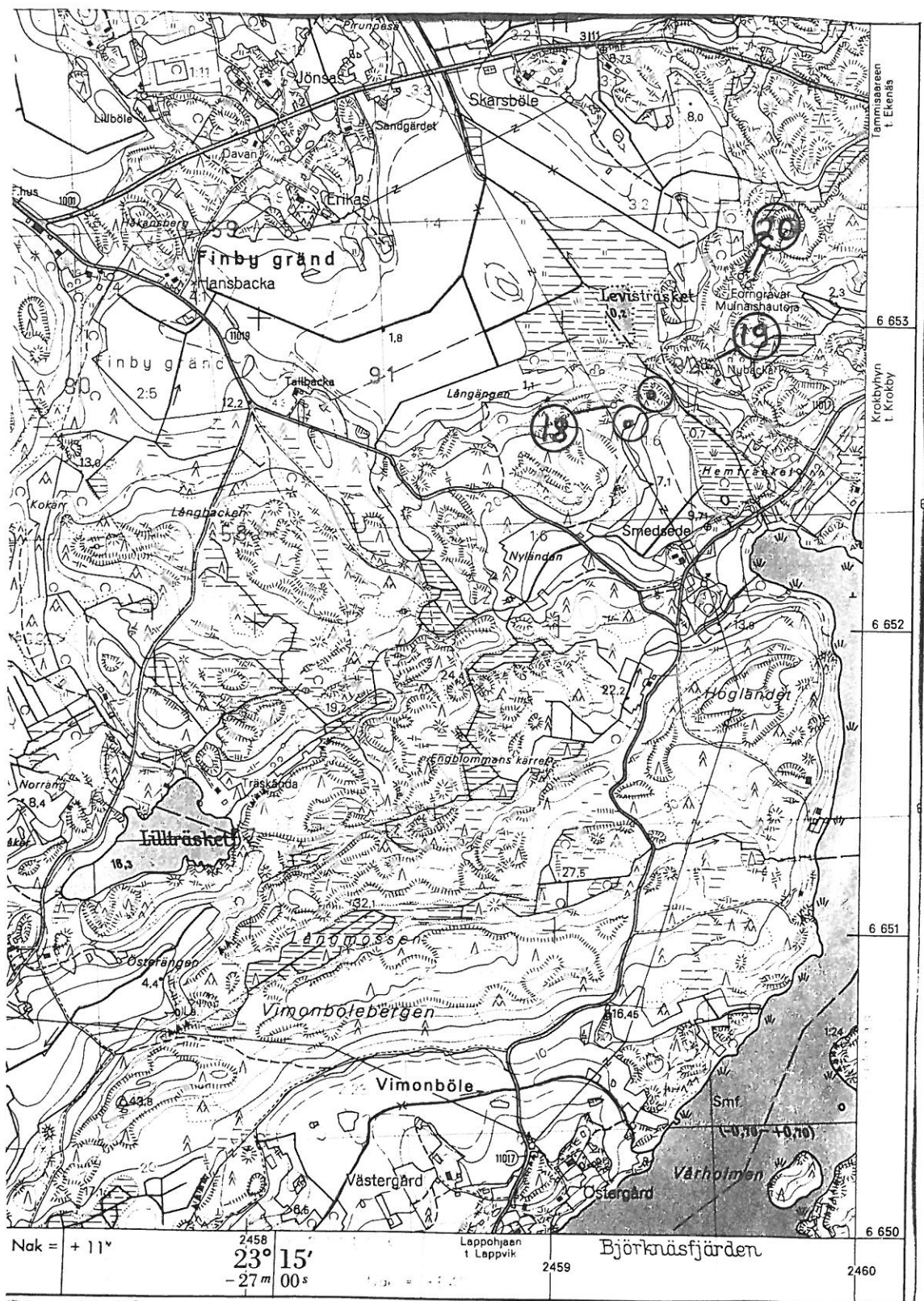
SÄRKISALO

6664

2447

KARTTALUPE II

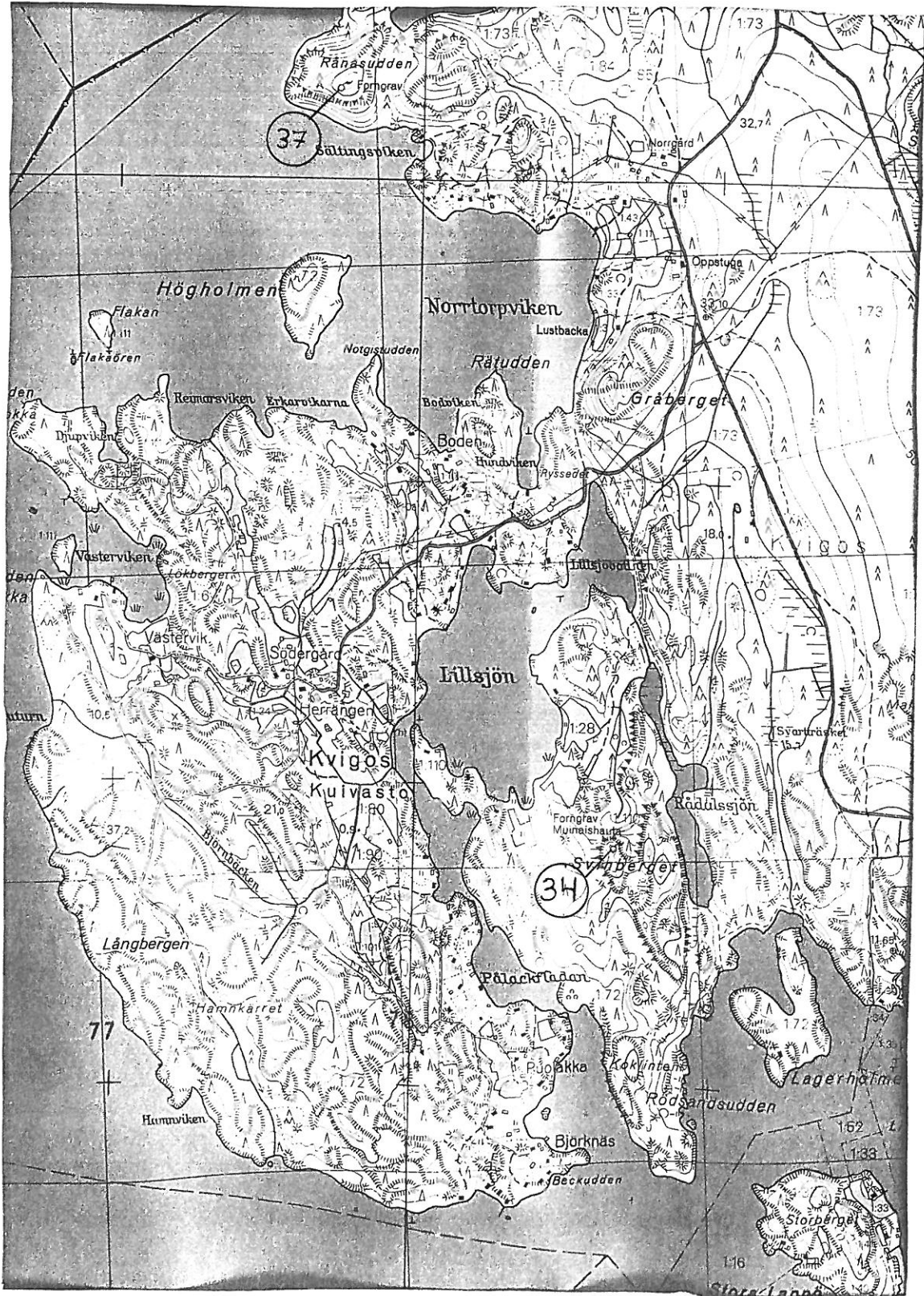
PK 2012 10

PRÄSTKULLA

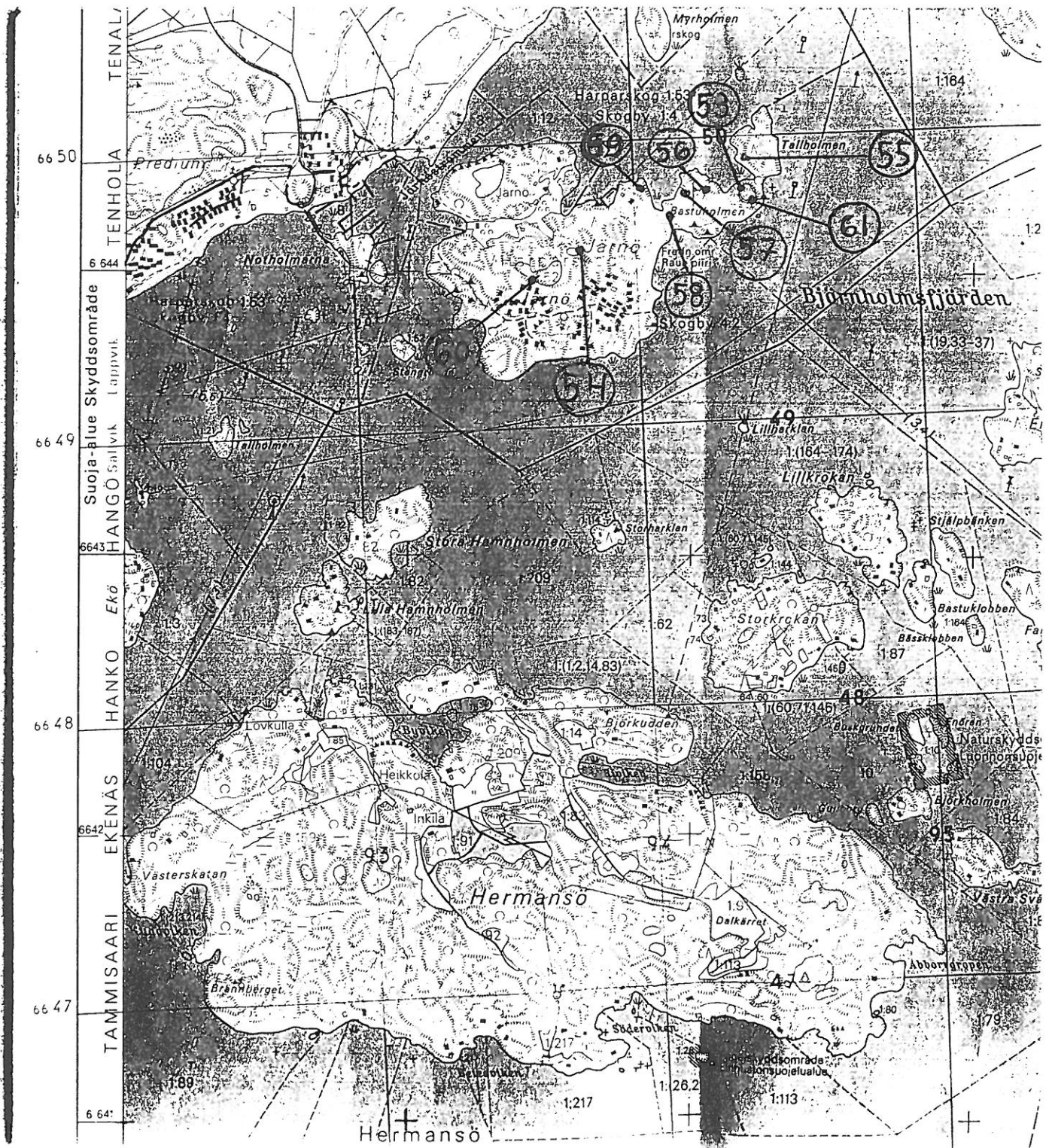
6655

2455

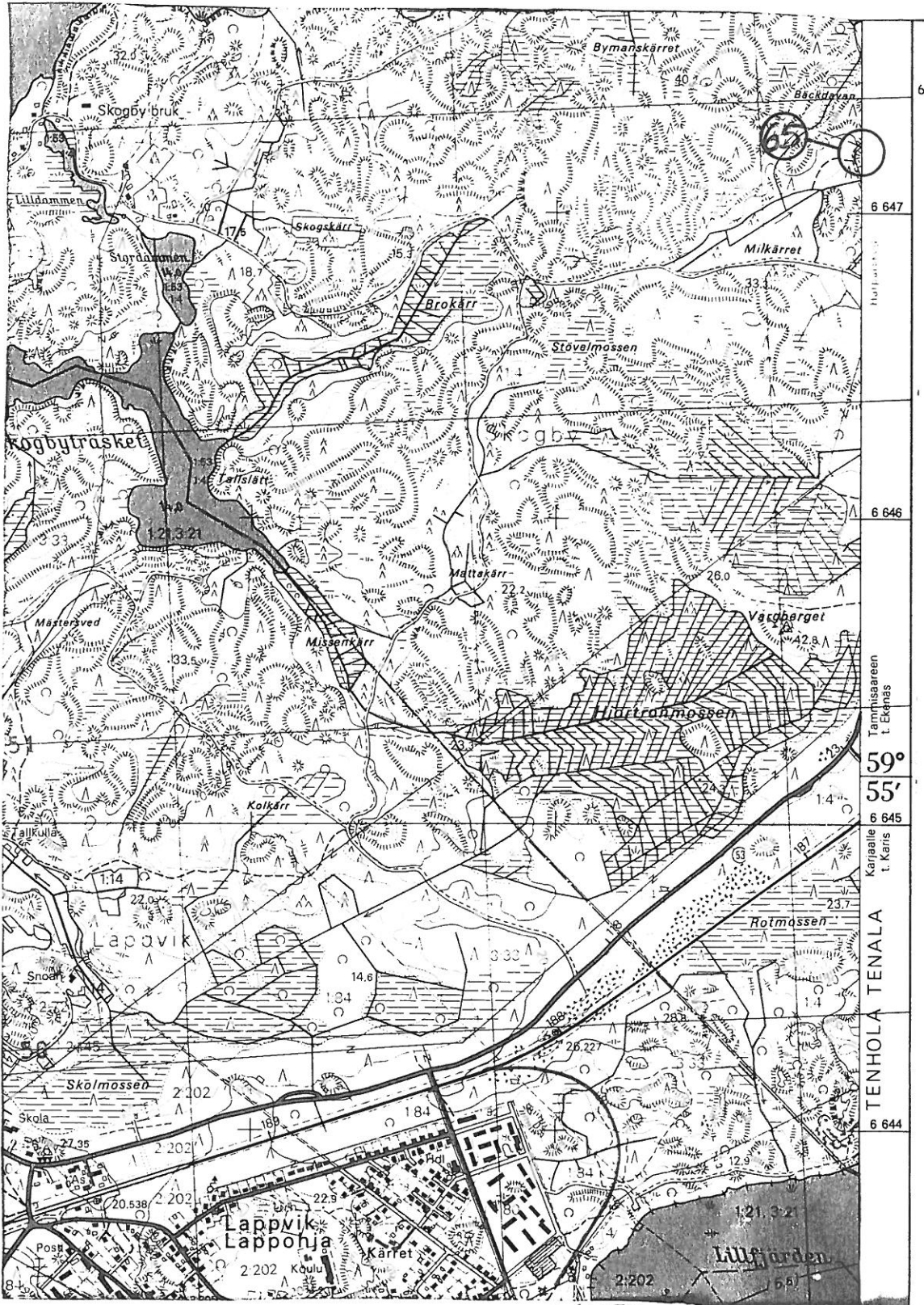

664

KARTTALIITE 14

KARTTALIITE 15

2459

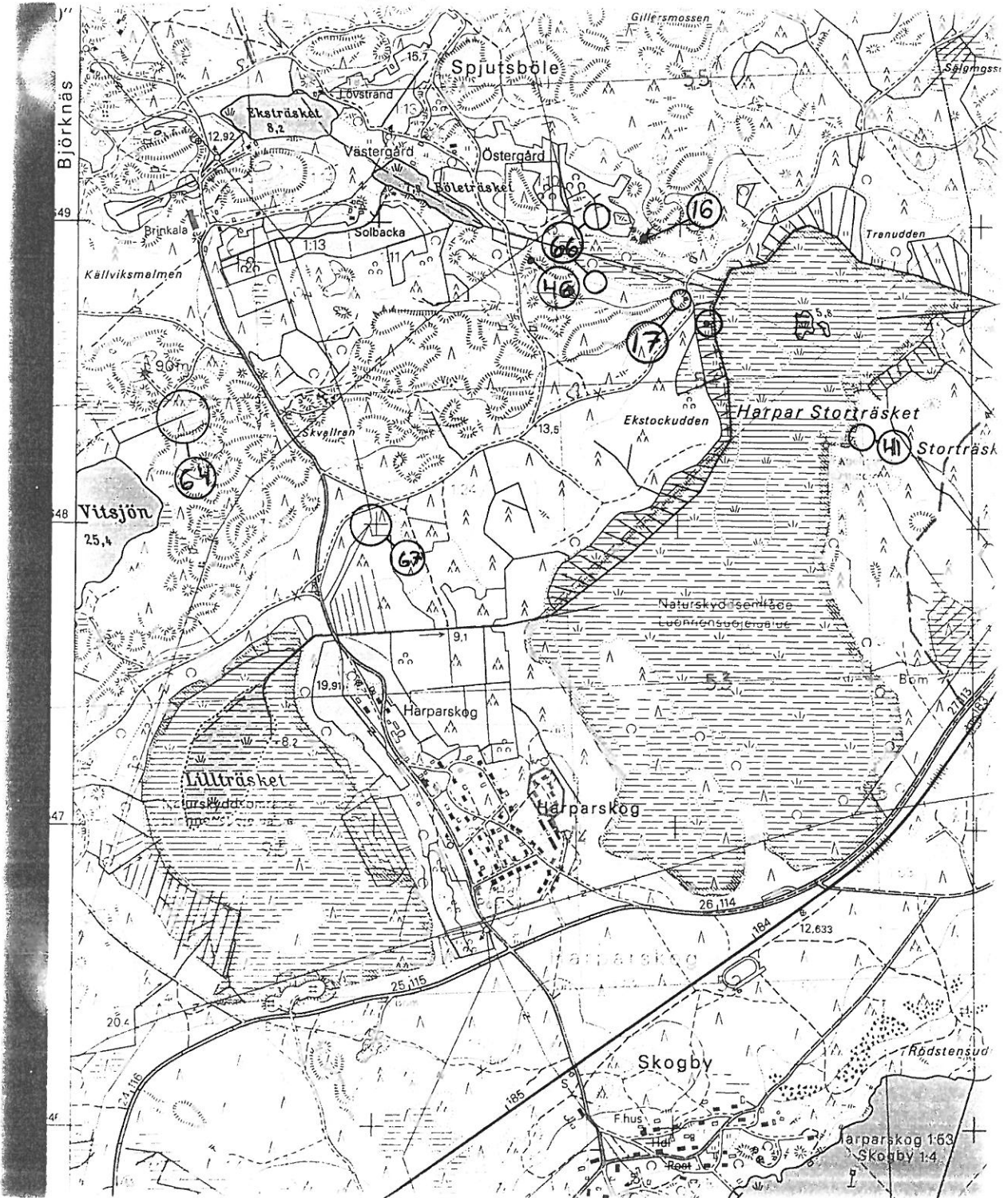
KARTMALIT 16

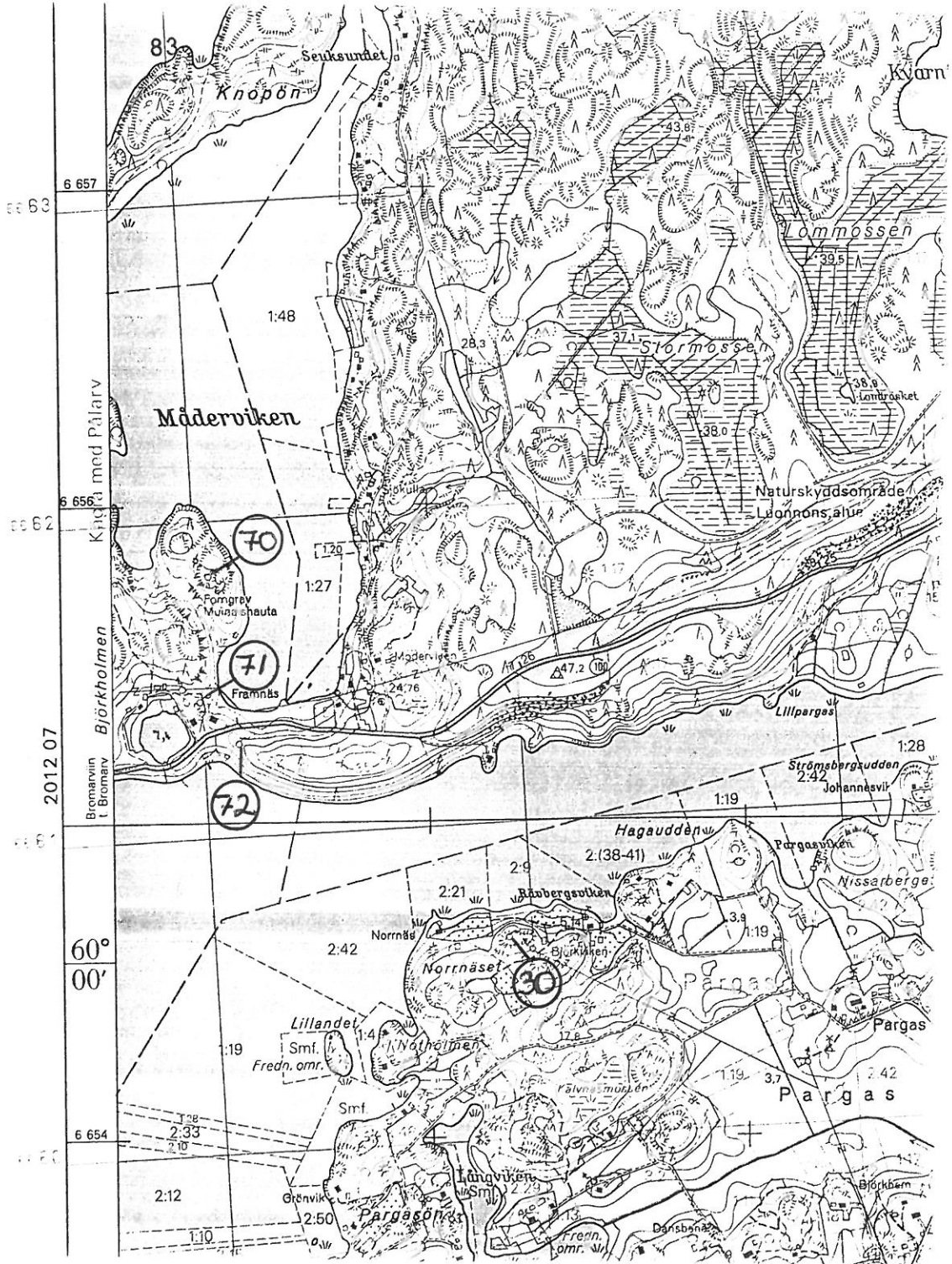
KARTTALITE 17

2461

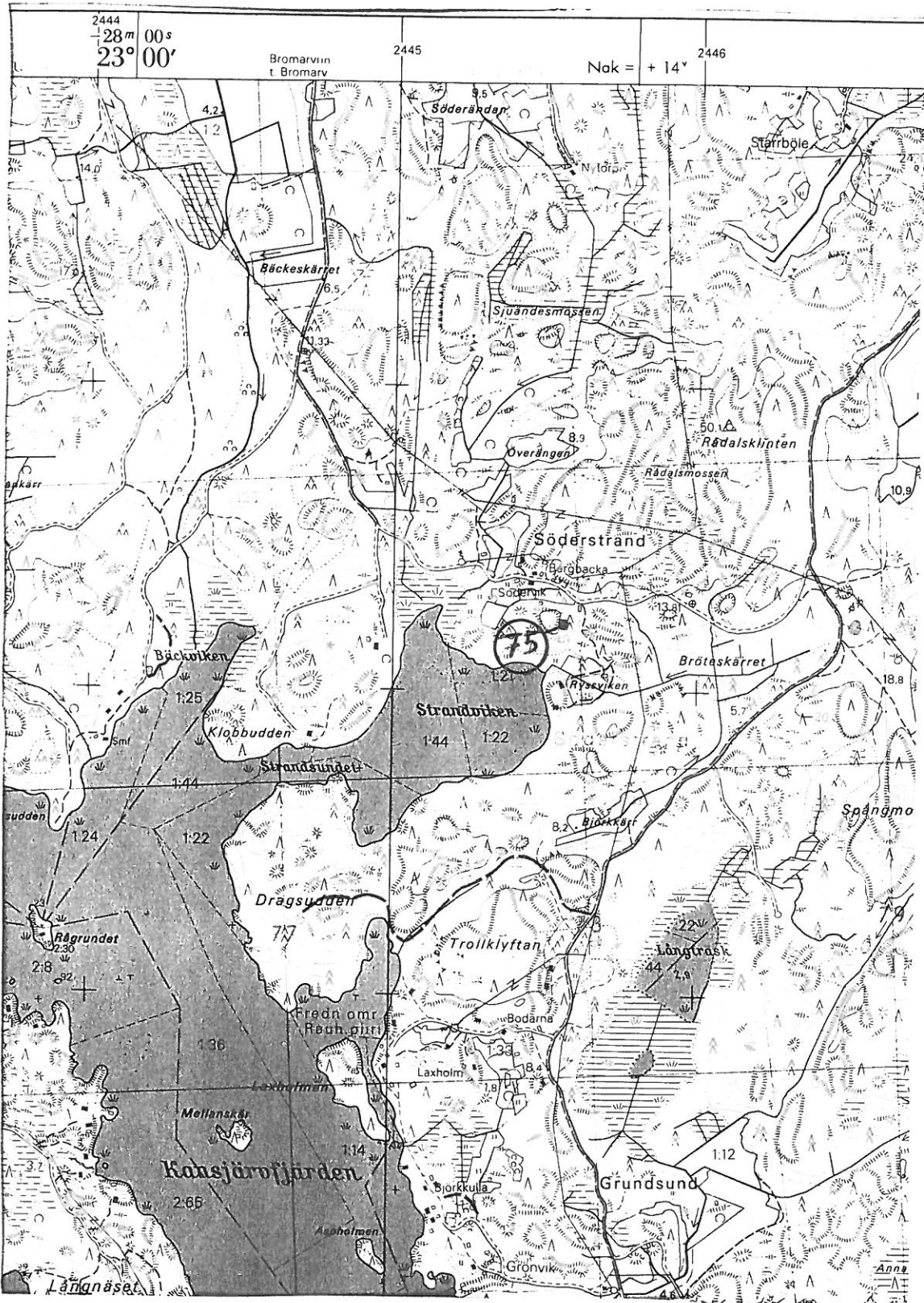
6648

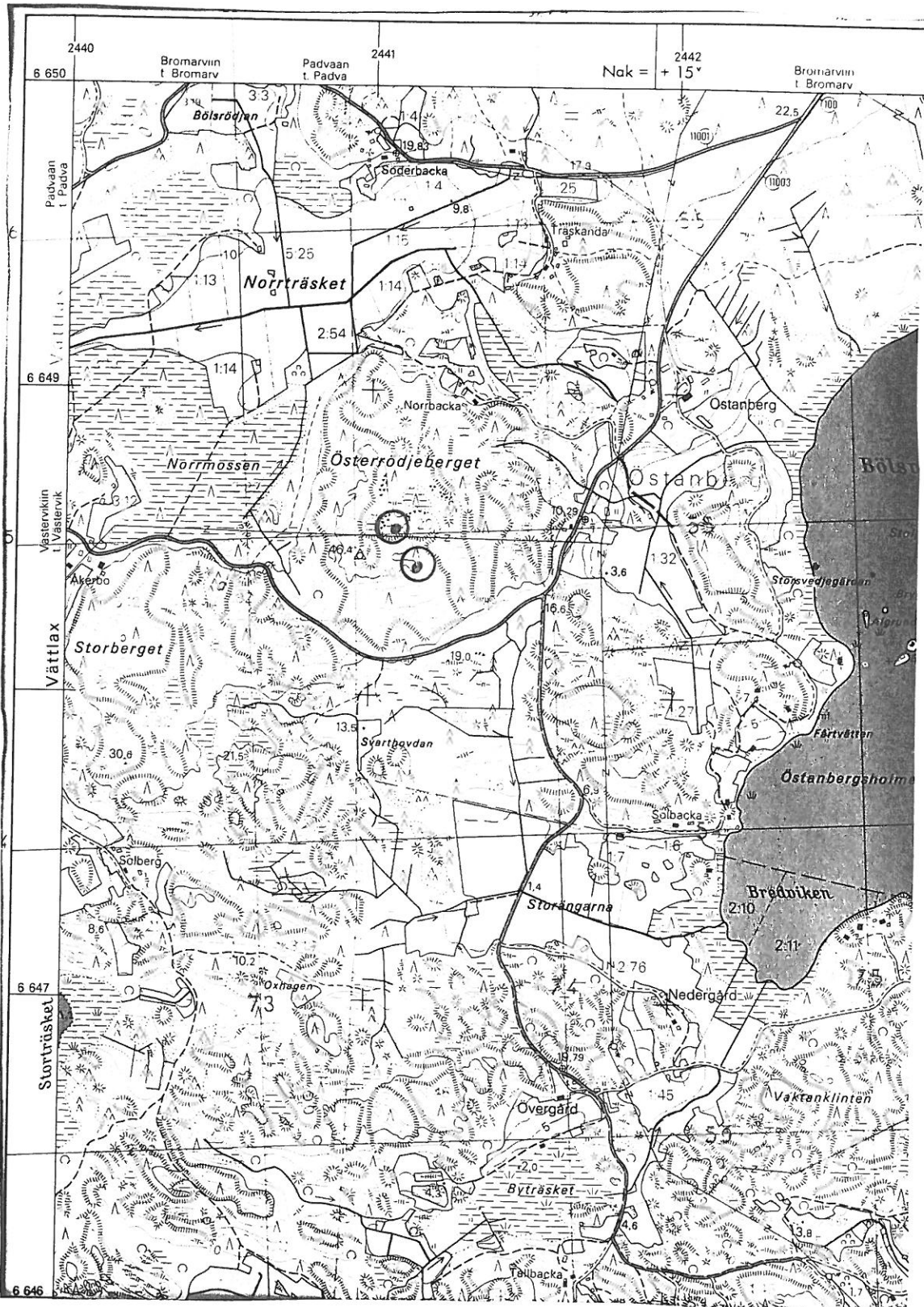
2460

KARTALITTE 20

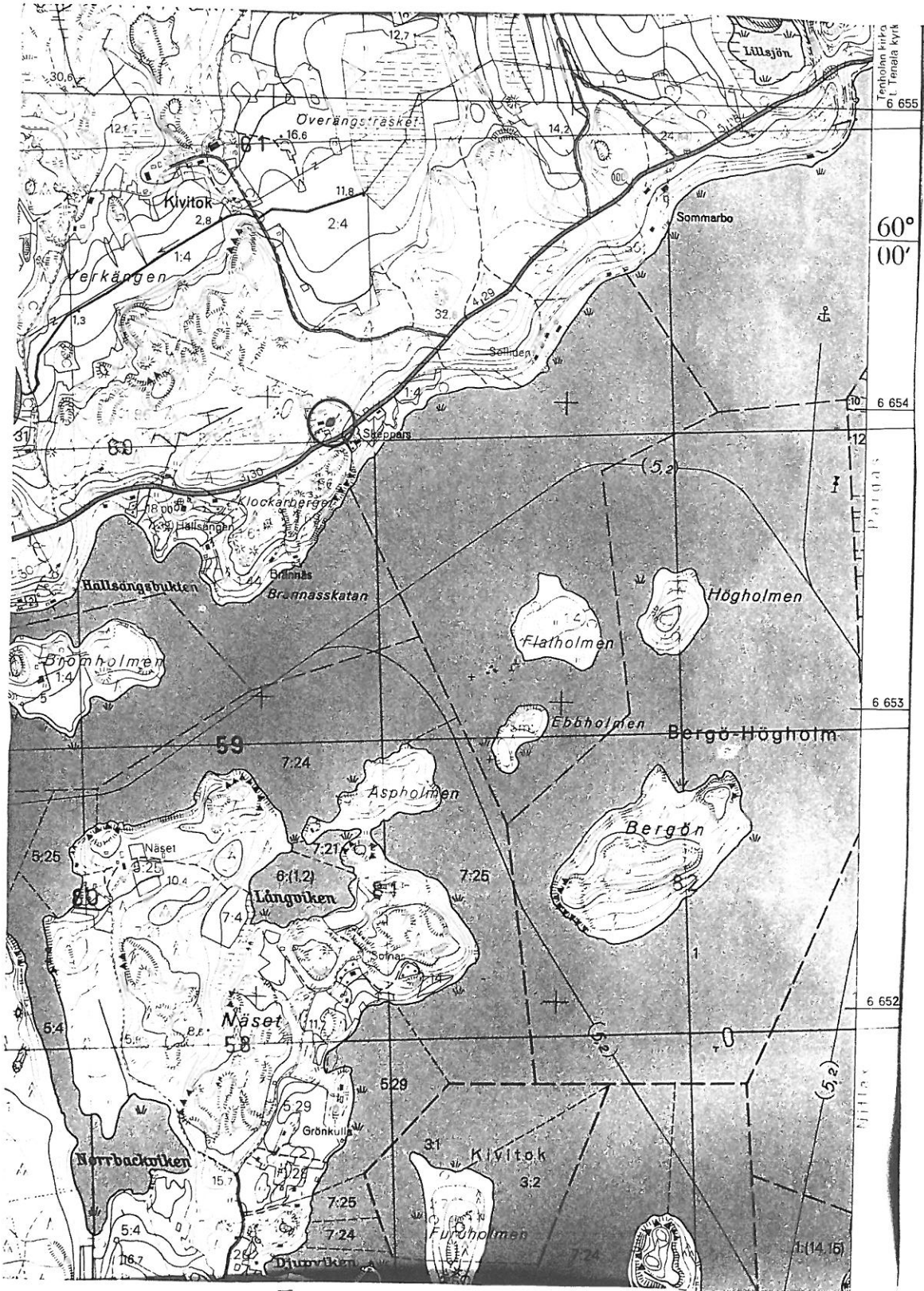

KARTTALIITE 21

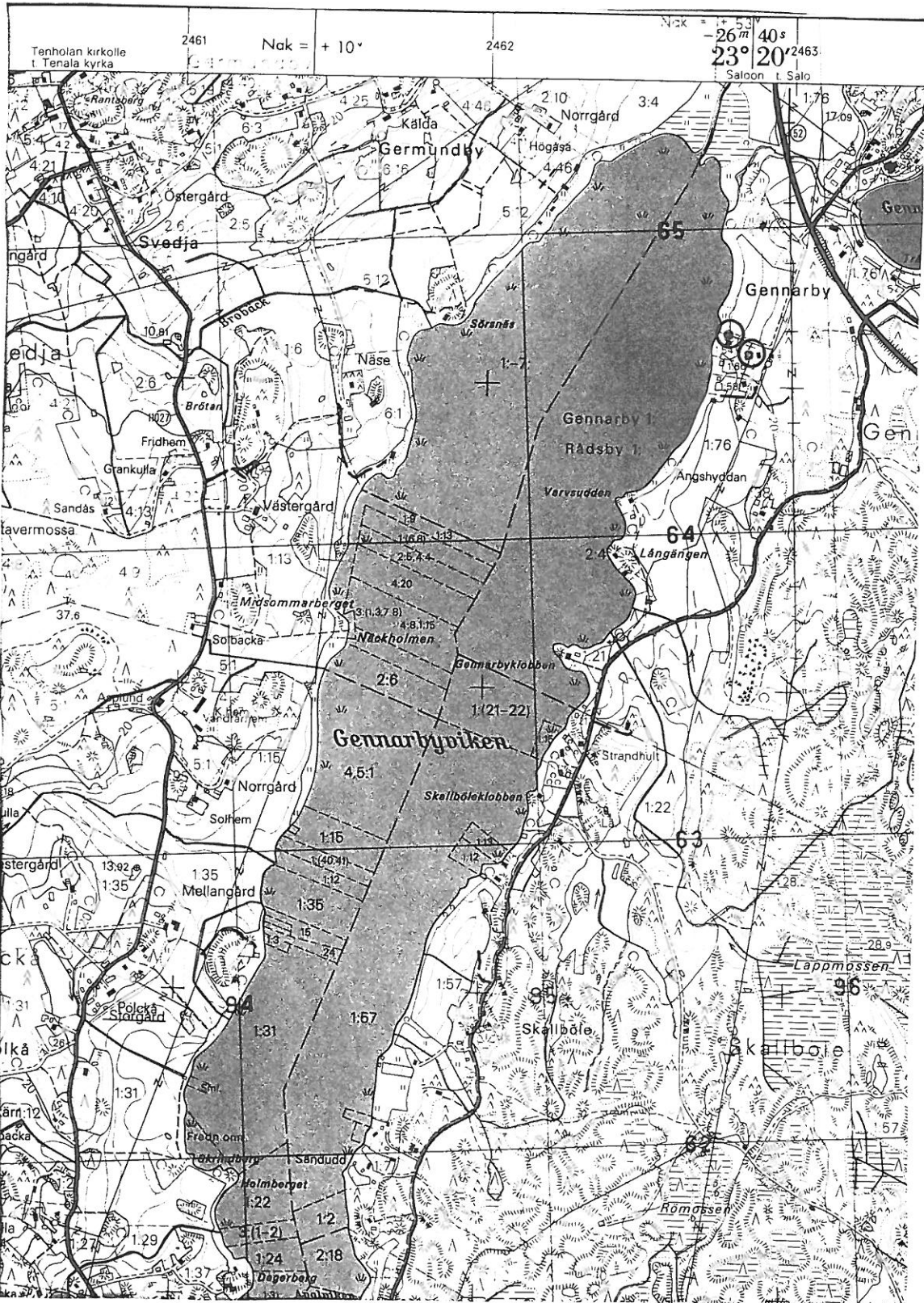
2441

KARTTALINE 22

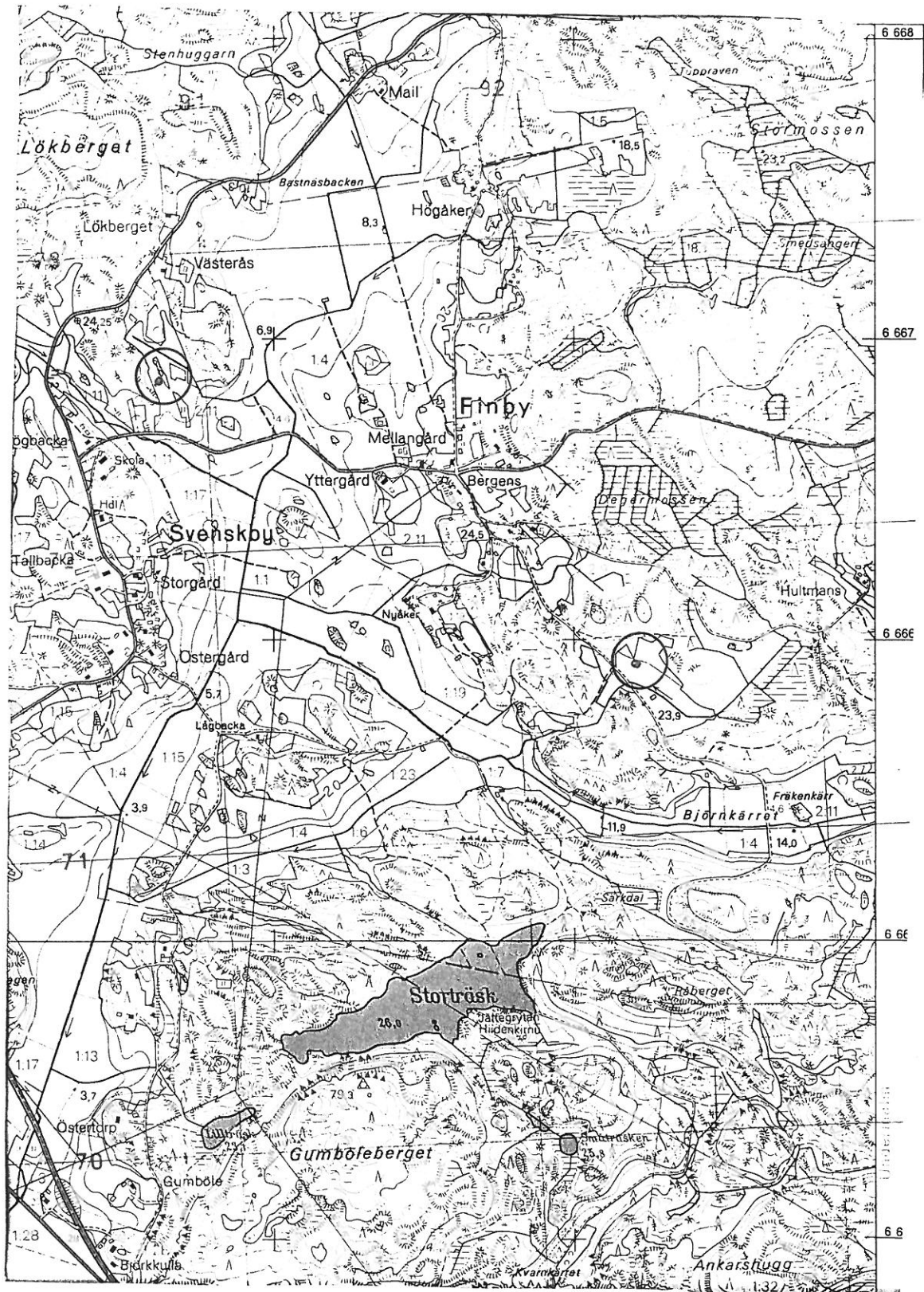
2448

KARTTALEITE 23

6659

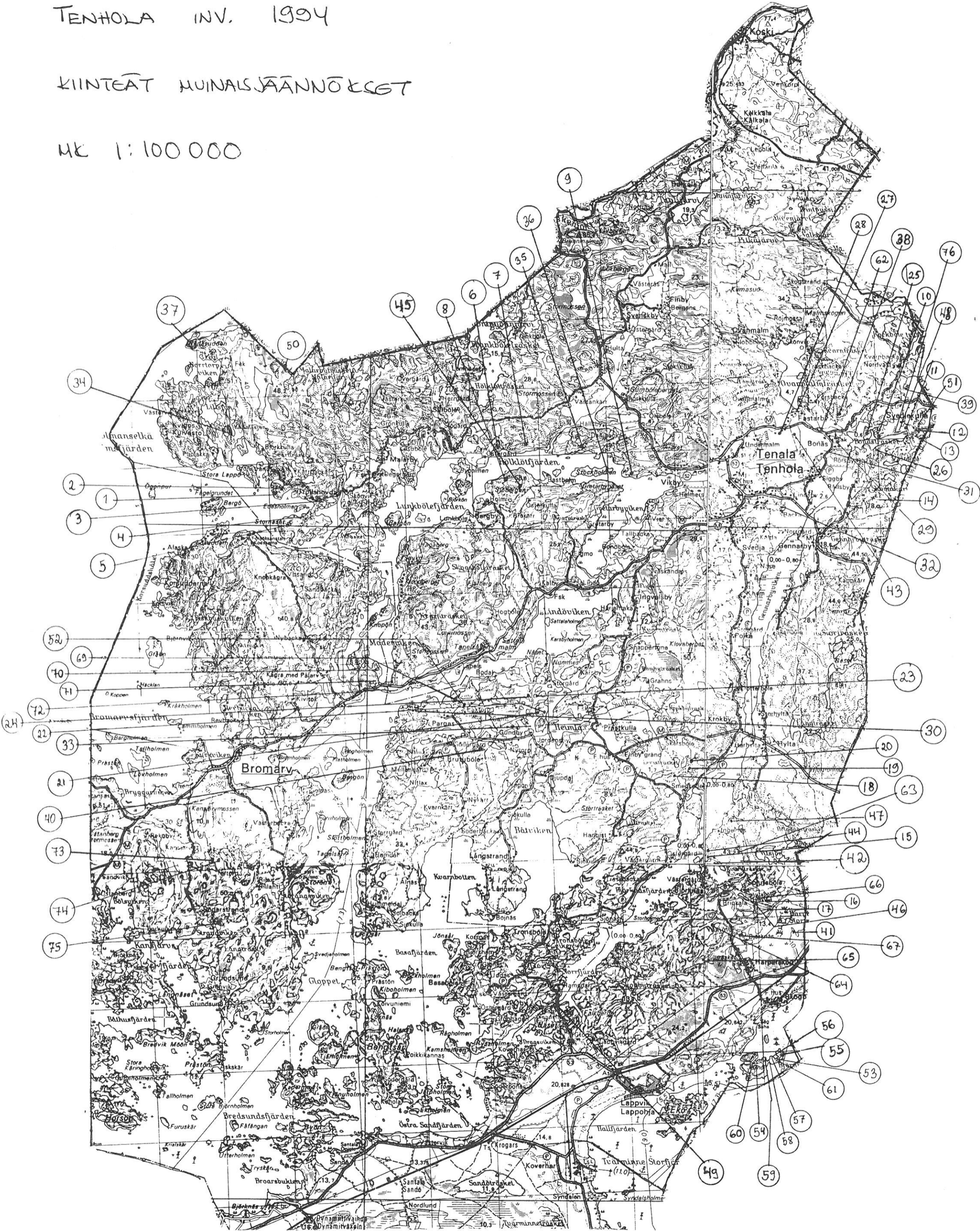
KARTTALITE 24

TENHOLA INV. 1994

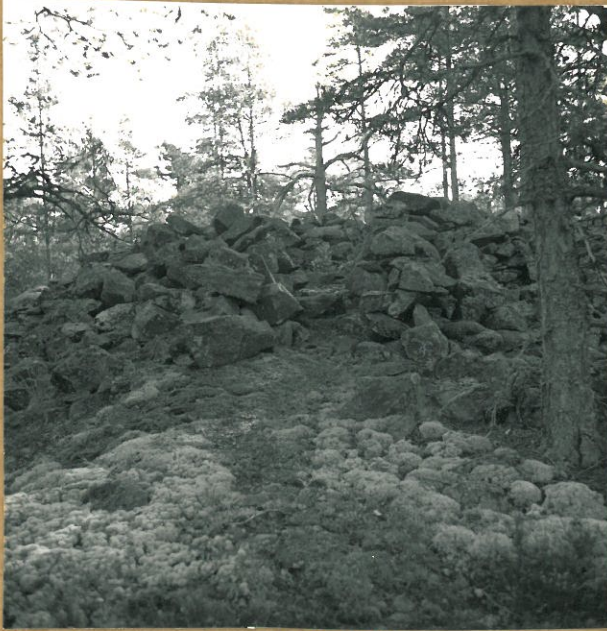
KIINTEAT MUINAISJÄÄNNÖKSET

MK 1:100 000

TAMMISAARI , TENHOLA
KOVALITCI

J. LAUREN 1934

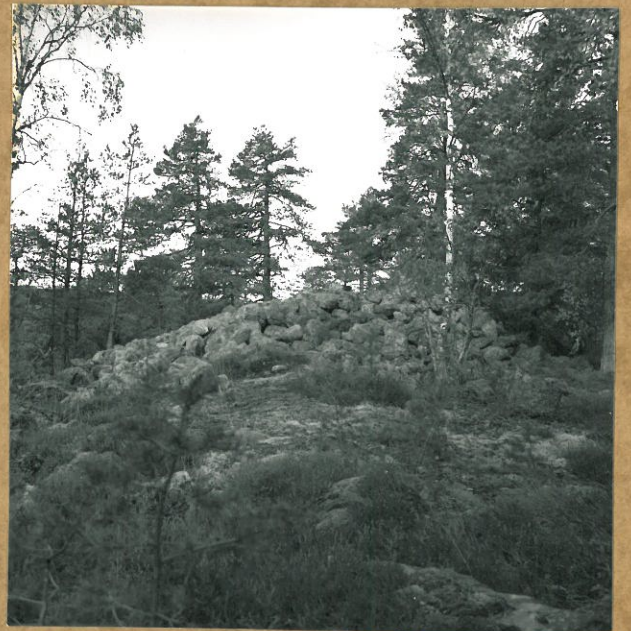
Tammisaaran museo 2467B:9
TENHOLA 14
Pahoin kaiselta röykkiö a,
etualalla "ninaän käynti" koillisesta

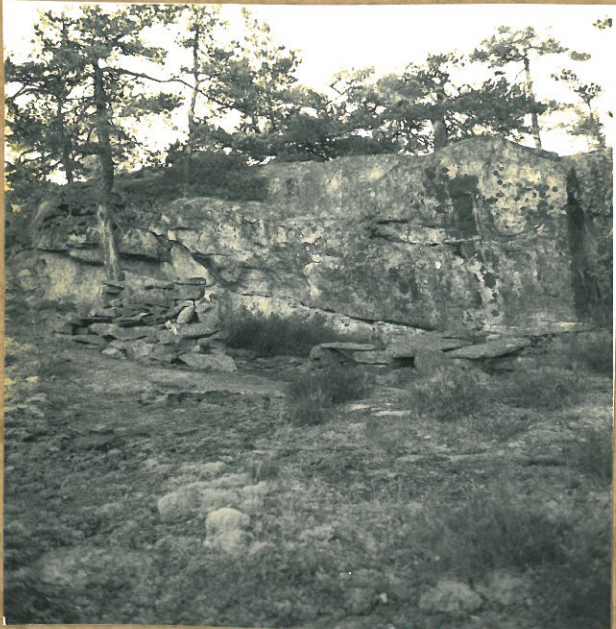
Tammisaaran museo 2467B:9
TENHOLA 14
Röykkiö b, mittakaavama Peter
Sjöstrand, Itä-Koillisesta

Tammisaaran museo 2467B:10
Röykkiö kaakosta, TENHOLA 11

Tammisaaran museo 2467B:11
Röykkiö etelästä, TENHOLA 26

Tammisaaren museo 2467 B: 12
TENHOLA 50
Pöytäpaikalla, etuosassa "muuri"
ja -oikealla pöytä sekä tuolit.
Lounaasta.

Tammisaaren museo 2467 B: 13
TENHOLA 50
Kallioon hakattu muonilukon
1806-15 ja sen alla nimii-
mettelo.

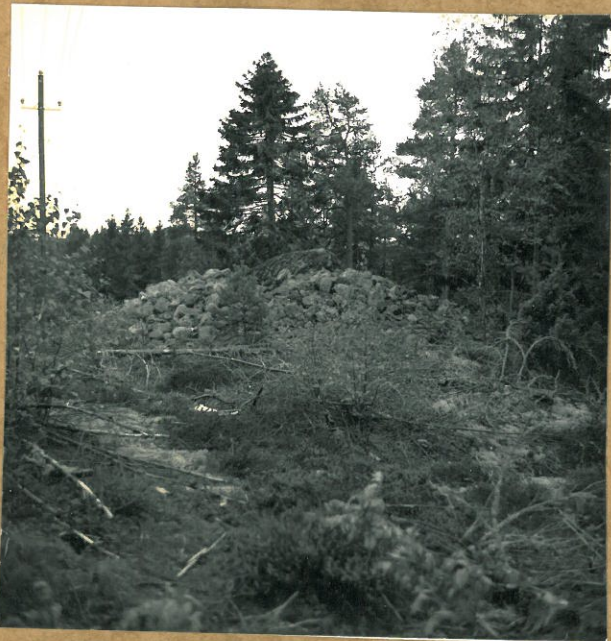
Tammisaaren museo 2467 B: 14
TENHOLA 50
Pöydän yläpuolella kalliosta oleva
kirjoitus, jonka alareunassa
teksti: "28 ST" "KB".

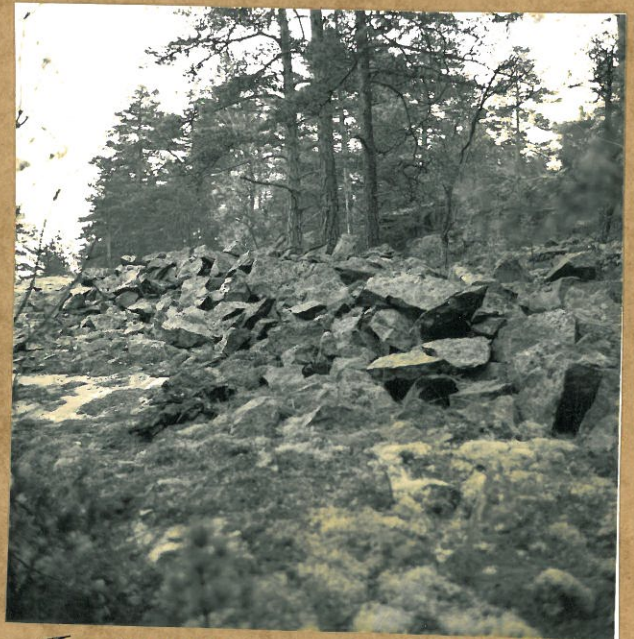
Tammisaaren museo 2467 B: 15
TENHOLA 50
Pöytälaivan yläpuolella on hakattu
pullo ja kaksi pilkkaa.

Tammisaaren museo 2467 B: 16-15
TENHOLA 17
Röykkiövyhmä, lännestä.

Tammisaaren museo 2467 B: 20
TENHOLA 69
Röykkiö D, koillisesta

Tammisaaren museo 2467 B: 21
Tenhola mänsäget, kivi-
louhos kaakosta.